

T.C.
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

**AMERİKA OHİO EYALETİ İNGİLİZ DİL
STANDARTLARI İLE 2005 TÜRKÇE DERSİ
6, 7, 8. SINIFLAR PROGRAMININ
KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Burcu ÇILDIR

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Cem Şems Tümer**

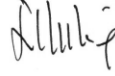
Erzincan 2010

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan / Jüri : Yrd. Doç. Dr. Erdoğan ULUDAĞ

Danışman/ Jüri: Yrd. Doç. Dr. Cem Şems TÜMER

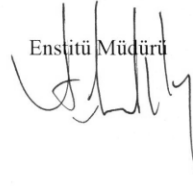

Jüri : Yrd. Doç. Dr. Ali ÇİÇEK

Yukarıdaki imzalar, adı geçen öğretim üyelerine aittir. 16/08/2010

Enstitü Müdürü

ÖZET

Eğitim süreci insanoğlu için büyük önem taşıyan ve farklı öğeleri içinde barındıran bir süreçtir. Bu süreci başarılı şekilde sürdürmek için eğitim ve öğretim programları geliştirilmiştir. Geliştirilen programlar çeşitli açılardan incelenip değerlendirilerek bu programların kalitesi artırılır. Böylece eğitimin kalitesi de artırılmış olur.

Bu çalışmada öncelikle Türk ve Amerikan Eğitim Sistemleri hakkında genel bilgi verilmiş daha sonra Türkçe 6, 7, 8. Sınıflar Öğretim Programı ve Amerika'nın Ohio Eyaletinde geliştirilen İngiliz Dil Sanatı Akademik İçerik Standartları içerisinde yer alan özel amaçlar "eğitime etki eden faktörler" ve "amaçların taşınması gereken özellikler" açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Çalışmanın amacı her iki programda yer alan özel amaçlara genel bir bakış açısı sağlamaktır. Bu doğrultuda programlar betimsel olarak ele alınmıştır ve iki programla ilgili önemli bulgulara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Amaç, Karşılaştırmalı Eğitim, Program Geliştirme. Ana Dil Eğitimi

ABSTRACT

Education process is a process which is of great importance for humanity and keep different elements in it. To sustain this process successfully, instructional programmes and curriculums have been developed. The programmes developed are evaluated in terms of various aspects and these programmes are advanced. Thus, the quality of education has also been increased.

In this study, we gave some information about educational systems in Turkey and in the USA, and then we evaluated the specific goals in the Educational Programmes of Turkish Courses of 6,7 and 8th and English Language Art Academic Content Standards in terms of “the factors effecting education” and “the features the goals should have”. The aim of this study is to provide a general point of view of specific goals in both programmes. In this direction the programmes have been studied descriptively and significant findings were achieved related to the both programmes.

Key Words: Goal, Comparative Education, Programme Developing, Native Language Education.

ÖN SÖZ

Teknolojinin, buna bağlı olarak da iletişim araçlarının hızla gelişmesi toplumlari birbirine yakınlılaştırmıştır. Bu yakınlılaşmanın sonucu özellikle son yıllarda kùltùrlerarası çalışmalar hız kazanmıştır. Eğitim bir toplumu ayakta tutan ve aynı zamanda kalkınmasını sağlayan en önemli unsurlardandır. Bu yüzden eğitim alanı kùltùrlerarası incelemelerde önemli bir kısmı kapsamaktadır.

Eğitimde mevcut sorunların çözümü için, eğitime farklı bakışlar getirmek için ve diğer toplumlari tanımak için diğer ùlkelerin eğitim sistemleri ile ilgili inceleme ve karşılaştırma çalışmaları yapılmaktadır. Yapılan bu çalışmalar eğitime yeni bir soluk getirmekte ve eğitimin kalitesini artırmaktadır. Eğitimin kalitesinin artması toplumun kalkınması için oldukça önemlidir.

Çalışmamızın ilk bölümünde çalışmanın amacı, önemi ve verileri toplayıp değerlendirirken kullanılan yöntem ve teknikler hakkında bilgi verilmiştir. İkinci bölümde ise eğitim ile ilgili temel kavramlara ve karşılaştırmalı eğitimle ilgili genel bilgilere yer verilmiş ve çalışmada ölçüt olarak kullanılan “amaçların taşıması gereken özellikler” ve “eğitime etki eden faktörler” bu bölümde ele alınmıştır.

Çalışmamızın üçüncü kısmını ise, Amerikan ve Türk Eğitim Sistemleri hakkında genel bilgiler ve her iki ùlkeye ait ana dili programlarının 6,7,8. sınıf düzeylerindeki amaçları oluşturmuştur. İki eğitim sistemi hakkında bilgi verildikten sonra (6,7,8. sınıflar) sınıf seviyesine göre önce Türkçe Dersi Öğretim Programında yer alan kazanımlar, sonra da Ohio İngiliz Dil Sanatı Akademik İçerik Standartları içerisinde yer alan standartlar sıralanmıştır.

Dördüncü ve son bölüm belirlenen ölçütler açısından iki programın karşılaştırmalı değerlendirilmesini ve bu değerlendirme sonucunda elde edilen verileri içermektedir. Elde edilen verilerden yola çıkarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Ekler kısmında ise yapılan çevirilerde kullanılan kavramları ve bu kavramların Türkçeye hangi karşılıklarla evirildiklerini açıklığa kavuşturmak için sözlük kısmına yer verilmiştir.

Çalışmalarında her zaman bana yol gösteren ve yardım eden danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Cem Şems TÜMER'e, desteklerini benden esirgemeyen Erzincan Üniversitesi Türkçe Öğretmenliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mukim SAĞIR'a , bu Bölümdeki hocalarıma ve aileme teşekkür ediyorum.

Burcu ÇILDIR

Erzincan, 2010

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL FORMU	I
ÖZET	II
ABSTARCT	III
ÖN SÖZ	IV
İÇİNDEKİLER	VI
KISALTMALAR	XII
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ	XIII
1. BÖLÜM	1
1.1. GİRİŞ	1
1.1.1. Araştırmanın Önemi	1
1.1.2. Araştırmanın Amacı	1
1.1.3. Sınırlılıklar	2
1.1.4. Araştırmanın Yöntem ve Araçları	2
1.1.4.1. Veri Toplama Araç ve Yöntemleri	2
1.1.4.2. Veri Analizi ve Değerlendirilmesi	3
2. BÖLÜM	4
2.1. TEMEL KAVRAMLAR	4
2.1.1. EĞİTİM	4
2.1.2. EĞİTİM SÜRECİNİN TEMEL ÖGELERİ	5
2.1.3. AMAÇ VE KAZANIMLAR	6
2.1.4. AMAÇ TÜRLERİ	6
2.1.5. AMAÇLARIN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER	7
2.1.6. STANDARTLAR	8

2.2. KARŞILAŞTIRMALI EĞİTİM	9
2.2.1. Karşılaştırmalı Eğitim Nedir?	9
2.2.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları	9
2.2.3. Eğitime Etki Eden Faktörler	10
2.2.4. Karşılaştırmalı Eğitimden Faydalanacak Kişiler	10
2.2.5. Karşılaştırmalı Eğitim Alanında Türkiye’de Yapılan Çalışmalar	11
3. BÖLÜM	13
3.1. EĞİTİM SİSTEMLERİ, PROGRAMLARI	13
3.1.1. TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ	13
3.1.1.1. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları	13
3.1.1.2. Genel Eğitiminin Temel İlkeleri	14
3.1.1.3. Türk Milli Eğitiminin Genel Yapısı	15
3.1.1.3.1. Okul Öncesi Eğitim	15
3.1.1.3.2. İlköğretim	15
3.1.1.3.3. Ortaöğretim	15
3.1.1.3.4. Yükseköğretim	15
3.1.2. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI	16
3.1.2.1. Programdaki Temel Yaklaşım	16
3.1.2.2. Programın Yapısı	16
3.1.2.3. Programın Genel Amaçları	17
3.1.2.4. Programda Yer Alan Temel Beceriler	17
3.1.2.5. Temel Dil Becerileri	18
3.1.2.5.1. Dinleme/İzleme Dil Becerisi	18
3.1.2.5.2. Konuşma Dil Becerisi	19
3.1.2.5.3. Okuma Dil Becerisi	20
3.1.2.5.4. Yazma Dil Becerisi	20
3.1.2.5.5. Dil Bilgisi	21
3.1.2.6. Kazanımlar	22
3.1.2.7. Etkinlikler	22
3.1.2.8. Açıklamalar	23

3.1.2.9. Ara Disiplinler	23
3.1.2.10. Atatürkçülük	23
3.1.2.11. Öğretme Öğrenme Süreci	23
3.1.2.12. Öğrenme Alanlarına ve Sınıf Seviyelerine Göre Kazanımlar	24
3.1.2.12.1. Temel Dil Becerisi: Dinleme/İzleme	24
3.1.2.12.2. Temel Dil Becerisi: Konuşma	27
3.1.2.12.3. Temel Dil Becerisi: Okuma	29
3.1.2.12.4. Temel Dil Becerisi: Yazma	31
3.1.2.12.5. Dil Bilgisi	33
3.1.3. AMERİKAN EĞİTİM SİSTEMİ	34
3.1.3.1. Genel Eğitim Sistemi	36
3.1.3.2. Eyalet Düzeyinde Eğitim	36
3.1.3.2.1. Eyalet Eğitim Kurulu	36
3.1.3.2.2. Eyalet Eğitim Dairesi	37
3.1.3.2.3. Bölge Eğitim Kurulu	37
3.1.3.3. Okul Yapılanması	37
3.1.3.3.1. Ana Okulları	37
3.1.3.3.2. İlk ve Ortaöğretim	38
3.1.3.3.3. Yüksekokullar	38
3.1.3.3.3.1. İki Yıllık Yüksek Okullar(Junior College, Community College).....	39
3.1.3.3.3.2. İki Yıllık Yüksek Okullar	39
3.1.3.3.3.3. Üniversite	39
3.1.3.4. Milli İngilizce Öğretmenler Kurulu ve Uluslararası Okuryazarlık Birliği	39
3.1.3.5. 2000 Yılı Hedefleri	40
3.1.3.6. Öğretim Programları ve Standartlar	41

3.1.4. OHİO AKADEMİK İÇERİK STANDARTLARI	42
3.1.4.1. Ohio Eyalet Eğitim Bakanlığının Katılımıyla Akademik İçerik Standartlarının Geliştirilmesi	42
3.1.4.2. Geliştirme ve Uygulama Zaman Çizelgesi	44
3.1.4.3. NTCE ve IRA'nın İngiliz Dil Sanatı İçin Belirlediği Standartlar .	45
3.1.4.4. NTCE, IRA ve Ohio Standartlarının Uyumu	47
3.1.4.5. Anaokulundan 12. Sınıfa İngiliz Dil Sanatı	48
3.1.4.6. Anaokulundan 12. Sınıfa İngiliz Dil Sanatı Standartları	49
3.1.4.6.1. Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık Standardı	49
3.1.4.6.2. Kelime Edinimi Standardı	50
3.1.4.6.3. Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama Stratejileri ve Kendini Ayarlama Stratejileri	50
3.1.4.6.4. Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin Standardı	50
3.1.4.6.5. Okuma Uygulamaları: Edebi Metin Standardı	51
3.1.4.6.6. Yazma Süreci Standardı	51
3.1.4.6.7. Yazma Uygulamaları Standardı	51
3.1.4.6.8. Yazma Düzeni Standardı	52
3.1.4.6.9. Araştırma Standardı	52
3.1.4.6.10. Sözel ve Görsel Sunum	53
3.1.4.7. Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Okuma	53
3.1.4.8. Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Yazma	54
3.1.4.9. İngiliz Dil Sanatı Felsefe ve İlkeleri	55
3.1.4.10. Herkes İçin İngiliz Dil Sanatı	56
3.1.4.11. Standartlara Göre Ölçüt Noktaları	58
3.1.4.12. Anaokulundan 12. Sınıfa Sınıf Seviyesi Göstergeleri	66

4. BÖLÜM	92
4.1. BULGULAR VE YORUMLARI	92
4.1.1. Her İki Programın Eğitime Etki Eden Faktörler Açısından Ele Alınması 92	
4.1.1.1. Kültür	92
4.1.1.2. Dilin Yapısı	94
4.1.1.3. Teknoloji	94
4.1.2. Her İki Programın Amaçların Özellikleri Açısından Ele Alınması	95
4.1.2.1. Öğrenci Davranışına Dönüklük Açısından Kazanımlar ve Standartlar	95
4.1.2.2. Konuya Uygunluk, Genellik-Sınırlılık ve Açık-Seçiklik Açısından Kazanım ve Standartlar	96
4.1.2.2.1. Kelime Edinimi	97
4.1.2.2.1.1. Söz Varlığını Zenginleştirme	98
4.1.2.2.2. Okuma	99
4.1.2.2.2.1. Okuma Kurallarını Uygulama	99
4.1.2.2.2.2. Okuduğu Metni Anlama ve Çözümleme	100
4.1.2.2.2.3. Okuduğu Metni Değerlendirme	101
4.1.2.2.2.4. Okuma Alışkanlığı Kazanma	101
4.1.2.2.3. Yazma	102
4.1.2.2.3.1. Yazma Kurallarını Uygulama	102
4.1.2.2.3.2. Planlı Yazma	103
4.1.2.2.3.3. Farklı Türlerde Metinler Yazma	104
4.1.2.2.3.4. Kendi Yazdıklarını Değerlendirme	105
4.1.2.2.3.5. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanma	106
4.1.2.2.3.6. Yazım ve Noktalama	106
4.1.2.2.4. Dil Bilgisi	108
4.1.2.2.4.1. Kelimelerin Yapı Özellikleri	109
4.1.2.2.4.2. Kelime Türleriyle İlgili Kuralları Kavrama ve Uygulama	111

4.1.2.2.4.3. Fiil Yapı Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Fiil Kiplerinde Zaman ve Anlam Kaymasıyla İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Ek Fiille İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Zaman ve Kip Çekimlerindeki Birleşik Yapıların, Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Fiilimsiler İle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama.....	114
4.1.2.2.4.4. Cümleyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama	114
4.1.2.2.4.5. Anlatım Bozukluklarını Belirleme ve Düzeltme	115
4.1.2.2.5. Araştırma	116
4.1.2.2.6. Sözel ve Görsel İletişim	116
4.1.2.2.6.1. Dinleme ve İzleme	116
4.1.2.2.6.2. Konuşma Becerileri ve Stratejileri	117
4.1.2.2.6.3. Konuşma Uygulamaları	118
4.2. SONUÇ VE ÖNERİLER	120
4.2.2. Sonuçlar	120
4.2.3. Öneriler	121
4.3. KAYNAKÇA	122
4.4. EKLER	124
EK-1	124

KISALTMALAR

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

akt. : aktaran

çev. : çeviren

dr.: doktor

GMAT: Graduate Management Admission Test

GRE: Graduate Record Examination

IRA: Uluslararası Okuryazarlık Birliği

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

NTCE: Milli İngilizce Öğretmenler Kurulu

OELACS: Ohio English Language Arts Academic Content Standards

s: sayfa

TDK: Türk Dil Kurumu

TDÖPK: Türkçe Dersi(6,7,8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu

vb. : ve benzeri

Yrd. Doç.: yardımcı doçent

TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo 1. Geliştirme ve Uygulama Zaman Çizelgesi.....	44
Tablo 2. NTCE,IRA ve Ohio Standartlarının Uyumu.....	47
Tablo 3. Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Okuma.....	53
Tablo 4. Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Yazma.....	54
Tablo 5. Sesle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık Standardı Ölçüt Noktaları.....	58
Tablo 6. Kelime Edinimi Ölçüt Noktaları.....	58
Tablo 7. Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama Stratejileri ve Kendini Ayarlama Stratejileri Ölçüt Noktaları.....	59
Tablo 8. Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin Standardı Ölçüt Noktaları.....	60
Tablo 9. Edebi Metin Standardı Ölçüt Noktaları.....	61
Tablo 10. Yazma Süreci Standardı Ölçüt Noktaları	62
Tablo 11. Yazma Uygulamaları Standardı Ölçüt Noktaları.....	63
Tablo 12. Yazma Düzeni Standardı Ölçüt Noktaları.....	63
Tablo 13. Araştırma Standardı Ölçüt Noktaları.....	64
Tablo 14. Sözel ve Görsel İletişim Standardı Ölçüt Noktaları.....	64
Tablo 15. Standart ve Kazanımların Birbirini Kapsama Durumları.....	94
Tablo 16. Planlı Yazma ve Yazma Sürecinin Karşılaştırılması.....	104
Tablo 17. Farklı Türlerde Metinler Yazma ve Yazma Uygulamalarının Karşılaştırılması....	105
Tablo 18. Kelime Türleriyle İlgili Kurallar ile Dil Bilgisi ve Kullanımının Karşılaştırılması.....	113

1.BÖLÜM

1.1. GİRİŞ

1.1.1. Araştırmanın Önemi

Eğitim sistemleri ve buna bağlı olarak da eğitim ve öğretim programları ülkeler arasında farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıkların mukayesesi mevcut sistemlerin ve programların kalitesinin artırılması açısından oldukça önemlidir. Bazı dünya ülkelerinde uzun yıllar önce yapılmaya başlanan Karşılaştırmalı Eğitim çalışmaları son yıllarda Türkiye’de de hak ettiği yere gelmeye başlamıştır. Eğitimi dünya ölçülerine çıkarma çabasının bir sonucu olarak karşımıza çıkan bu çalışmalar giderek yaygınlaşmaktadır.

Ana dil bir toplum için en önemli unsurdur. Bu açıdan bakıldığında ana dil eğitiminin ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu yüzden ana dil eğitimi ile ilgili çalışmalar da aynı paralellikte önem arz etmektedir. Bu çalışma ana dil eğitiminin öneminin farkındalığıyla hazırlanmış ve ülkemizdeki (6,7,8. sınıflar) ana dil eğitiminin kalitesinin artırılması düşüncesiyle hareket edilmiştir. Ülkemize ait ana dil programı ile Amerika’nın Ohio Eyaletine ait ana dil programı incelenerek önemli sonuçlara varılmıştır.

1.1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Türkçe (6,7,8. Sınıflar) Ders Programı ve Kılavuzu ile Ohio İngiliz Dil Sanatı Akademik İçerik Standartları , ‘eğitime etki eden faktörler’ ve ‘amaçların sahip olması gereken özellikler’ açısından ele alınıp incelenmiştir. Çalışmanın amacı her iki ülkenin eğitim sistemlerine genel bir bakış açısı sağlayıp, kazanım ve standartları karşılaştırmalı olarak ele almaktadır.

1.1.3. Sınırlılıklar

Çalışma 6, 7, 8. Sınıflar ve Ohio Eyaleti ile sınırlıdır.

1.1.4 Araştırmanın Yöntem ve Araçları

1.1.4.1. Veri Toplama Araç ve Yöntemleri

Prof. Dr. Münire Erden program değerlendirmesini şu şekilde sınıflayıp açıklamıştır:

“Program değerlendirme çalışmasında iki farklı yaklaşım vardır:

- a) Ürüne ve Erişiyeye Bakarak Program değerlendirme
- b) Programın Öğelerine Dönük Değerlendirme
 - Genel ve özel hedeflerin değerlendirilmesi
 - Kapsamın değerlendirilmesi
 - Eğitim durumlarının değerlendirilmesi
 - Sınama durumlarının değerlendirilmesi
 - Öğeler arası ilişkilerin değerlendirilmesi

Bu iki değerlendirme ayrı projelerde yapılabileceği gibi kapsamlı bir proje ile programlar her iki açıdan da ele alınıp incelenebilir.”¹

Prof. Dr. Fatma Varış ise program değerlendirmesini şu şekilde kategorilere ayırmıştır:

- a) “Öğretim Düzeyi
 - Bir eğitim kademesinin bütününe ilgilendiren program araştırmaları
 - Belli bir eğitim kademesinde programın yalnızca bir boyutunu “Örneğin öğretim süreçlerini” konu edinen araştırmalar
- b) Disiplinler”²

Çalışmamızda ERDEN’ in Öğelere Dönük Değerlendirme başlığı altında yer verdiği Genel ve Özel Hedeflerin Değerlendirilmesi ve Varış’ ın Öğretim Düzeyinde Değerlendirme başlığı altında yer verdiği Belli Bir Eğitim Programının Yalnızca Bir Boyutunu Konu Edinen Araştırmalar değerlendirmeleri takip edilmiş ve OELACS’de yer alan özel amaçlar

¹ Münire ERDEN, Eğitimde Program Geliştirme, Ankara 1998, s.20.

² Fatma VARIŞ, Eğitimde Program Geliştirme, Ankara 1988, s. 120- 144.

İngilizceden dilimize çevirilerek TDÖPK programında yer alan özel amaçlarla karşılaştırılmıştır.

“Eğitim kademesinin yalnızca bir boyutunu konu edinen çalışmalar çoğu zaman bir inceleme niteliği taşımaktadır.”³

1.1.4.2. Veri Analizi ve Değerlendirilmesi

Programlar sosyal bilimlerde nitel araştırma ve veri toplama yöntemlerinden biri olan döküman incelemesi yöntemiyle incelenmiştir. “ Döküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar.”⁴ Bu çerçevede programları karşılaştırmalı olarak incelemek için belirlenen ölçütler amaçların sahip olması gereken özellikler ve eğitime etki eden faktörlerdir.

³ Varış, s. 120.

⁴ Ali YILDIRIM, Hasan ŞİMŞEK, Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara 2008, s.187.

2. BÖLÜM

2.1. TEMEL KAVRAMLAR

2.1.1. EĞİTİM

Eğitim kavramı birçok araştırmacı tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır:

- “Eğitim insanlara belli davranışsal özellikleri kazandırma sürecidir.”⁵
- “Eğitim bireyin içinde yaşadığı toplumda davranış biçimleri edindiği süreçler toplamıdır.”⁶
- “Eğitim bireyin kendini gerçekleştirme yolunda bir araç ve kültürlenme sürecidir.”
- “Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.”⁷

“Bu farklı tanımlamaların nedeni eğitimin tek tanım altında toplanması güç, çok yönlü karmaşık bir kavram olmasıdır. Araştırmacılar onu katı bir şekilde tanımlamak yerine ona çeşitli açılardan bakarak onun çeşitli boyutlarını keşfetme ve o boyutları birlikte tanımlama yoluna gitmişlerdir. Yapılan bu tanımlamalara bakınca ortaya şu ortak noktalar çıkar:

- Eğitim bir süreçtir.
- Eğitimin sonunda bireyde bir değişme olmalıdır.
- Bu değişme istendik yönde olmalıdır.
- Eğitimde bir amaç ya da kazanım vardır.
- Eğitim bireyi geliştirir.
- Eğitim bireyi hayata hazırlar.

⁵ Süleyman ÇELENK, *İlk Okuma Yazma Programı ve Öğretimi*, Ankara 2001, s.2.

⁶ Varış, s.14.

⁷ Selahattin ERTÜRK, *Program Geliştirme*, Ankara 1986, s.9.

- Eğitim bireye bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranışlar kazandırır.
- Eğitim kalıcı olmalıdır.”⁸

Yer verilen tanımlar göz önüne alındığında eğitimin en çok vurgulanan özelliklerinden birini eğitimin bir süreç olmasıdır. Bu hemen hemen her tanımda yer almıştır.

2.1.2. EĞİTİM SÜRECİNİN TEMEL ÖGELERİ

Eğitim belirli bir sistemi olan bir süreçtir ve bu sistemli sürecin öğeleri vardır. Leyla KÜÇÜKAHMET Coombs’ten uyarladığı bu öğeleri şu şekilde sıralamıştır:

- “Amaçlar ve öncelikler,
- Öğrenciler,
- Yönetim,
- Yapı ve zaman çizelgesi,
- Muhteva,
- Öğretim kadrosu,
- Öğrenme materyalleri,
- Fiziksel İmkânlar,
- Teknoloji,
- Kalite Kontrolü,
- Verim Artırma Çalışmaları,
- Maliyet.”⁹

Bütün bu öğeler bir araya gelerek eğitim sürecini meydana getirirler. Öğelerin her biri eğitim sürecinin bütünlüğüne hizmet ettiği için önemlidir. Bizim çalışmamızda üzerinde duracağımız öge amaçlar ögesidir.

⁸ İ. GELEN, *Temel Kavramlar*, S. UŞUN ve Ö. DEMİREL(ed.), *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*,(13-43), İstanbul 2006.

⁹ Leyla KÜÇÜKAHMET, *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, Ankara 2005, s.7.

2.1.3. AMAÇ VE KAZANIMLAR

TDÖPK’de temel dil becerisi başlıkları altında amaç ve kazanım ifadelerine yer verilmiştir. “ Dinleneni/izleneni anlama ve çözümleme”¹⁰ gibi ifadelere amaç adlandırılması yapılırken amaç başlıkları altında yer alan “Dinlediklerindeki/ izlediklerindeki anahtar kelimeleri fark eder.”¹¹ gibi daha somut davranış ifadelerine kazanım denmiştir.

“Amaç, yetiştirilecek insanda bulunmasının uygun görüldüğü davranışlar, eğitim yoluyla kazandırılabilir nitelikteki özelliklerdir. Öğretim programlarında hangi bilgi, beceri ve tutumun kazandırılacağı, amaçlar bölümünde ifade edilir. Amaçların belirlenmesinde toplumun, öğrencilerin ve konu alanının analizi önemli rol oynar.”¹²

Kazanım, programda “ Öğretim sürecinde öğrencilerin edinecekleri bilgi, beceri ve alışkanlıklar”¹³ olarak tanımlanmaktadır. Göçer ise kazanımı şöyle tanımlamıştır: “Öğrencilerin edinmeleri planlanan, kazanmış olmaları gereken davranışlardır. Yani öğrencilerden beklenen performans karşılamaıdır.”¹⁴

2.1.4. AMAÇ TÜRLERİ

Amaçlar genelden özele doğru üçe ayrılabilir. Bunlar uzak, genel ve özel amaçlar olarak adlandırılabilir. Bu üç tür amaç şöyle açıklanabilir:

“Uzak Amaçlar: Devletin politik felsefesini yansıtır. 50 ile 150 seneyi kapsayabilir. Bir bakıma devletin vizyonudur. Bir ülkenin hangi düzeye çıkmayı amaçladığını gösterir.

Genel Amaçlar: Devletin eğitim felsefesini içerir. Bunlar uzak amaçların somutlaşmış şeklidir. Uzak amaçlarla tutarlı olmalıdır. Onunla sıkı bir bağ içinde bulunmalıdır; yoksa uzak amaçlar gerçekleşmeyebilir. Ülkenin anayasasında yer alır.

Özel Amaçlar: Dersin amaçlarına özel amaçlar denir. Her derste öğrenciye kazandırılacak hedef davranışlar vardır. Bunlar da okulun, eğitimin ve devletin amaçlarıyla kenetli olmalıdır. Örneğin ‘Türkçeyi doğru ve etkili kullanabilme vb.’ olabilir.”¹⁵ Çalışmamızda ele aldığımız amaçlar özel amaçlardır.

¹⁰ TDÖK, 2006, s.16.

¹¹ TDÖPK, 2006, s.16.

¹² Özcan DEMİREL ve Esed YAĞCI, *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Ankara 2001, s. 6.

¹³ TDÖP, 2006, s.8.

¹⁴ Ali GÖÇER, *Türkçe Öğretimi*, Niğde 2007, s. 9.

¹⁵ Veynel SÖNMEZ, *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*, Ankara 2009, s.30.

2.1.5. AMAÇLARIN SAHİP OLMASI GEREKEN ÖZELLİKLER

Amaçların sahip olması gereken bazı özellikler vardır. Bu özelliklerin başında öğrenci davranışına dönüklük gelir. Ertürk bu özelliği şöyle açıklamıştır: “Birçok amaçlarda amaç namı altında öğrencilere tenkidi düşünme alışkanlığı kazandırmak gibi okul görevi ya da öğretmen gayesini gösteren ifadeler rastlanır. Bazı hallerde de belli bir alanla ilgili bahis başlıklarının hedefler adı altında alt alta sıralandığı görülür. Oysa bir öğrenme faaliyetleri düzeninin amaçları, öğrenciye kazandırılmak istenen özelliklerin kendileridir. Kazandırılmak istenen özellikler saptanmalı tanımlanmalı ki onların geliştirici eğitim durumlarının planlanması söz konusu olsun.”¹⁶

“Amaçların taşınması gereken diğer bir özellik ise konu alanının özelliklerine uygunluktur. Amaçlar değerlendirilirken amaçların konu alanının özellikleri ile tutarlılığına bakmak gerekir. Amaçların konu alanının kapsamıyla tutarlı olabilmesi için kapsamla ilgili tüm önemli davranışları içermesi gerekir. Ayrıca amaçlar arasında konu alanında yer alan temel kavramların, ilkelerin, yöntemlerin bilgisine ve ihtiyaca göre bu temel bilgilerin davranması, uygulanması, analizi ve sentezine yer verilmelidir. Kapsamla ilgili tüm amaçlar belirlendikten sonra bu amaçların hangi sıra ile ve hangi düzeyde öğretim programlarında yer alacağına karar verilir.”¹⁷

“İşe yaramak için bir amacın bulanıklıktan uzak olması, karışık ve değişik yorumları tahrik edici biçimde olmaması gerekir.¹⁸ Hedeflerin bu özelliklere sahip olması uygulayıcıların yorumlama hatası yapmalarını engeller. Aksi takdirde programda yer alan ve gerçekleştirilmesi istenilen hedefle çıktı arasında fark olabilir.”¹⁹ Ertürk bu özelliği “açık-seçiklik”²⁰ olarak ifade etmiştir.

“İşe yararlık bakımından başka bir önemli husus da bir hedefin bir yandan genel olması, yani bir tek davranışa değil bir davranış grubuna işaret edebilecek nitelikte olması, öte yandan ise bir tek özellik göstermesidir.”²¹ Sönmez de bunu “Amaç kapsamlı aynı zamanda da sınırlı olmalıdır.”²² şeklinde ifade etmiştir.

¹⁶ Ertürk, s. 53.

¹⁷ Erden, s. 27.

¹⁸ Ertürk, s. 53.

¹⁹ Erden, s. 28.

²⁰ Ertürk, s. 53.

²¹ Ertürk, s. 53.

²² Sönmez, s. 40

2.1.6. STANDARTLAR

OELACS'de standart "Bütün öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabileceğinin genel bir ifadesi."²³ olarak tanımlanmıştır.

Ohio Eğitim Bakanlığının sitesinde ise standartların terminolojisi şu şekilde yer almıştır: "Akademik Standartlar bütün öğrencilerin ne bilmesi gerektiğine ve ne yapabileceklerine ilişkin öğretmenlerin, okulların ve okul bölgelerinin beklentilerinin açık ifadesi ve/ veya örneklemesidir. Eğitimciler genelde üç çeşit standart tipi üzerinde dururlar:

- **İçerik Standartları:** "Öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabileceği" ifadesinde yer alan 'ne' ye işaret eden bu standartlar öğrencinin erişmesi gereken bilgi ve becerileri ifade eder.
- **Performans Standartları:** Öğrencilerin akademik standartlarda ne yapabileceği veya ne bilmesi gerektiği ifadelerinde yer alan 'ne' yi ne kadar iyi öğrenmesi gerektiğinin somut ifadesidir. Performans standartları açıkça şöyle ifade edilebilir: Ne kadar iyi yeterince iyidir. Bu standartlar bir öğrencinin kendini ifade edişinin ne ustalıkta ve beceri seviyesinde olması gerektiğinin açık ifadesi olan kalite göstergeleridir.
- **İşletim Standartları:** İşletim standartları öğrenme şartlarını tanımlar. Bu standartlar, eyalet eğitiminin ve yerel eğitimin hedeflerini ve amaçlarını geliştirerek ve öğrenci ihtiyaçlarını tanıyarak en iyi öğrenme koşullarını oluşturmak için okul bölgeleri, topluluklar ve aileler tarafından kullanılmak üzere rehber ifadeler ve özel beklentiler içerebilir."²⁴

²³ OELACS, 2004, s.3.

²⁴ www.ode.state.oh.us(09,08,2010).

2.2. KARŞILAŞTIRMALI EĞİTİM

2.2.1. Karşılaştırmalı Eğitim Nedir?

“Karşılaştırmalı eğitim, toplumlarda mevcut eğitim problemleri ve bu problemleri doğuran nedenleri, diğer toplumlarda benzer faktörlere değinerek saptayan, yorumlayan bir inceleme ve araştırma alanıdır.”²⁵ “Karşılaştırmalı eğitim, eğitimde program geliştirme, eğitimde psikolojik hizmetler, eğitim yönetimi, eğitimde ölçme değerlendirme, eğitim sosyolojisi ve eğitim felsefesi gibi, bir alt eğitim bilimi dalıdır.”²⁶

“Günümüzde genellikle her memleket, ortaya çıkan eğitim problemlerini bireysel çabalar ve ekip çalışmalarıyla çözmeye çalışırken, başka memleketlerde cereyan eden eğitim olaylarını da izlemeye dikkat etmektedir. Gittikçe yoğunlaşmakta olan bu tip çalışmalar, bir yandan dünyamızda eğitim problemlerinin benzerliğini ortaya koyarken, diğer yandan da bu problemlerin farklı memleketlerde farklı şekilde belirlendiğini ve çözüm yollarının da farklı şekillerde olabileceğini belirlemektedir.”²⁷

2.2.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları

“Karşılaştırmalı eğitimin amaçları şöyle sıralanabilir:

- Eğitim sistemlerine, sorunlarına ve etkinliklerine ilişkin geçerli bilgileri elde etmek;
- Yerel, ulusal ve uluslararası bir konu olan eğitimde bir dizi hipotezi, gerekli yöntem ve teknikleri, yorum için gerekli esasları ve sonuçları geliştirmek;
- Eğitimde etkin olan etmenleri, çeşitli ülkelerdeki evrimini ve görünümünü inceleyerek, eğitim politikasının saptanmasına yardım edecek görüşü kazandırmak;
- Bir ülkenin kendi eğitim sistemini geliştirmesi için kuramsal ve uygulamalı olarak katkıda bulunmak, uluslararası gerginliği azaltmak;
- Eğitim bilimlerini bilimsel olarak geliştirmek ve zenginleştirmek.”²⁸

²⁵ A. LAUWERYS, Fatma VARİŞ, Keneth NEFF, *Mukayeseli Eğitim*, Ankara 1979, s. 5.

²⁶ İrfan ERDOĞAN, *Çağdaş Eğitim Sistemleri*, İstanbul 2006, s. 17.

²⁷ Lauwerys,Varış, Neff,s. 5.

²⁸ Özcan DEMİREL, *Karşılaştırmalı Eğitim*, Ankara 2000, s.3.

2.2.3. Eğitime Etki Eden Faktörler

Eğitime etki yapan faktörleri şöyle sıralayabiliriz:

- “Doğal Faktörler: Doğal faktörler arasında en önemlisi coğrafi faktörlerdir. Coğrafi faktörlerle eğitim arasındaki etkileşime Avustralya’yı örnek verebiliriz. Avustralya’nın yüz ölçümü çok büyük olup kurak bir iklime sahiptir. Böyle bir durum da eğitimin merkezileşmesine neden olmuştur.
- Demografik Faktörler: Bunlar, nüfusun bünye ve artışıyla ilgili faktörlerdir. Bu faktörlerle nüfus artışı, yapısı ve tabakalarının eğitime etkileri kastedilmektedir.
- Dil Faktörü: Bir memlekette birden fazla dil konuşuluyorsa, bu durum eğitimde sorunlar yaratır. Şayet pek çok dil kullanılıyorsa, eğitimcilerin dil sorununu göz önünde bulundurmaları gerekir.
- Din Faktörü: Şayet bir memlekette din yönünden farklılıklar varsa, din ve devlet işlerinin düzenlenmesinde meydana gelecek çatışmalar eğitim sistemini etkiler.
- Irk Faktörü: Irk faktörünün eğitime etkilerini birçok memlekette incelemek mümkündür.
- Sosyal Sınıf Faktörü: Bir memlekette sınıflar arasında gelir ve kültür yönünden farklılıklar varsa, eğitimcilerin bu gerçeği de göz önünde bulundurması gerekir.
- Teknolojik Faktörler: Eğitim süreçleriyle doğrudan doğruya etkileşim halinde olan etkenler bu kesime girmektedir.”²⁹

2.2.4. Karşılaştırmalı Eğitimden Faydalanacak Kişiler

Karşılaştırmalı eğitim alanında yapılan çalışmalar birçok açıdan faydalıdır. Bu alanda yapılan çalışmaların kimler için faydalı olabileceğini Erdoğan şu şekilde sıralamıştır:

- “Karşılaştırmalı eğitimin en çok fayda sağladığı kişilerin başında eğitim politikacıları gelir. Yeni eğitim politikalarının belirlenmesi ve uygulanmakta olan politikaların eleştirilmesi sürecinde, Karşılaştırmalı Eğitim araştırmaları eğitim politikacılarına yeni bakış açıları sunabilir.

²⁹ Lauwerys, Varış, Neff, s.16.

- Karşılaştırmalı Eğitim çalışmaları, dış politikayla ilgili kararların alınmasında katkılar sağlayabilir. Nitekim ABD’de bu alandaki çalışmalar dış ilişkilerle ilgili gelişmeler çerçevesinde duyulan talepler sonucu yapılmıştır.
- Siyasal bilimler, antropoloji, uluslararası ilişkiler gibi birçok sahada araştırmacılar Karşılaştırmalı Eğitim araştırmalarından yararlanabilirler.
- UNESCO, UNICEF, OECD ve Dünya Bankası gibi uluslararası örgütler için de Karşılaştırmalı Eğitim çalışmaları oldukça önem taşıyan bir bilim dalıdır. Nitekim Karşılaştırmalı Eğitim alanındaki çalışmaların çoğu, bu kurumların istek ve ihtiyaçları çerçevesinde yapılmıştır.
- Karşılaştırmalı Eğitim, eğitimle teorik ve uygulamalı olarak ilgilenen eğitimcilere ve ana-babalara, daha geniş bir çerçeveden bakabilmeleri için çok önemli katkılar sağlayabilir.”³⁰

2.2.5.Karşılaştırmalı Eğitim Alanında Türkiye’de Yapılan Çalışmalar

“Karşılaştırmalı Eğitim ilk defa Ankara Üniversitesine bağlı Eğitim Fakültesi’nde Fatma Varış ve iki yabancı profesörün katkısıyla 1967 yılında okutulan Mukayeseli Eğitim dersiyle başlar. Bu bilim adamlarının ortaklaşa yazdıkları *Mukayeseli Eğitim* adlı kitabı, bu alanda yazılmış ilk Türkçe eser olarak değerlendirebiliriz. Kemal Aytaç’ın yazdığı *Çağdaş Eğitim Akımları, Avrupa Okul Reformları* adlı eserler ve *Karşılaştırmalı Eğitim Üzerine Bir Çalışma ve Öngörüşler* tercüme ilk Karşılaştırmalı Eğitim çalışmaları arasındadır.”³¹

Adil Türkoğlu’nun ve Özcan Demirel’in aynı ismi taşıyan eserleri, *Karşılaştırmalı Eğitim*, bu alandaki önemli eserlerdendir. Gürcan Ültanır’ın *Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi Kuram ve Teknikler* isimli eseri de önemli eserler arasındadır. Karşılaştırmalı Eğitimin tanımından tarihsel gelişimine, yöntemlerinden Türkiye’de bu alanda yapılan çalışmalara kadar geniş bir yelpazede bu alan hakkında bilgi veren İrfan Erdoğan’ın *Çağdaş Eğitim Sistemleri* de bu alandaki önemli kaynaklardandır.

“Ferhan Oğuzkan’ın çevirdiği J.F. Cramer ve G.S.Browne tarafından yazılan *Contemporary Education* adlı eser de Türkiye’deki Karşılaştırmalı Eğitim çalışmaları açısından önemli bir katkıdır.”³²

Son yıllarda diğer ülkelerin eğitim sistemlerini ele alan çeşitli kitaplar yazılmıştır. Editörlüğünü Füsun Akarsu’ nun yaptığı *Ülkeler ve Eğitim Sistemleri Karşılaştırma Yazıları*

³⁰ Erdoğan, s. 34.

³¹ Erdoğan, s. 55.

³² Erdoğan, s. 55.

ve Ali Balcı tarafından editörlüğü yapılan *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri* son yıllarda bu alanda verilen eserlerdendir.

Karşılaştırmalı Eğitime olan ilginin ve ihtiyacın giderek artması sonucu son yıllarda bu alanda çeşitli tezler de yapılmıştır: “Türk ve İngiliz Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması”³³, “Türk Alman Eğitim Sistemlerinde (Bavyera Eyaleti) İlköğretim Okullarında Sosyal Bilgiler Dersi Konularının Karşılaştırılması”³⁴, “Türkiye, Fransa ve İngiltere Eğitim Sistemlerinde Öğretimsel Etkinliklerin Denetiminin Yapısal Olarak Karşılaştırılması”³⁵, “Türk ve Çin Eğitim ve Öğretim Sistemleri Üzerine Bir Karşılaştırma”³⁶, “Avrupa Birliği Ülkelerinde Yaşam Boyu Eğitim Politikaları”³⁷, “Türkiye Eğitim Sisteminde Okul Disiplininin Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Analizi”³⁸, “Türk ve Kanada Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması”³⁹ ve “2005 İlköğretim Türkçe Programı’nın Önceki Program ve İrlanda’nın Ana Dili Öğretim Programı ile Karşılaştırılması”⁴⁰.

³³ Tuğba KORKMAZ, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2005.

³⁴ Neşe Işık DURNA, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sosyal Bilgiler Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2007.

³⁵ Fatih PEHLİVAN, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2007.

³⁶ M. Fatih SEZGİN, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doğu Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı (Sinoloji), Yüksek Lisans Tezi, 2008.

³⁷ Ş. Erhan BAĞCI, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Halk Eğitimi Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2007.

³⁸ Tijen Arıbal ASLANBOĞA, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Programı, Yüksek Lisans Tezi, 2009.

³⁹ İnci YAZICI, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2009.

⁴⁰ Aliye ERDEM, Hacettepe Üniv. Sosyal Bilimler Enst. İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2007.

3. BÖLÜM

3.1. EĞİTİM SİSTEMLERİ VE PROGRAMLARI

3.1.1. Türk Eğitim Sistemi

“Türkiye’de eğitim; adalet, güvenlik ve sağlık gibi devletin temel işlevlerinden birisi olup devletin denetimi ve gözetimi altında yapılmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı Merkez teşkilatı, taşra ve yurtdışı teşkilatları eğitim hizmetlerinin sunumunda önemli görevler üstlenmektedirler. Eğitim hakkı, T.C. Anayasası ile güvence altına alınmış; eğitimin tür ve kademelerini ve işleyişe dönük esasları düzenleyen mevzuatla Türk Eğitim Sistemi bugünkü yapısını kurmuştur. Türk Milli Eğitiminin genel çerçevesi 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiştir.”⁴¹

3.1.1.1. Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları:
Madde 2.

“Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk inkılâp ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk milletinin millî, ahlâkî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik; lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti’ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış hâline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;

⁴¹ MEB, 2005.

2. Beden, zihin, ahlâk, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek, gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı seçkin bir ortağı yapmaktır.”⁴²

3.1.1.2. Genel Eğitiminin Temel İlkeleri

1. “Genellik ve Eşitlik,
2. Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları,
3. Yöneltilme,
4. Eğitim Hakkı,
5. Fırsat ve İmkân Eşitliği,
6. Süreklilik,
7. Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği,
8. Demokrasi Eğitimi,
9. Laiklik,
10. Bilimsellik,
11. Planlılık,
12. Karma Eğitim,
13. Okul ve Ailenin İş Birliği
14. Her Yerde Eğitim.”⁴³

⁴² TDÖPK,s.1.

⁴³ MEB, 2006.

3.1.1.3. Türk Milli Eğitiminin Genel Yapısı

3.1.1.3.1.Okul Öncesi Eğitim

“Okul öncesi eğitim; ilköğretim çağına gelmemiş 3–5 yaş grubundaki çocuklar için zorunlu olmayan bir eğitim düzeyidir. Okul öncesi eğitimin amacı; çocukların bedensel, zihinsel, duygusal gelişimini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını, ilköğretime hazırlanmasını, Türkçeyi doğru ve güzel konuşabilmelerini sağlamaktır. Bu kurumlar bağımsız anaokulları olarak kurulabildikleri gibi, kız meslek liselerine bağlı uygulama sınıfları ile diğer öğretim kurumlarına bağlı anasınıfları olarak da açılabilir. ”⁴⁴

3.1.1.3.2. İlköğretim

“Türkiye’de ilköğretim kız ve erkek öğrenciler için 8 yıl süreli, zorunlu ve devlet okullarında parasız olarak yürütülmektedir. Zorunlu eğitim çağı 6-14 yaş grubundaki çocukları kapsar.”⁴⁵

3.1.1.3.3. Ortaöğretim

“Türk Eğitim Sisteminde ortaöğretim düzeyi ilköğretime dayalı, en az dört yıllık öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsamaktadır. Ortaöğretim yaş grubu 14-17’dir. İlköğretime tamamlayan ve orta öğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, orta öğretime devam etmek ve orta öğretim imkânlarından yararlanmak hakkına sahiptir.”⁴⁶

3.1.1.3.4.Yükseköğretim

“Yükseköğretim kurumları; devlet ve vakıf (kar amacı gütmeyen) yükseköğretim kurumları olmak üzere iki grupta ele alınmaktadır. 2006/2007 öğretim yılında toplam 93 üniversite bulunmaktadır. Bunların 68’i devlet, 25’i vakıf üniversitesidir.”⁴⁷

⁴⁴ MEB, 2007, s.32.

⁴⁵ MEB, 2006, s.32.

⁴⁶ MEB,2006, s.33.

⁴⁷ MEB, 2006, s.37.

3.1.2. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI (6–8. Sınıflar) ⁴⁸

3.1.2.1. Programdaki Temel Yaklaşım

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda öğrencilerin kazanımlar ve etkinlikler yoluyla dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeleri, dilimizin imkân ve zenginliklerinin farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaları hedeflenmektedir. Böylece öğrenciler, dil sevgisi ve bilinci kazanarak öğrenme sürecinde daha verimli olacak, kendilerini hayata ve geleceğe hazırlayacak birikimi edineceklerdir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'yla dinlediklerini, izlediklerini ve okuduklarını anlayan; duygu, düşünce ve hayallerini anlatan; eleştirel ve yaratıcı düşünen, sorumluluk üstlenen, girişimci, çevresiyle uyumlu, olay, durum ve bilgileri kendi birikimlerinden hareketle araştırma, sorgulama, eleştirme ve yorumlamayı alışkanlık hâline getiren, estetik zevk kazanmış ve millî değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda, kazanılan beceri ve bilgilerin daha verimli ve kalıcı olmasını sağlamak için çeşitli etkinliklere yer verilmiştir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yaklaşım olarak, öğrenme sürecinde öğrencinin birikim ve deneyimlerinden hareketle sorunlara çözümler üretmesini, öğrenme- öğretme etkinliklerinde öğrencinin gelişim düzeyinin dikkate alınmasını, dolayısıyla değerlendirmede öğretim sürecindeki gelişimin de önemli olduğu benimsenmiştir. Bu yaklaşımın temel hedefi, öğrencinin öğretmen rehberliğinde; etkili iletişim kurması, grup çalışmalarına katılması, öğrendiklerini aşamalı bir biçimde inşa etmesidir. Türkçe öğretiminin daha verimli olabilmesi için, öğrencinin derse etkin olarak katılmasının sağlanması, motivasyonunun sürekli olarak desteklenmesi gerekir.

3.1.2.2. Programın Yapısı

Türkçe Dersi Öğretim Programı, genel amaçlar, temel beceriler, öğrenme alanları ile dil bilgisi ve bu öğrenme alanlarına yönelik belirlenmiş kazanımlar, etkinlik örnekleri ile açıklamalardan oluşmaktadır.

⁴⁸ Bu başlık altında verilen alt başlıklar ve içerikleri tamamen Türkçe(6,7,8) Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzundan alınmıştır.

3.1.2.3. Programın Genel Amaçları

Türkçe Dersi Öğretim Programı ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkelerine uygun olarak öğrencilerin;

1. Dilimizin, millî birlik ve bütünlüğümüzün temel unsurlarından biri olduğunu benimsemeleri,
2. Duygu, düşünce ve hayallerini sözlü ve yazılı olarak etkili ve anlaşılır biçimde ifade etmeleri,
3. Türkçeyi, konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanmaları,
4. Anlama, sıralama, ilişki kurma, sınıflama, sorgulama, eleştirme, tahmin etme, analiz-sentez yapma, yorumlama ve değerlendirme becerilerini geliştirmeleri,
5. Seviyesine uygun eserleri okuma; bilim, kültür ve sanat etkinliklerini seçme, dinleme, izleme alışkanlığı ve zevki kazanmaları,
6. Okuduğu, dinlediği ve izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmeleri,
7. Yapıcı, yaratıcı, akılcı, eleştirel ve doğru düşünme yollarını öğrenmeleri, bunları bir alışkanlık hâline getirmeleri,
8. Bilgiye ulaşmada kitle iletişim araçlarından yararlanmaları, bu araçlardan gelen mesajlara karşı eleştirel bakış açısı kazanmaları ve seçici olmaları,
9. Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla millî ve evrensel değerleri tanımaları,
10. Hoşgörülü, insan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olmaları ve çözümler üretmeleri,
11. Millî, manevî ve ahlâkî değerlere önem vermeleri ve bu değerlerle ilgili duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri amaçlanmaktadır.

3.1.2.4. Programda Yer Alan Temel Beceriler

Temel beceriler, öğrencilerin dil becerilerindeki gelişimleriyle bağlantılı, yatay olarak bir yılın sonunda, dikey olarak da sekizinci sınıfın sonunda kazanacakları ve hayat boyu kullanacakları temel becerilerdir. Türkçe Öğretim Programı içerdiği kazanımlarla bu temel becerilerin gelişmesini sağlayacaktır. Programla ulaşılması beklenen temel beceriler şunlardır:

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
- Eleştirel düşünme
- Yaratıcı düşünme
- İletişim kurma
- Problem çözme
- Araştırma
- Karar verme
- Bilgi teknolojilerini kullanma
- Girişimcilik

3.1.2.5. Temel Dil Becerileri

Türkçe Dersi Öğretim Programı, “okuma, dinleme/izleme, konuşma, yazma öğrenme alanları ile dil bilgisinden oluşmaktadır. Bu öğrenme alanları hem kendi içlerinde hem de birbirleriyle bir bütünlük içerisinde ele alınmış ve ilişkilendirilmiştir.

3.1.2.5.1. Dinleme/İzleme Dil Becerisi

Dinleme/izleme, iletişim kurmanın ve öğrenmenin temel yollarından biri olup verilen iletiyi doğru bir şekilde anlama, yorumlama ve değerlendirme becerisidir. Görsel ve işitsel araçların hayatın her alanında giderek yaygınlaşması ve bu araçların eğitimde kullanılması etkili bir dinleme/izleme eğitimi gerekli kılmaktadır. Bu becerinin geliştirilmesiyle, öğrencilerden dinlediklerini/izlediklerini sıralama, sınıflama, sorgulama, ilişkilendirme, eleştirme ve bunlarla ilgili çıkarımlarda bulunma gibi üst becerileri gerçekleştirmesi beklenmektedir.

Programda dinleme/izleme öğrenme alanı; öğrencilerin iyi bir dinleyici/izleyici olabilmesine yönelik olarak hazırlanmış düzeye uygun kazanımlar ile bu kazanımları hayata geçirmeye yönelik etkinliklerden oluşmaktadır. Programın bu bölümü “dinleme/izleme kurallarını uygulama, anlama ve çözümleme, değerlendirme, söz varlığını zenginleştirme, etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma” amaçlarından oluşmaktadır. Öğrencilerin düzeylerine yönelik olarak hazırlanan kazanımların, uygun etkinliklerle desteklenerek uygulanması, öğrencilerin etkili iletişim kurmalarını ve toplum hayatına aktif birer dinleyici/izleyici olarak katılmalarını sağlayacaktır. Aşamalı bir süreç izleyen bu sıralamanın takip edilmesi, dinleme/izleme etkinliklerinin amacına ulaşmasını, öğrencinin toplum

hayatına aktif bir dinleyici/izleyici olarak katılmasını sağlayacak, öğrencilerin iletişim kurma yeteneklerini geliştirecektir.

Dinleme/izleme sürecinin amacına ulaşabilmesi için yapılan tüm dinleme/izleme etkinliklerinin değerlendirilmesi gereklidir. Bu amaçla programda, öğrencilerin kullanacağı değerlendirme ölçütleri ile yapılan etkinlikleri değerlendirmeye yönelik formlar yer almaktadır. Bu formların kullanılması dinleme/izleme sürecini verimli kılacak ve öğretmene nesnel bir değerlendirme imkânı sağlayacaktır.

3.1.2.5.2. Konuşma Dil Becerisi

Konuşma; bireyin sosyal hayatında iletişim kurmasını, bilgi ve birikimlerini paylaşmasını, duygu, düşünce, hayal ve gözlemlerini ifade etmesini sağlayan en etkili araçtır. Programda, konuşma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin Türkçenin estetik zevkine vararak ve zengin söz varlığından faydalanarak kendilerini doğru ve rahat ifade edebilmeleri, sosyal hayatta karşılaştıkları sorunları konuşarak çözebilmeleri, yorumlayıp değerlendirebilmeleri amaçlanmaktadır. Bu amaçlarla programdaki konuşma etkinlik örneklerinde; birikimlerden, çeşitli görsel ve işitsel materyallerden yararlanma, düşüncelerini mantık akışı ve bütünlük içinde sunma, karşılaştırma yapma, sebep-sonuç ilişkisi kurma, sınıflandırma, değerlendirme, özetleme gibi anlamayı ve zihinsel becerileri geliştirici çalışmalara yer verilmiştir.

Türkçe Öğretim Programı'nda, konuşma öğrenme alanına yönelik olarak “konuşma kurallarını uygulama, sesini ve beden dilini etkili kullanma, hazırlıklı konuşmalar yapma, kendi konuşmasını değerlendirme, kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma” amaçlarına yönelik kazanımlara yer verilmiştir.

Konuşma öğrenme alanı, öğrencilerin çevreleriyle iletişim kurmaları, iş birliği yapmaları, ortak karar vermeleri ve karşılaştıkları sorunları çözmeleri açısından da önemlidir. Bu nedenle öğretmenin konuşma etkinliklerinde öğrencilerin her birinin ayrı ayrı söz almalarını sağlayarak, onları bu çalışmalara katması gerekmektedir. Hayatın her alanında doğru, güzel, etkili konuşan ve konuşulanları doğru anlayıp yorumlayan bireylerin yetiştirilmesi, onların diğer dil becerilerinde de başarılı olmalarına bağlıdır. Bu nedenle konuşma öğrenme alanının okuma, yazma ve dinleme/izleme öğrenme alanlarıyla desteklenmesi gerekmektedir.

Konuşma öğrenme alanını değerlendirme aşamasında, öncelikle öğrencilerin kendilerini veya birbirlerini değerlendirmeleri, hedeflenen kazanımların daha da kalıcı olmasını sağlayacak, öğrencilerin konuşmayla ilgili yeteneklerini geliştirecektir.

3.1.2.5.3. Okuma Dil Becerisi

Okuma, ses organları ve göz yoluyla algılanan işaret ve sembollerin beyin tarafından yorumlanarak değerlendirilmesi ve anlamlandırılması sürecidir. Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma, eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır. Programda okuma öğrenme alanıyla, öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaştıkları yazılı metinleri doğru, akıcı bir biçimde ve uygun yöntemleri kullanarak okuyabilmeleri, okuduklarını değerlendirip eleştirel bir bakış açısıyla yorumlayabilmeleri ve okumayı bir alışkanlık hâline getirebilmeleri amaçlanmıştır.

Programda, okuma becerisini geliştirmek amacıyla çeşitli etkinliklere yer verilmiştir. Etkinliklerde kullanılacak metinlerin, Türkçeyi bütün zenginlikleriyle ve doğru bir şekilde yansıtması ayrı bir önem taşımaktadır. Bu nedenle derslerde işlenecek metinlerin taşınması gereken özellikler programda belirtilmiştir. Programda yer alan okuma öğrenme alanında; okuma kuralları, okunan metinlerin anlaşılması ve çözümlenmesi, anlamlandırılması, okunan metinlerin değerlendirilmesi ve okumanın bir alışkanlık hâline dönüştürülmesine yönelik olarak çeşitli kazanım ve etkinliklere yer verilmiştir. Bununla birlikte, söz varlığını zenginleştirmeye ve araştırmaya yönelik olarak verilen başlıklar, bütün dil becerilerini kapsayan bir önem arz etmektedir.

Okuma becerisinin hayatın bütün aşamalarına yayılan bir alışkanlık hâline getirilmesi amacıyla hazırlanan etkinlik örnekleri ve formları, hem okuma sürecinin değerlendirilmesine hem de öğrencilerin dil gelişimini izlemeye yardımcı olacaktır.

3.1.2.5.4. Yazma Dil Becerisi

Yazılı anlatım, bireyin kendini doğru ve amacına uygun olarak ifade etmesinde ve iletişim kurmasında en etkili araçlardan biridir. Türkçe Öğretim Programı'nda yazma becerisinin geliştirilmesiyle; öğrencilerin duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimlerini dilin imkânlarından yararlanarak ve yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır. Uzun bir süreç isteyen yazma becerisinin

kazanılması ve istenen amaçlara ulaşılması, ancak çeşitli ve özendirici yazma uygulamalarıyla mümkün olur.

Yazma becerisinin bilgi, birikim ve dili etkili kullanmayı gerektirdiği göz önüne alınarak bu sürecin dinleme/izleme, konuşma, okuma ve dil bilgisi etkinlikleriyle de desteklenmesi gerekmektedir. Hikâye, roman, şiir gibi türlerde ürün vermek, bireysel yetenek ve yaratıcılık gerektirse de öğrencilerin duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini doğru, açık, anlaşılır ve yazma kurallarına uygun şekilde anlatmaları yazma tekniğine uygun bilgi ve beceriler kazandırılarak sağlanabilir. Bu düşünceden hareketle programda yazmayla ilgili olarak yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını kavrama ve uygulama ile ilgili amaçlara yönelik kazanımlar yer almaktadır. Öğretmen, farklı yöntemlere uygun etkinliklerle yazmayı öğrenciler açısından zevkli hâle getirerek yazma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmalı, öğrencilerin hangi türlerde yazmaya yetenekli olduğunu belirleyerek onları başarılı olduğu türlerde yazmaya yönlendirmelidir.

Yazma çalışmalarının istenen amaçlara ulaşabilmesi, yapılan etkinliklerin değerlendirilmesiyle mümkündür. Programda, öğrencinin kendi yazdıklarını değerlendirme ölçütlerine yer verilerek yalnızca öğretmenin değil, öğrencinin kendisinin ve arkadaşlarının da bu sürece katılması amaçlanmıştır. Bu tutum öğrencilerin eleştirme, değerlendirme ve yorumlama becerilerinin geliştirilmesine de yardımcı olacaktır.

Bitişik eğik yazı öğretimi, ilk okuma yazma öğretimiyle birlikte başlayıp ilk sınıflarda kazandırılacağından 6, 7 ve 8. sınıflarda bitişik eğik yazı için bir zaman dilimi ayrılmayacaktır. Ancak öğrencilerin bütün derslerde, bitişik eğik yazıyı işlek ve güzel kullanmalarına özen göstermeleri sağlanmalıdır.

3.1.2.5.5. Dil Bilgisi

Dil bilgisi; bir dilin dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma öğrenme alanlarını destekleyen kurallar bütünüdür. Öğrenci açısından Türkçenin yapısını oluşturan ve işleyiş kurallarını tanımlayan bilgilere sahip olmak oldukça önemlidir ancak daha da önemli olan bu kuralların konuşma, yazma, dinlemeyle ilgili dil etkinliklerinde uygulanmasıdır. Dolayısıyla dil bilgisi öğretimi kuramsal bilgilere değil, uygulamaya dayanmalıdır. Bu amaçla dil bilgilerinin öğretiminde, kuralların verilmesinin yanında, bu kuralların kelime, cümle ve metin düzeyindeki uygulamaları amaçlanmıştır.

Programda, Türkçenin kurallarıyla ilgili kazanımlar, öğrencilerin düzeylerine uygun olarak ve aşamalı bir biçimde verilmiştir. Dil bilgisinde kolaydan zora ilerleyen bir sıra izlenmiş olup konuların birbiriyle olan ilişkileri gözetilmiştir. Türkçeye ilgili kural ve bilgilerin örneklerden hareket edilerek verilmesi daha doğru olacaktır. Derslerde konularla ilgili farklı uygulama örneklerinin yer aldığı çalışma kâğıtlarının kullanılması ve konuların görsel materyallerle desteklenmesi öğrenimi kolaylaştıracaktır. Ayrıca dil bilgisi konularının anlama olan katkısına özellikle dikkat edilmesi, konuların birer beceriye dönüşmesine yardımcı olacaktır. Bu bağlamda konuların konuşma ve yazma becerileriyle ilişkilendirilmesi gerekmektedir.

Dil bilgisiyle ilgili kazanımların değerlendirilmesinde, kuralların metin veya cümle bütünlüğü ve bağlamı içerisinde ele alınması, diğer becerileri desteklemesi açısından oldukça önemlidir.

3.1.2.6. Kazanımlar

Kazanımlar; öğretim sürecinde öğrencilerin edinecekleri bilgi, beceri ve alışkanlıkları kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenme alanlarında gelişme sağlamaları, bu kazanımların edinilmesine bağlıdır. Dil bilgisi ve yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyine göre altıncı sınıftan sekizinci sınıfa doğru aşamalı olarak verilmiştir. Öğrenme alanlarına yönelik kazanımların sıralanmasında bu yaklaşım gözetilmemiştir.

3.1.2.7. Etkinlikler

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan kazanımların hayata geçirilmesi ve hedeflenen bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların kazandırılması için çeşitli etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Bu etkinlikler birer öneri niteliğindedir ve birden çok beceriye yönelik olabilir. Öğretmen, bu etkinlikleri olduğu gibi veya çeşitli değişiklikler yaparak uygulayabilir, aynı zamanda bir ders saatinde birden fazla etkinliğe yer verilebilir. Yeni etkinlikler hazırlanır ve uygulanırken bunların hangi kazanımlara yönelik olduğuna dikkat edilmeli, ayrıca öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da göz önünde bulundurulmalıdır. Programda yer alan etkinliklerden sınıf-okul içi etkinlikler , okul dışı etkinlikler sembolü kullanılarak belirtilmiştir. Verilen etkinlikler öğrenci seviyesine uyarlanarak farklı sınıflarda uygulanabilir. Programdaki etkinlikler, uygulamada öğretmene yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır; bu program doğrultusunda hazırlanacak ders kitaplarında farklı etkinliklere yer verilmelidir.

Programdaki etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenleriyle sürekli iletişim içinde olmaları ve etkinliklerin her aşamasında katılımcı olarak yer almaları programın uygulanması açısından önemlidir. Yapılan etkinliğin veya benzerinin öğrenciler tarafından planlanıp uygulanması gerekmektedir.

3.1.2.8. Açıklamalar

Önemli görülen noktalar “[!]” uyarı sembolü kullanılarak belirtilmiştir. Ölçme ve değerlendirme ise “[]” sembolü ile gösterilmiştir. Türkçenin diğer derslerle ilişkilendirilmesi, temalara göre zümre öğretmenlerince yapılmalıdır. Başında sembol olmayan açıklamalar kazanımların içeriğine yöneliktir.

3.1.2.9. Ara Disiplinler

Sağlık Kültürü, Girişimcilik, İnsan Hakları ve Vatandaşlık, Kariyer Bilinci Geliştirme, Özel Eğitim, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, Spor Kültürü ve Olimpik Eğitim, Afetten Korunma ve Güvenli Yaşam alanlarından oluşur. Programda yer alan ara disiplin kazanımlarının Türkçe dersinde işlenecek tema/metinlerle ilişkilendirilmesi esastır.

3.1.2.10. Atatürkçülük

Her sınıfta Atatürkçülükle ilgili zorunlu bir temaya yer verilmesi planlanmıştır. Atatürk teması, programda yer alan Atatürkçülükle ilgili konular kapsamında ilgili olduğu belirli gün ve haftalarda işlenmek üzere ele alınacaktır.

3.1.2.11. Öğrenme Öğretme Süreci

Türkçe Dersi Öğretim Programı, öğrencinin birikim, beceri ve gelişimlerini göz önünde bulunduran ve öğrenciyi merkeze alan bir yaklaşımla hazırlanmış olup, bütün kazanım ve etkinlikler bu açıdan ele alınmıştır. Bu nedenle programda, öğrenme etkinlikleri bir bütünlük içinde değerlendirilmiş, öğrencinin katılımını gerektiren uygulamalara yer verilmiştir. Bu uygulamalar; bireysel farklılıklara duyarlı, bağımsız veya grup içinde öğrenmeyi özendiren, öğretim etkinliklerini okul dışına da taşıyan bir nitelik göstermektedir.

Program, öğrencilere Türkçeyle ilgili bilgi ve becerileri kazandırmanın yanında, onların yeni bilgi ve çözümler üretmeyi alışkanlık hâline getirmelerini de amaçlamaktadır. Bu nedenle öğrenciler bütün öğretim etkinliklerine etkin olarak katılmakta, öğretmen ise bu süreç içinde öğrenciyi yönlendiren, ona yardımcı olan ve kendini geliştirmesinde yol gösteren bir rehber konumundadır. Bu çerçevede;

- Öğrenciler, karşılaştıkları sorunlara bireysel veya grup olarak yaratıcı çözümler üretir, bu bilgi ve deneyimlerini geliştirerek sosyal çevreleriyle paylaşır.
- Öğrenciler, bağımsız olarak öğrenmeyi, çeşitli araştırma teknikleriyle bilgiye ulaşmayı, değerlendirmeyi, sorgulamayı ve yorumlamayı hayatının bütün safhalarında bir alışkanlık hâline getirir.
- Öğretmen, öğrenme sürecinde öğrencilerin karşılaştığı zorluklarda onlara yardımcı olur ve yapıcı eleştirilerle onları yönlendirir.
- Öğretmen, öğrenme sürecinin her aşamasında öğrencilerin ürünlerini dikkate alır ve onları destekler.
- Öğretmen, öğrencilerin öğrenme etkinlikleri içindeki gelişimlerini izler, değerlendirir, onları kendilerini değerlendirmeye özendirir.
- Dil becerileri bir bütünlük ve devamlılık gösterdiğinden, öğretmen öğrencilerin aileleriyle iş birliği içinde olmalı, okul dışında da bu becerilerin geliştirilmesini sağlayıcı etkinlikler düzenlemelidir.

Öğrenme-öğretme sürecinde, öğrencilerin etkinliklere istekle katılmaları, ilgi ve dikkatlerini canlı tutmaları, kendilerini tarafsız gözle değerlendirebilmeleri ancak öğrendiklerini hayata aktarabilmeleriyle mümkün olacaktır. Bu nedenle bütün öğretim süreçlerinin hayata dönük olması amaçlanmış, değerlendirmede tutum ve davranışlardaki gelişmeler de dikkate alınmıştır.

3.1.2.12. Dil Becerilerine ve Sınıf Seviyelerine Göre Kazanımlar

3.1.2.12.1. Temel Dil Becerisi: Dinleme/İzleme

(1) Dinleme/izleme kurallarını uygulama

1. Konuşmacının sözünü kesmeden sabır ve saygıyla dinler.
2. Başkalarını rahatsız etmeden dinler/izler.
3. Dinlenenle ilgili soru sormak, görüş bildirmek için uygun zamanda söz alır.
4. Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

(2) Dinlenenini/izlenenini anlama ve çözümleme

1. Dinlenenini/izleneninin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
2. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki anahtar kelimeleri fark eder.
3. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.
4. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
5. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.
6. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
7. Dinlediklerinde/izlediklerinde sebep-sonuç ilişkilerini belirler.
8. Dinlediklerinde/izlediklerinde amaç-sonuç ilişkilerini belirler.
9. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki örtülü anlamları bulur.
10. Dinlediklerini/izlediklerini kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
11. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorular oluşturur.
12. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin sorulara cevap verir.
13. Dinlediklerinde/izlediklerinde yer alan öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
14. Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin karşılaştırmalar yapar.
15. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
16. Dinlediklerinde/izlediklerinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.
17. İpuçlarından hareketle dinlediklerine/izlediklerine yönelik tahminlerde bulunur.
18. Dinlediklerinin/izlediklerinin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
19. Dinlediklerinin/izlediklerinin başlığı/adı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
20. Dinlediği/izlediği metne farklı başlıklar bulur.
21. Görsel/işitsel unsurlarla dinledikleri/izledikleri arasında ilgi kurar.
22. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
23. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.

24. Dinlediklerini/izlediklerini kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.
25. Dinlediği/izlediği kişi, konu ya da metnin yazarı/şairi hakkında bilgi edinir.

(3) Dinlediklerini/izlediklerini değerlendirme

1. Dinlediklerini/izlediklerini dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
2. Dinlediklerini/izlediklerini içerik yönünden değerlendirir.
3. Dinlediği/izlediği kişiyi sesini ve beden dilini etkili kullanma yönünden değerlendirir.

(4) Söz varlığını zenginleştirme

1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
2. Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
3. Tekerleme, sayısmaca, bilmece ve yanıltmacalar ezberler/kullanır.
4. Şiir, türkü, şarkı türlerinde metinler ezberler.
5. Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
6. Dinlediklerinden/izlediklerinden hareketle yeni öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

(5) Etkili dinleme/izleme alışkanlığı kazanma

1. Yaşına ve seviyesine uygun sanat ve bilim etkinliklerine dinleyici/izleyici olarak katılır.
2. Şiir, hikâye, masal dinletilerine katılır.
3. Çok yönlü iletişim araçlarındaki yayınlardan ilgi, istek ve ihtiyaçlarına uygun olanlarını takip eder.
4. Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

3.1.2.12.2. Dil Becerisi: Konuşma

(1) Konuşma Kurallarını Uygulama

1. Konuşmaya uygun ifadelerle başlar.
2. Konuşma sırasında uygun hitap ifadeleri kullanır.
3. Bulunduğu ortama uygun bir konuşma tutumu geliştirir.
4. Standart Türkçe ile konuşur.
5. Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
6. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
7. Karşısındakinin algılamakta zorluk çekmeyeceği bir hızda ve akıcı biçimde konuşur.
8. Konuşmasında nezaket kurallarını uyar.
9. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
10. Konuşmasında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
11. Konuşmasında amaç-sonuç ilişkileri kurar.
12. Tekrara düşmeden konuşur.
13. Konuşmayı uygun ifadelerle bitirir.

(2) Sesini ve beden dilini etkili kullanma

1. Konuşurken nefesini ayarlar.
2. İşitilebilir bir sesle konuşur.
3. Kelimeleri doğru telaffuz eder.
4. Konuşurken gereksiz sesler çıkarmaktan kaçınır.
5. Uygun yerlerde vurgu, tonlama ve duraklama yapar.
6. Yapmacıktan, taklit ve özentiden uzak bir sesle konuşur.
7. Sözleriyle jest ve mimiklerinin uyumuna dikkat eder.
8. Canlandırmalarda, sesini varlık ve kahramanları çağrıştıracak şekilde kullanır.

9. Dinleyicilerle göz teması kurar.,

(3) Hazırlıklı konuşmalar yapma

1. Konuşma konusu hakkında araştırma yapar.
2. Konuşma metni hazırlar.
3. Konuşmasını bir ana fikir etrafında planlar.
4. Ana fikri yardımcı fikirlerle destekler.
5. Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
7. Konuşmasını sunarken görsel, işitsel materyalleri ve farklı iletişim araçlarını kullanır.
8. Konuşma öncesinde konuyla ilgili açıklamalar yapar.
9. Konuşma sırasında sorulan sorulara açık, yeterli ve doğru cevaplar verir.
10. Konuşmasında dikkati dağıtacak ayrıntılara girmekten kaçınır.
11. Konuşmasını belirlenen sürede ve teşekkür cümleleriyle sona erdirir.
12. Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanır.

(4) Kendi konuşmasını değerlendirme

1. Konuşmasını içerik yönünden değerlendirir.
2. Konuşmasını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
3. Konuşmasını sunum tekniği yönünden değerlendirir.
4. Konuşmasını, sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.

(5) Kendini sözlü olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

1. Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini sözlü olarak ifade eder.
2. Anlamadıklarını ve merak ettiklerini sorar.
3. Sorunlarına konuşarak çözüm arar.
4. Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.

3.1.2.12.3. Temel Dil Becerisi: Okuma

(1) Okuma kurallarını uygulama

1. Sesini ve beden dilini etkili kullanır.
2. Akıcı biçimde okur.
3. Kelimeleri doğru telaffuz eder.
4. Sözü ezgisine dikkat ederek okur.
5. Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

(2) Okuduğu metni anlama ve çözümleme

1. Metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
2. Metindeki anahtar kelimeleri belirler.
3. Metnin konusunu belirler.
4. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.
5. Metindeki yardımcı fikirleri/duyguları belirler.
6. Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.
7. Olay, yer, zaman, şahıs, varlık kadrosu ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
8. Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder.
9. Metindeki amaç-sonuç ilişkilerini fark eder.
10. Okuduklarındaki örtülü anlamları bulur.
11. Okuduklarındaki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder.
12. Okuduklarını kendi cümleleriyle, kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
13. Metne ilişkin sorulara cevap verir.
14. Metne ilişkin sorular oluşturur.
15. Metnin türüyle ilgili özellikleri kavrar.
16. Metnin planını kavrar.
17. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantıları fark eder.
18. Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.
19. Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.
20. Metne ilişkin karşılaştırmalar yapar.
21. Kendisini şahıs ve varlık kadrosunun yerine koyarak olayları, duygu, düşünce ve hayalleri yorumlar.
22. Metinde ortaya konan sorunlara farklı çözümler üretir.

23. Metindeki ipuçlarından hareketle metne yönelik tahminlerde bulunur.
24. Metnin öncesi ve/veya sonrasına ait kurgular yapar.
25. Şiir dilinin farklılığını ayırt eder.
26. Şiirin kendisinde uyandırdığı duyguları ifade eder.
27. Okuduklarını kendi hayatı ve günlük hayatla karşılaştırır.
28. Metinle ilgili görsel öğeleri yorumlar.
29. Metnin başlığı ile içeriği arasındaki ilişkiyi ortaya koyar.
30. Okuduğu metne farklı başlıklar bulur.
31. Metnin yazarı veya şairi hakkında bilgi edinir.

(3) Okuduğu metni değerlendirme

1. Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
2. Metni içerik yönünden değerlendirir.

(4) Söz varlığını zenginleştirme

1. Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir.
2. Aynı kavram alanına giren kelimeleri, anlam farklılıklarını dikkate alarak kullanır.
3. Okuduğu metinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
4. Okuduklarından hareketle öğrendiği kelimelerden sözlük oluşturur.

(5) Okuma alışkanlığı kazanma

1. Okuma planı yapar.
2. Farklı türlerde metinler okur.
3. Süreli yayınları takip eder.
4. Okuduğu kitaplardan kitaplık oluşturur.
5. Kitaplık, kütüphane, kitap fuarı ve kitap evlerinden faydalanır.
6. Okudukları ile ilgili duygu ve düşüncelerini arkadaşlarıyla paylaşır.

7. Şiir ezberler, şiir dinletileri düzenler, ezberlediği şiirleri uygun ortamlarda okur.
8. Ailesi ile okuma saatleri düzenler.
9. Beğendiği kısa yazıları ezberler.

3.1.2.12.4. Temel Dil Becerisi: Yazma

(1) Yazma kurallarını uygulama

1. Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
2. Düzgün, okunaklı ve işlek “bitişik eğik yazı”yla yazar.
3. Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.
4. Standart Türkçe ile yazar.
5. Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
6. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
7. Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
8. Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
9. Yazısında amaç-sonuç ilişkileri kurar.
10. Tekrara düşmeden yazar.
11. Yazım ve noktalama kurallarına uyar.

(2) Planlı yazma

1. Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
2. Yazacaklarının taslağını oluşturur.
3. Yazısını bir ana fikir etrafında planlar.
4. Yazısının ana fikrini yardımcı fikirlerle destekler.
5. Konunun özelliğine uygun düşünceleri geliştirme yollarını kullanır.
6. Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
7. Yazdığı metni görsel materyallerle destekler.
8. Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.

9. Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.
10. Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
11. Dipnot, kaynakça, özet, içindekiler vb. kısımları uygun şekilde düzenler.
12. Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır.

(3) Farklı türlerde metinler yazma

1. Olay yazıları yazar.
2. Düşünce yazıları yazar.
3. Bildirme yazıları yazar.
4. Şiir yazar.

(4) Kendi yazdıklarını değerlendirme

1. Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
2. Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
3. Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir.

(5) Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

1. Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
2. Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.
3. İlgi alanına göre yazar.
4. Şiir defteri tutar.
5. Günlük tutar.
6. Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
7. Okul dergisi ve gazetesi için yazılar hazırlar.
8. Yazdıklarını başkalarıyla paylaşır ve onların değerlendirmelerini dikkate alır.
9. Yazdıklarından arşiv oluşturur.
10. Yazma yarışmalarına katılır.

(6) Yazım ve noktalama kurallarını uygulama(6.sınıf)

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.
2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

(6) Yazım ve noktalama kurallarını uygulama(7.sınıf)

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.
2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

(6) Yazım ve noktalama kurallarını uygulama(8.sınıf)

1. Yazım kurallarını kavrayarak uygular.
2. Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

3.1.2.12.5. Dil Bilgisi

6.Sınıf

(1) Kelimenin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Kök ve eki kavrar.
2. İsim kökü ile fiil kökünü ayırt eder.
3. Yapım eki ile çekim ekini ayırt eder.
4. Gövdeyi kavrar.
5. Yapım eklerinin işlevlerini ve kelimeye kazandırdığı anlam özelliklerini kavrar.
6. Birleşik kelimeyi kavrar.
7. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

(2) Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. İsimlerin cümledeki işlevlerini kavrar, isimleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
2. Zamirlerin cümledeki işlevlerini fark eder, zamirleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
3. Hâl eklerinin işlevlerini kavrar.
4. İyelik eklerinin işlevlerini kavrar.
5. İsim tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
6. Sıfatların cümledeki işlevlerini fark eder, sıfatları işlevlerine uygun olarak kullanır.
7. Sıfat tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
8. Edat, bağlaç, ünlemlerin işlevlerini ve cümleye kazandırdıkları anlam özelliklerini kavrar; bu kelimeleri işlevlerine uygun olarak kullanır.
9. Kelimeleri cümlede farklı görevlerde kullanır.

7.sınıf

(1) Kelime türleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Fiillerin anlam özelliklerini kavrar.
2. Kip ve çekimli fiili kavrar.
3. Bildirme kipleriyle dilek kiplerini ayırt eder.
4. Bildirme kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.
5. Dilek kiplerinin kullanım özelliklerini kavrar.
6. Fiillerin olumlu, olumsuz, soru ve olumsuz soru çekimleriyle ilgili uygulamalar yapar.
7. Zarfların cümledeki işlevlerini fark eder, zarfları işlevlerine uygun olarak kullanır.
8. Kelimeleri cümlede farklı görevlerde kullanır.

(2) Fiillerin yapı özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Basit, türemiş ve birleşik fiillerin kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.
2. Farklı yapı özelliklerinde fiilleri anlam özelliklerini dikkate alarak kullanır.

(3) Fiil kiplerinde zaman ve anlam kaymasıyla ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Cümlede zaman kavramını belirleyen/destekleyen zarfları fark eder.
2. Fiil kiplerinde zaman ve anlam kaymasının nasıl gerçekleştiğini kavrar.
3. Fiil kiplerini farklı zaman ve anlamları ifade edecek şekilde kullanır.

(4) Ek fiille ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. İsim türünden kelimelerin kip ve kişi açısından biçimlenerek çekimlenebildiğini kavrar.
2. İsimlerin kip eki almasında ek fiilin rolünü kavrar.
3. İsimlerin ek fiil aracılığıyla hangi kiplerde çekimlenebildiğini kavrar.
4. Ek fiili işlevine uygun olarak kullanır.

(5) Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların özellikleriyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların oluşumunda ek fiilin işlevini kavrar.
2. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıların işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.
3. Zaman ve kip çekimlerindeki birleşik yapıları özelliklerine uygun biçimde kullanır.

8. Sınıf

(1) Fiilimsiler ile ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Fiilimsiyle, fiil ve isim soylu kelimeler arasındaki farkları kavrar.
2. Fiilimsilerin işlevlerini ve kullanım özelliklerini kavrar.
3. Fiilimsileri özelliklerine uygun biçimde kullanır.
4. Cümlede, fiilimsiye bağlı kelime veya kelime gruplarını bulur.

(2) Cümleyle ilgili bilgi ve kuralları kavrama ve uygulama

1. Cümlenin temel öğelerini ve özelliklerini kavrar.
2. Cümlenin yardımcı öğelerini ve özelliklerini kavrar.
3. Cümlede vurgulanmak istenen ifadeyi belirler.
4. Cümledeki fiillerin çatı özelliklerini kavrar.
5. İsim ve fiil cümlelerini, anlam ve kullanım özelliklerine uygun biçimde kullanır.
6. Kurallı ve devrik cümleleri, anlam ve kullanım özelliklerine uygun biçimde kullanır.
7. Cümlelerin yapı özelliklerini kavrar.
8. Kalıplaşmış cümle yapılarının kuruluş ve kullanım özelliklerini kavrar.
9. Cümlenin ifade ettiği anlam özelliklerini kavrar.
10. Cümleler arasındaki anlam ilişkilerini kavrar.

(3) Anlatım bozukluklarını belirleme ve düzeltme

1. Cümlede anlatım bozukluğuna neden olan kullanımları belirler.
2. Anlatım bozuklarını düzeltir.

3.1.3.AMERİKAN EĞİTİM SİSTEMİ

3.1.3.1. Genel Eğitim Sistemi

“ABD’nin eğitim sisteminde göze çarpan en önemli özellik, belirli bir merkezîyetçi yapının, yani ulusal bir okul sisteminin olmamasıdır. Bundan dolayı da okul sistemi ve hatta tüm eğitim sistemi, eyalet ve eyalet içindeki yerel yönetimlere, yani okul bölgelerine göre çok değişiklik ve çeşitlilik arz etmektedir. Bu çeşitlilik okullardaki öğrencilerin sosyo-ekonomik durumundan müfredatlara ve sınıf başına düşen öğrenci sayılarından okullardaki araç-gereçlere kadar uzanan bir yelpazede, hemen tüm eyaletlerde göze çarpmaktadır.”⁴⁹

“Amerikan Anayasasının 10. Maddesine göre bütün yürütme, görev ve yetkiler eyaletlere verilmiştir. Çeşitli eyaletlerden meydana gelen bu Birleşik Devletleri meydana getiren eyaletlerden her biri icraî yönden, yasama ve yürütmede serbesttirler. Yani kendi iç işlerinden bağımsızdırlar. Amerika Birleşik Devletlerinde eğitim, Washington’da bulunan Eğitim Bakanlığı’nın kontrolünde olmakla beraber her eyalet eğitim ve öğretim işlerinin planlanması ve uygulanmasında serbesttir.”⁵⁰

“ABD ‘de sınırlandırılmış da olsa, devletin eğitim sistemi üzerinde önemli bir rolü vardır. Bu roller genellikle; eğitimde eşitliği sağlamak, eyalet ve yerel düzeyde eğitimi geliştirici çabaları desteklemek, üniversite eğitimi için maddi destek sağlamak, ülkenin eğitim durumunu ayrıntısı ile ortaya çıkaracak istatistikî bilgileri toplamak, eğitim sisteminin geliştirilmesi için gerekli araştırmaları yapmak ve eğitimi ülkenin ulusal öncelikleri arasına yerleştirmek gibi konular üzerinde yoğunlaşmaktadır.”⁵¹

3.1.3.2. Eyalet Düzeyinde Eğitim

Eyalet düzeyinde eğitimden sorumlu birimleri Erdoğan Ornstein ve Levine’den şu şekilde aktarmıştır:

“3.1.3.2.1.Eyalet Eğitim Kurulu

Eyalet düzeyinde eğitimle ilgili en yetkili olan birimdir. Kurulun bünyesinden genellikle ilk ve ortaöğretim ile yüksek öğretimden sorumlu iki ayrı alt kurul bulunur. Kurulun üyelerinin bir kısmı vali tarafından bir kısmı da halk tarafından seçilir. Kurulun kaç

⁴⁹ U.S. Department of Education, *Progress of Education in the United States of America- 1990 through 1994*, (akt. Ali DEMİRCİ), 1995.

⁵⁰ Lauwyers, Varış, Neff, s. 146.

⁵¹ Ali DEMİRCİ, *ABD’ de Eğitim Sistemi ve Coğrafya Öğretimi*, İstanbul 2005, s. 2.

üyeden oluşacağı eyaletten eyalete değişmektedir. Üyelerin eğitimci olmak gibi bir zorunluluğu yoktur.

3.1.3.2.2. Eyalet Eğitim Dairesi

Eyalet Eğitim Dairesi, eyalet düzeyinde eğitimle ilgili konularda teknik işleri yürüten ve eyalet hükümetine bağlı memurlar ve uzmanlardan oluşan birimdir. Genellikle eyalet eğitim müdürünün yönetiminde, eyalet eğitim kurulunu eğitim teknik boyutları hakkında bilgilendirme işlevini yerine getirir. Eğitim hakkında verilerin toplanması bu dairenin geleneksel işlevlerinin başında gelmektedir.”⁵²

3.1.3.2.3. Bölge Eğitim Kurulu

Erdoğan bölge eğitim kurulu ile ilgili olarak Eastmond’ dan şunları aktarır: “Bölge, eğitim sisteminin yapılanmasında en tabandaki halkayı oluşturur. Her eyalet kendi içinde değişik eğitim bölgelerine ayrılmaktadır. Eğitim bölgelerinin sayısı, okulların daha iyi koordine edilebileceği düşüncesiyle azaltılmıştır. 1947’de 100.000 tane olan “ Eğitim bölgesi” sayısı 1964’de 30.000’ e düşmüştür.”⁵³

3.1.3.3. Okul Yapılanması

“ABD’nin genelinde zorunlu eğitim eyaletlere göre 6 ya da 7 yaşında başlar ve 16 yaşına kadar devam eder. İlk ve ortaöğrenim devlet okullarında ücretsizdir. Devlet okullarında karma eğitim yapılır.”⁵⁴

“Okul basamakları 1910’lardan beri 8–5 veya 6–3–3 yıllık aralıklarla sıralansa da, ilköğretimden ortaöğretimin sonuna kadar basamaklar arasında kesin bir çizgi yoktur. Genellikle altı yıllık ilkokul ve altı yıllık ortaöğretim birlikte algılanır. Bu yüzden sınıflar, ilkokuldan başlamak üzere lise sonra kadar (1. sınıftan 12. sınıfa kadar) birbirini takip eden bir sırayı izleyerek anılır.”⁵⁵

3.1.3.3.1. Ana Okulları

“Bir çocuğun formal eğitime hazırlanması, genelde devlet okullarına bağlı olan anaokulu (kindergarten) sınıflarında gerçekleşir. Anaokullarına benzer olan Nursery Schools da aynı şekilde çalışır. Genelde burada 4–5 yaşları arasındaki çocuklar eğitim görmektedir. Bu tür okul öncesi eğitim programları ev ve aile arasında sıkı bir bağlantı kurmakta ve çocuklara ilerde onları ilkokula hazırlayacak ön tecrübeyi vermekte. Bu değişik türdeki

⁵² Erdoğan, s. 114.

⁵³ Erdoğan, s. 117.

⁵⁴ Demirel, *K.E.*, s. 88.

⁵⁵ Erdoğan, s. 96.

programlar çocuklara kendilerine olan güven duygularını geliştirmek, başkalarıyla uyum içinde yaşamak, iyi çalışma ve oynama huylarını geliştirmekte yardımcı olur.”⁵⁶

3.1.3.3.2. İlk ve Ortaöğretim

“İlk ve ortaöğretimin amacı öğrencilere; bilgi, beceri ve ileride ihtiyaç duyacakları her türlü bilgiyi öğrenme toplumun bir üretici ferdi olabilmesi için gerekli akli geliştirme yetenekleri sağlamaktır.”⁵⁷

“Amerika Birleşik Devletlerinde ilköğretim ve ortaöğretim toplam olarak 12 yıllık bir eğitimi kapsamaktadır. Okul sistemi yapılanması eyaletlere göre farklı şekillerde gerçekleşmektedir.”⁵⁸ Demirel ilköğretim ve ortaöğretimi kapsayan bu farklı modelleri şöyle sıralamıştır:

1. “8+4 Modeli: Bu modelde okul öncesi eğitime ek olarak 8 yıllık bir ilköğretimden sonra 4 yıl süreli ortaöğretim gelmektedir.
2. 4+4+4 Modeli: Bu modelde okul öncesi eğitime ek olarak 4 yıllık ilköğretim ve 4 yıllık bir ortaokuldan sonra 4 yıllık bir lise öğrenimi gelmektedir.
3. 6+2+4 Modeli: Bu modelde okul öncesi eğitime ek olarak 6 yıllık ilköğretim ve 2 yıllık bir ortaokuldan oluşan ilköğretimden sonra 4 yıllık lise eğitimi söz konusudur.
4. 6+3+3 Modeli: Bu modelde okul öncesi eğitime ek olarak 6 yıllık bir ilköğretim, 3 yıllık bir ortaokul ve yine 3 yıllık bir lise öğrenimi söz konusudur.
5. 6+6 Modeli: Bu modelde 6 yıllık bir ilköğretimden sonra 6 yıllık bir orta öğretim görülmektedir.”⁵⁹

3.1.3.3.3. Yüksekokullar

Ültanır yüksekokullarla ilgili şöyle bilgi vermiştir: “Yükseköğretim, ikincil eğitimin üstündeki alanda associate, baccalaureate, yüksek lisans, doktora akademik derecelerini sunan kurumlar olarak düzenlenmiştir. Ön görülen belirli bir kredi kombinasyonuna sahip bir lise diploması yükseköğretime kayıt şartıdır. Yükseköğretim şu unsurları kapsar:

⁵⁶ Demirel, K.E. s. 88.

⁵⁷ Demirci, s. 27.

⁵⁸ akt. F.M.Harmanlı; *Amerika Birleşik Devletleri Eğitim Sistemi*, A. Balcı(edts), Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri, (35-54), Ankara 2007, s. 41.

⁵⁹ Demirel, K.E., s. 96.

3.1.3.3.1. İki Yıllık Yüksekokullar(Junior College, Community College)

Burada iki veya üç yıllık bir programdan sonra meslekle ilgili tamamlama kazanılabilir.

3.1.3.3.2. İki Yıllık Yüksekokullar

Burada dört yıllık yükseköğretimden sonra ilk akademik unvan olan *Bachelore* verilir. Bu yükseköğretim lisans olarak isimlendirilir. Bu eğitimin ağırlık noktası, genel olup öğrencinin sosyalizasyonuna hizmet eder.

3.1.3.3.3. Üniversite

Çok sayıda yüksekokul ve yüksek lisans ile doktora derecesini veren enstitüler yer alır. Bachelor' u öngören öğretim süreci, en aşağı bir yıl sürer. Bu öğretim kurumu mesleki unvan veriyorsa *Meslek Okulu* olarak tanımlanır.⁶⁰

“Yükseköğretim kurumları, öğrencilerini kendi seçer. Öğrenciler kabul edilirken ortaöğretim notları, ülke genelinde verilen GRE ve GMAT gibi genel yetenek ve genel başarı testlerinden alınan puanlar ile tavsiye mektupları göz önünde tutulur. Bu belgelerin dışında ayrı bir seçme sınavı düzenleyen üniversiteler de vardır.”⁶¹

3.1.3.4. Milli İngilizce Öğretmenler Kurulu ve Uluslararası Okuryazarlık Birliği

“Eğitim sisteminin belirlenmesi ve uygulanması her ne kadar eyaletlere bırakılmışsa da bu konuda eyaletleri yönlendirecek, eyalet eğitim bakanlıklarının yanı sıra, ülke çapında çeşitli kuruluşlar vardır. Milli İngilizce Öğretmenler Kurulu(NTCE) ve Uluslararası Okuryazarlık Birliği(IRA) bu kuruluşlardandır.

Milli İngilizce Öğretmenler Kurulu 1911 yılında kuruldu. Kurul eğitimin tüm seviyelerinde dil sanatını ve İngilizceyi öğrenme ve öğretmeyi geliştirmeye kendini adanmıştır. 1990' da ifade edilen şekliyle kurulun görevi şöyledir: Kurul İngilizce ve diğer bağlantılı dil sanatları ve bilimlerini öğretmek ve öğrenerek kişisel ve kamusal dünyayı düzenlemek ve toplumda bütün bir katılım sağlamak için okuryazarlık gelişimini destekler.”⁶²

“1956'dan beri Uluslararası Okuryazarlık Birliği dünya çapında okuryazarlık için kar amacı gütmeyen bireysel ve kurumsal bir küresel ağ sağlamıştır. Kurul 85.000'den fazla üye

⁶⁰ Gürcañ ÜLTANIR, *Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi Kuram ve Teknikler*, Ankara 2000, s. 81.

⁶¹ Erdoğan, s. 103.

⁶² <http://www.ntce.org>. (09,08,2010).

ile geniş kaynaklar, gönüllülük ve profesyonel geliştirme etkinliklerini kullanarak profesyonel okuryazarlık için destek sağlar. Üyeler herkes için okuryazarlığın yüksek seviyelerini,

- Okuma öğretiminin kalitesinin artırılması,
- Okuma ile ilgili bilgi ve araştırmaların yayılması,
- Hayat boyu okuma alışkanlığının teşvik edilmesi yoluyla düzenler.

Kurulun görevi dünya çapında araştırmaların ve okuryazarlık öğretiminin kalitesini sürekli geliştirerek okumayı desteklemektir.”⁶³

3.1.3.5. 2000 Yılı Hedefleri

“1975’de Amerikalılar çok yaygın kullanılan milli koleje giriş sınavındaki puanların, on yıldan fazla bir süredir düşmekte olduğunu öğrendiler. Bu açıklamayı, Amerikan öğrencilerinin düşük başarılarını ve en alt ve en üst başarı arasındaki yüksek uçurumu tanımlayan raporlar ve çalışmalar takip etti.

1994 yılında Meclis 2000 yılı hedeflerini açıkladı. 2000 yılı hedeflerinin açıklanmasından altı hafta sonra Amerika’nın önde gelen düşünce kuruluşlarından biri olan Brookling Enstitüsü, yeni yasanın anlamını tartışmak için bir konferans düzenledi. Konferansta bu yasanın uygulamasının nasıl olacağı, eyaletlere yansımalarının nasıl yapılacağıyla ilgili tartışmalar yapıldı. 1994 Kasım ayında yapılan seçimlerle yeni meclis başa geldi. Yeni gelen meclis, Birleşik Devletlere ait etki alanını olabildiğince eyalet ve okulların yerel kontrollerine vermek için 2000 yılı hedeflerini yeniden yazarak bu hedeflerin niyetini daha açık hale getirdi.

Çıkan bu yasadan sonra eyaletler kendi çapında çalışmalara başladılar. 2000 yılı hedefleri altında sağlanan parayı kullanan çoğu eyalet yeni içerikler ve performans standartları geliştirdiler.”⁶⁴

2000 yılı hedefleri şöyle ifade edilir:

- “Amerika’da bütün çocuklar öğrenmeye hazır olarak okula başlayacaktır.
- Lise mezunları oranı % 90 a çıkarılacaktır.
- Amerikalı öğrenciler 4, 8 ve 12. sınıflardan İngilizce, matematik, fen, tarih ve coğrafya ile ilgili gayret gerektiren konularda beceri göstererek ayrılır ve Amerika’daki her okul öğrencilerin zekâlarını iyi şekilde kullanmalarını

⁶³ <http://www.reading.org>. (09,08,2010).

⁶⁴ Diane Ravitch, *Debating the Future of American Education*, 1995, s.2.

öğrenmelerini garanti eder, bu yüzden sorumlu vatandaşlar olarak ve daha iyi bir öğrenme ile modern ekonomide üretici istihdam olmaları sağlanabilir.

- Amerika öğrencileri matematikte ve bilimde dünyada birinci olacaklar.
- Her yetişkin Amerikalı vatandaş olmanın hak ve sorumluluklarının pratiğini yapmak için ve küresel ekonomide yarışabilmek için gerekli olan beceriler ve bilgilerle donanmış olacaktır.
- Amerika'daki her okul uyuşturucu ve şiddetten uzak olmalı ve öğrenmeye olanak sağlayan disiplinli ve güvenli bir evren sunmalıdır.”⁶⁵

3.1.3.6. Öğretim Programları ve Standartlar

“ABD’de ülke genelinde öğretim konusunda kullanılan ulusal standartlar yoktur. Bu konuda her eyalet kendi standartlarını belirlemektedir. Ulusal standartlar bulunmasa da, sivil örgütler, üniversiteler ve öğretmenlerin oluşturduğu çeşitli kuruluşların hazırladığı ve ülke genelinde kabul gören bazı standartlardan söz etmek mümkündür.

Gönüllü olarak geliştirilen bu standartların hazırlanmasında toplumdan çok geniş bir kitle çalışmaktadır. Başta Amerikan Eğitim Dairesinin desteğinin yanında pek çok meslek kuruluşları, üniversiteler, öğretim elemanları ve öğretmenler ve diğer sivil kuruluşlar bu tür çalışmalara destek vermektedir. Yapılan bu ortak çalışmalar ile üzerinden çalışılan ders ile ilgili öğrencilerin hangi sınıfta hangi konuları öğrenmeleri gerektiği ve öğrencilerin bu dersleri almalarıyla sahip olmaları gereken bilgi ve becerilerin neler olması gerektiği hususları belirlenmektedir. Bir çeşit gönüllü hareketi olarak geliştirilen bu standartlara uymak, eyaletlerin ve okul bölgelerinin kendi inisiyatifinde bulunmaktadır. Bir nevi gönüllü hareketi olarak geliştirilen bu standartlar toplumun büyük bir kesiminde ve üniversiteler da dâhil çeşitli meslek gruplarından destek gördüğü için toplumda bunların genel kabulüne doğru bir eğilim söz konusudur.

ABD’de müfredat ve standartların geliştirilmesi kendi yetki ve sorumluluğu altında bulunmaktadır. Özellikle 1990 yılından sonra her eyalet başta Fen bilimleri, Matematik, Sosyal bilimler ve İngilizce dersleri ilgili olarak standartlar geliştirmeye başlamıştır.”⁶⁶ “İngilizce ile ilgili standartların geliştirilmesi de 1990 yılından sonra olmuştur. California eyaletinde 1997 yılında İngiliz dil sanatı ile ilgili standartlar programa eklenirken”⁶⁷, “Kuzey

⁶⁵ <http://www.ed.gov> (09,08,2010).

⁶⁶ Demirci, s.29-32.

⁶⁷ <http://www.cde.ca.gov/index.asp> (09,08,2010)

Dakota eyaletinde 2005 yılında”⁶⁸, “Michigan eyaletinde ise 2004 yılında”⁶⁹ İngiliz dil sanatıyla ilgili standartlar geliştirilmiştir.

3.1.4. OHİO AKADEMİK İÇERİK STANDARTLARI⁷⁰

3.1.4.1. Ohio Eyalet Eğitim Bakanlığının Katılımıyla Akademik İçerik Standartlarının Geliştirilmesi

1997’de Orta Dereceli ve Yükseköğretim İyileştirme Danışma Kurulu tarafından yapılan tavsiyelerin uygulamasını izlemek için Eyalet Eğitim Bakanlığı bir katılım komitesi oluşturduğunda akademik içerik standartlarını geliştirme süreci başlamış oldu. Bakanlık uzun süreli ortak bir gündem oluşturmaya başladı.

Katılım komitesi yüksekokulun tamamı üzerinde öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabilecekleri ile ilgili bir takım ortak beklentiler oluşturarak çalışmalarına başladı. İlk çalışma altı içerik alanında oldu: (1) Sanatlar, (2) İngiliz Dil Sanatı, (3) Yabancı Diller, (4) Matematik, (5) Fen Bilgisi ve (6) Sosyal Çalışmalar. Bu taslaklar Ohio akademik içerik standartlarına dönüştürüldü.

Katılım komitesi, danışma kurullarını Ohio’nun yeni akademik içerik standartlarını tasarlama süreci için planları tamamlamaya yardım etmek amacıyla bir araya getirdi. Bu planlar ABD ve diğer ülkelerden örnek niteliğinde birinci sınıf standart araştırmaları ve stratejik politika formülü tavsiyeleri içeriyordu. Tavsiyeler, akademik içerik standartlarının taslak ve bulgularının Ohio’nun farklı öğrenme toplulukları ile verilen program kararları için sorumluluğu paylaşmada Ohio tarihine saygı gösterileceği garanti altına alınmıştı.

Yazma takımı Ohio Bölgesel Profesyonel Eğitim Geliştirme Merkezi Bölümü tarafından hizmet edilen ve teknik kariyer eğitimi, özel eğitim ve üstün yetenekliler eğitiminin yanı sıra her sınıf seviyesinden, anaokulundan 12. sınıfa kadar, öğretmenlerle 12 bölgenin hepsinden sunumlar yaptılar. Ohio’nun farklı etnik kökenler, coğrafya ve okul bölgeleri, kolejler ve üniversiteler yazma takımında temsil edilmiştir. Aileler, iş ve endüstri temsilcileri de yazma takımında temsil edilmiştir. Takımın önemli beklentileri yazan bütün asil üyeleri yazma takımına katılmaları için davet edildiler.

Yazma takımı taslak akademik içerik standartlarını belgelerini bitirdiği zaman, bu belgeler kapsamlı bir halk bağlılığı ve dikkatli araştırma sürecine tabi tutuldular. Odak noktası

⁶⁸ www.dpi.state.nd.us (09,08,2010)

⁶⁹ <http://www.michigan.gov/mde> (09,08,2010)

⁷⁰ Bu başlık altında verilen alt başlıklar ve içerikleri Ohio English Language Art Academic Content Standards programından çevirilerek alınmıştır.

olan tanışma grupları ve web sayfası aracılığıyla elektronik geriye dönütle düşüncelerini ifade etmeleri için ilgili kişilere müsaade edildi. Yazma takımı halktan gelen geriye dönütleri gözden geçirdi ve geriye dönütler aracılığıyla artan konuları cevaplamak için yeniden tavsiyelerde bulundu.

3.1.4.2. GELİŞTİRME VE UYGULAMA ZAMAN ÇİZELGESİ

	İngiliz Dil Sanatları	Matematik	Fen Bilgisi	Sosyal Alanlar	Teknoloji, Yabancı Diller, Sanatlar
1- Danışma Kurulunu Toplama					
2- Yazma Takımını Tanımlama	↓	↓	↓	↓	
3- Taslak Standartları ve Ölçüt Noktaları Geliştirmek					
4- Yazma Takımını Toplamak					
5- Odak Noktası Olan Girdileri Araştırmak					
6- Kamuoyunu Haberdar Etmek					
7- Taslak Standartları ve Kriterleri Gözden Geçirmek					
8- Akademik İçerik Standartlarının Eğitim Yüksek Kurulu Tarafından Kabul Edilmesi	Aralık 2001	Aralık 2001	Aralık 2002	Aralık 2002	
9- Ürünlerin ve Faaliyetlerin Geliştirilmesi					
10- Program Modelinin Tasarlanması	↓	↓	↓	↓	
11- Kamuoyunun Eleştirisine Sunmak					
12- Yüksek Kurulun Gözden Geçirmesi					
13- Program Modelinin Eğitim Yüksek Kurulu Tarafından Kabul Edilmesi	Haziran 2003	Haziran 2003	Haziran 2004	Haziran 2004	
14- Program Modelini Teslim Etmek, Profesyonel Geliştirme	Eylül 2003	Eylül 2003	Eylül 2004	Eylül 2004	

Tablo 1.

Taslak standartlar sınıf seviyesi grupları, felsefeler ve rehber ilkeler olarak hizmet edebilecek sınıf seviyesi sürecinin göstergelerini ve ölçütleri içerir ve bu yazma sürecinin final tavsiyelerini yansımalarının kabulü için Eyalet Eğitim Bakanlığına sunar.

3.1.4.3. NTCE ve IRA'nın İngiliz Dil Sanatı İçin Belirlediği Standartlar

Ohio akademik içerik standartlarının geliştirilmesinde bu iki kurulun belirledikleri standartlardan yola çıkılmıştır. Göz önünde bulundurulan bu iki kurulun standartları şöyledir:

1- Öğrenciler dünya ve Amerikan kültürüyle bağlantılı, aynı zamanda kendine özgü, bir anlayış inşa etmek için, yeni bilgiler kazanmak için, toplumun ve iş hayatının ihtiyaç ve taleplerine cevap verebilmek için ve kendini gerçekleştirmek için çeşitli basılı ve elle yazılmış olan metinleri okurlar. Bu metinler arasında kurgusal ve kurgusal olmayan düz yazılar, klasik ve çağdaş çalışmalar yer alır.

2- Öğrenciler insan tecrübesinin farklı boyutları ile ilgili bir anlayış inşa etmek için farklı çağlardan ve tarzlardan edebi metinler okurlar.

3- Öğrenciler metinleri anlamak, yorumlamak, değerlendirmek ve kavramak için çeşitli stratejilere başvururlar. Onlar önceki tecrübelerini, diğer okur ve yazarlarla etkileşimlerini, kelimelerin anlamlarını ve diğer metinlere ilişkin bilgilerini, kelime tanıma stratejilerini ve metinsel özellikleri (ses-harf eşleşmesi, cümle özellikleri, içerik, grafikler vb.) kullanırlar.

4- Öğrenciler farklı amaçlara yönelik çeşitli hedef kitlelerle etkili bir şekilde iletişim kurabilmek için konuşma, yazma ve görsel dil (düzen, tarz, kelime hazinesi vb.) kullanımını düzenlerler.

5-Öğrenciler farklı amaçlar ve hedef kitleyle iletişim kurup uygun olarak yazma sürecinin farklı parçalarını yazmak ve kullanmak için çok çeşitli stratejileri devreye sokarlar.

6- Elle yazılmış ve basılı olan metinleri yaratmak, eleştirmek ve tartışmak için dil özelliği, dil düzeni (telaffuz, imlâ vb.), medya teknikleri, simgesel dil ve üslup bilgilerine başvurur.

7-Öğrenciler araştırmalarını konular üzerinden yürütür ve fikirleri sorular üreterek ve ortaya problemler atarak bu konularla ilgilenirler. Amaçlarına ve hedef kitleye uygun şekilde keşifleriyle iletişim kurabilmek için çeşitli kaynaklardan (el ile yazılmış ya da basılı testler, insan eserleri ve insanlar vb.) bilgileri anlar, değerlendirir ve sentezler.

8- Öğrenciler bilgileri anlamak ve sentez yapmak için ve bilgi birikimi yaratmak ve aktarmak için çeşitli teknolojik ve bilgi verici kaynakları (kütüphaneler, veritabanları, bilgisayar ağı, videolar vb.) kullanırlar.

9- Öğrenciler, kültürler, etnik gruplar, coğrafi bölgeler ve sosyal roller aracılığıyla oluşan desenler ve bölgesel diller gibi dil kullanımındaki farklılıklar için bir anlayış ve bakış açısı geliştirirler.

10- Ana dili İngilizce olmayan öğrenciler, İngiliz dil sanatında bir anlayış oluşturmak ve program aracılığıyla içerik anlayışlarını geliştirmek için ana dillerinden faydalanırlar.

11- Öğrenci geniş bir okuyazar toplumun bilgili, aktif, yaratıcı ve eleştirel üyesi olarak topluma katılırlar.

12- Öğrenciler kendi amaçlarını gerçekleştirmek için (öğrenme için, eğlence, ikna ve bilgi alışverişi) sözlü, yazılı ve görsel dili kullanırlar.

3.1.4.4.NTCE, IRA ve Ohio Standartlarının Uyumu Bu çizelge NTCE, IRA ve Ohio Standartları arasında paylaşılan karakteristik özellikleri gösterir.	Sesli Farklılık	Kelime Dağarcığı	Okuma Süreci	Okuma Uygulamaları	Edebi Metin	Yazma Süreci	Yazma Uygulamaları	Yazma Düzeni	Araştırma	İletişim
Standart 1 <i>Yeni bilgiler kazanmak için çeşitli el yazısı ile yazılmış ya da yazılmamış metinleri okur.</i>										
Standart 2 <i>Çeşitli tarzda ve zamanda yazılmış olan edebi metinleri okur.</i>										
Standart 3 <i>Metni kavramak, yorumlamak, değerlendirmek ve takdir etmek için çeşitli stratejilere başvurur.</i>										
Standart 4 <i>Farklı amaçlar ve dinleyici kitlesine uygun şekilde etkili bir şekilde iletişim kurar.</i>										
Standart 5 <i>Farklı süreç elemanlarını kullanır ve yazar.</i>										
Standart 6 <i>El yazısı ile yazılmış ya da basılı olan metinleri yaratır, eleştirir ve tartışır.</i>										
Standart 7 <i>Bilgileri yürütür, araştırır ve bir araya getirir, değerlendirir ve sentezler.</i>										
Standart 8 <i>Çeşitli teknolojik ve bilgilendirici kaynaklar kullanır.</i>										
Standart 9 <i>Dil kullanımındaki farklılıklar için bir anlayış ve bakış açısı geliştirir. (Standartların içinde saklıdır.)</i>										
Standart 10 <i>İngiliz dil sanatı yeteneği için ana dilinden faydalanır. (Standartların içinde saklıdır.)</i>										
Standart 11 <i>Çeşitli edebi iletişimlerin bilgisi, düşünceli, yaratıcı ve eleştirel bir üyesi olarak katılımında bulunur.</i>										

Standard 12 <i>Kendi amaçlarını başarıya ulaştırmak için konuşma, yazma ve görsel dili kullanır.</i>										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tablo 2.

3.1.4.5. Anaokulundan 12. Sınıfa İngiliz Dil Sanatı

İngiliz dil sanatı akademik içerik standartları öğrenciler için bir dizi net beklentiler ortaya koyar ve öğrencilerin okul yoluyla gelişme kaydederken neyi bilmeleri gerektiğinin ve neler yapabileceklerinin ortaya konulmasında öğretmenlere yardım eder. Standartlar okur-yazarlık gelişimine araştırma temelli bir yaklaşımı temsil eder, yazmayı bir süreç olarak iletir ve öğrencilerin etkili iletişimciler olması için beklentiler ortaya koyar.

Ohio öğrencilerin için belirlenen yüksek okur-yazarlık standartları aşağıdaki on standarttır:

- Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık
- Kelime Edinimi
- Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama İzlemleri ve Kendini Ayarlama İzlemleri
- Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin
- Okuma Uygulamaları: Edebi Metin
- Yazma Süreci
- Yazma Uygulamaları
- Yazma Düzeni
- Araştırma
- Sözel ve Görsel İletişim

İlk standart ilkokul öğrencilerinin kelimeleri tanıma ve kodları çözmeyi öğrenmesini ve bağımsız okuma için alt yapı olan becerileri geliştirmesini gerekli kılar. Öğrenciler kitap ve diğer metinleri okuma ve yaşlıları ya da yetişkinlerle konuşma gibi zengin dil durumlarının ortaya çıkması sayesinde kelime dağarcığı edinirler.

Okumanın en önemli hedeflerinden biri; yeni bilgiler öğrenme, proje araştırma, karar verme ya da bir ödevi sonuçlandırma gibi amaçlar için bilgi kazanmaktır. Standartlar aynı

zamanda çeşitli yazarları, kültürleri ve çağları temsil eden edebi metinleri okuyarak öğrencilerin insan hikâyesini anlayacağı felsefesini de yansıtırlar. Yazma standartları, öğrencilerin farklı amaçlar için yazmada uzmanlaşmaları ve yazmayı ön yazma, gözden geçirme, düzenleme, yayınlama ve baskı aşamalarını içeren bir süreç olarak tanımları için gereklidir. Yazma düzeni standardı ayrı olarak listelenmesine rağmen yazılı ve sözlü bağlam aracılığıyla değerlendirilir. O halde öğrenciler, kendilerini yazmada ifade edip etkili bir şekilde fikirlerini iletmek için İngilizcenin dilbilgisel yapılarını kullanmayı öğrenirler.

Okuma ve yazmadaki üst düzey becerilere ek olarak öğrencilerin konuşarak, dinleyerek ve izleyerek etkili iletişimciler olmaları beklenir. Öğrenciler oldukça gelişmiş yollarla sözel ve görsel sunumlar gerçekleştirmek için iletişim becerilerine başvurmayı öğrenirler.

Bu on standart birbirinden tamamen ayrı düşmez çünkü programda standartlar, ölçüt noktaları ve göstergeler tarafından tanımlanan içerik ve süreçler bağlantılıdır. Belgede aşağıdaki kavramlar kullanılmıştır.

Standart: Bütün öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabileceğinin genel bir ifadesi.

Ölçüt Noktası: Bütün öğrencilerin okul sürecinde belirli bir zaman diliminde ne bilmeleri gerektiği ve ne yapabileceklerinin açık bir ifadesi. Ölçüt noktaları bir öğrencin standartlarla karşılaşması doğrultusunda ilerlemesini ölçmek için kullanılır. Ölçütler noktaları okuma için 3, 7, 10 ve 12 derecelerinde ve yazma için 2, 4, 7, 10 ve 12 derecelerinde tanımlanmıştır.

Sınıf Seviyesi Göstergesi: Öğrencilerin her sınıf seviyesinde sahip oldukları bilgi birikiminin açık bir ifadesi. Bu göstergeler ölçüt noktaları yönünde süreci denetleyen kontrol noktaları olarak hizmet eder.

3.1.4.6. Anaokulundan 12. Sınıfa İngiliz Dil Sanatı Standartları

3.1.4.6.1. Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık Standardı

İlkokul seviyesindeki öğrenciler bağımsız okuma için alt yapı olan becerileri geliştirerek yazılı kelimeleri tanımayı ve çözmeyi öğrenirler. Onlar ses- sembol eşleşmesini keşfederler ve bunu yeni kelimeleri anlamada kullanırlar. Kavrayarak hızlı ve doğru okumaya yardım eden hedef kelime dağarcığı yapılandırırırlar. Üçüncü derecenin sonunda akıcı olarak okurlar ve metne uygun olarak tonu ve zamanlamayı çeşitlendirirler.

3.1.4.6.2.Kelime Edinimi Standardı

Öğrenciler kitap ya da diğer metinleri okuma ve yetişkinlerle ya da akranlarıyla konuşma gibi zengin dil durumlarının ortaya çıkması yoluyla kelime dağarcığı edinirler. Onlar diğerleri tarafından sağlanan doğrudan açıklamaların yanı sıra bağlam ipuçlarını da yeni kelimeler kazanmak için kullanırlar. Kendi kelime dağarcıklarını oluşturmak ve geliştirmek için kelime çözümleme becerilerini kullanmayı öğrenirler. Öğrenciler seviyeler boyunca ilerledikçe kavramaya yardım eden uzmanlaşmış kelime hazinesi kazanmak için kendi kelime bilgilerine başvurmada daha uzman hale gelirler.

3.1.4.6.3. Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama Stratejileri ve Kendini Ayarlama Stratejileri

Öğrenciler edebi ve bilgi veren metinleri kavramaya ve yorumlamaya yardım eden stratejilere başvurmayı öğrenir ve geliştirirler. Okuma ve okumayı öğrenme, okuyucuların yazılı dili anlaması ve metne bağlı kalması için stratejiler gerektiren problem çözme süreçleridir. Başlangıç düzeyindekiler kitapların nasıl işlev gördüğünü (metnin kuruluşu) ve yazma hakkındaki temel kavramları öğrenirler. Stratejik okurlar olarak öğrenciler metni anladıklarını göstermek için metinleri çözümlemeyi ve değerlendirmeyi öğrenirler. Ayrıca öğrenciler metin hakkında sorular sorarak ve sorulan sorulara cevap vererek, hatalarını düzelterek ve anlamalarını değerlendirerek kendi kavrayışlarını izlemeyi öğrenirler. Bu stratejilere belirlenmiş ya da kendilerinin seçtiği metinleri sınıf içinde ya da dışında etkili bir şekilde okumak için başvururlar.

3.1.4.6.4. Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin Standardı

Öğrenciler bir konu hakkında bilgi edinme, bir işi yapma, karar verme ve bir ödevi tamamlama amaçları için okurken bilgi kazanırlar. Onlar makaleler gibi farklı türdeki bilgi veren metinler, dergiler, gazeteler, ders kitapları, kılavuzlar, iş yeri ve tüketici belgeleri, çeşitli belgeler, çoklu ortam ve elektronik kaynaklar için okuma sürecine başvurma ihtiyacı duyarlar. Metinle ilgili bilgileri yapılandırıp tahminde bulunmak için başlık, alt başlık ve görsel öğeler gibi metin özelliklerine dikkat etmeyi öğrenirler. Bilgiye ek kaynak olarak metinde yer alan diyagramları, çizelgeleri, grafikleri, haritaları ve göstergeleri okumayı

öğrenirler. Öğrenciler metin özellikleriyle ilgili bilgilerini, metnin anlamını düzenlemek, metni çözümlmek ve metinden sonuç çıkarmak için kullanırlar. İzlemsel okuyucular bilgi verici metin kaynaklarında savları, yanlılığı, kalıplaşmış sözleri ve propagandayı fark etmeyi öğrenirler.

3.1.4.6.5. Okuma Uygulamaları: Edebi Metin Standardı

Öğrenciler insan hikâyesi anlayışlarını çeşitli yazarları, kültürleri ve çağları temsil eden edebi metinleri okuyarak geliştirirler. Onlar okuma sürecine başvurmayı fabllar dahil her türlü edebi metin, masallar, kısa hikâyeler, romanlar, şiirler ve dramaları okumak için öğrenirler. Metni kavradıklarını, edebi öğeleri (konunun geçtiği yer ve zaman, şahıslar ve olay örgüsü gibi) tanımlayarak ve tartışarak, yazarın dili kullanımını (kelime seçimi ve sembolik dil gibi) inceleyerek, metni benzerlik ve farklılıklar açısından karşılaştırarak, metin anlamını ve temasını çözerek ve metne yaratıcı ve eleştirel yaklaşarak gösterirler. İzlemsel okurlar metni derinden anlamayı sağlamak için edebi metni açıklamayı, incelemeyi ve eleştirmeyi öğrenirler.

3.1.4.6.6. Yazma Süreci Standardı

Öğrencilerin yazma becerileri yazma sürecinin temel aşamalarına düzenli olarak bağlı kaldıkları zaman gelişir. Yazma süreci ön yazma, taslak, gözden geçirme, düzenleme, yayınlama ve baskı aşamalarını içerir. Onlar yazma çalışmalarını farklı amaçlara ve kitlelere göre planlamayı öğrenirler. Etkili kelime seçimlerini ve dilbilgisel tercihleri yansıtan kompozisyonlar yaratmak ve üretmek için oldukça farklı yollarla yazma becerilerine başvururlar. Anlamı, düzeni ve yazma dillerini geliştirmek için gözden geçirme stratejileri kullanırlar. Yazma düzenleri oluşturmak için düzenleme becerileri de geliştirirler.

3.1.4.6.7. Yazma Uygulamaları Standardı

Öğrenciler değişik yazma türlerinin farklı bir dil ve özel bir kelime hazinesi gerektirdiği anlayışına ihtiyaç duyarlar. Yazma, program boyunca farklı amaçlara hizmet eder ve farklı şekillerde bulunur. Başlangıç yazarları yazmanın farklı amaçlarını öğrenirler, küçük bir aralıkta yer alan benzer türleri (mektup vb.) kullanırlar ve denerler. Gelişmiş yazarlar amaçlarına ve hitap ettikleri kitleye uygun olarak metin türünü seçebilirler. Onlar bazı metin

türlerinin bir amacı anlatmak için neden diğerlerinden daha uygun olduğunu açıklayabilirler ve özel anlamlı kelimeleri kendi iletişim amaçlarında başarılı olmak için kullanmaya başlarlar. Uzman yazarlar dilin ve geniş bir metin türü repertuarının yapısal özelliklerini etkili bir şekilde kontrol ederler. Metni geliştirmek ve yazılarını hedef kitle ve amaca göre yapılandırmak için bilinçli bir şekilde kelime dağarcığı seçerler.

3.1.4.6.8. Yazma Düzeni Standardı

Öğrenciler iyi örnekler ve uygulama imkânlarının ortaya konulması aracılığıyla temel yazma düzenini öğrenirler. Yazma düzeni heceleme, noktalama, dil bilgisi ve metin türüyle ilgili diğer düzenleri içerir. Noktalamanın amacının cümlelerin açık bir şekilde anlaşılmasını sağlamak ve okuyuculara yazının nasıl seslendirileceğini bilmeleri açısından yardım etmek olduğunu öğrenirler. Kelimelerin imlâsını doğru yapabilmek için bir dizi strateji kullanarak ve yeni öğrenilen kelimelere yazma çalışmalarında yer vererek imlâ sistemiyle ilgili anlayışlarını geliştirir ve genişletirler. Kendilerini ifade etmek ve düşüncelerini etkili bir şekilde anlatmak için dilbilgisel özellikleri kullanma becerilerini geliştirirler.

3.1.4.6.9. Araştırma Standardı

Öğrenciler kendi seçtikleri ya da belirlenmiş konuları, başlıkları ve problemleri açıklar ve araştırırlar. Çeşitli basın kaynakları, belgeler ve teknik kaynaklardaki ilgili bilgileri tespit eder, seçer ve kullanırlar. Bulgularını anlatmak için uygun türü kullanırlar.

Araştırma, bütün içerik alanlarında kullanılır ve içeriğe özel standartların ve ölçüt noktalarının talimat ve değerlendirilmesi kapsamında birleştirilmelidir.

3.1.4.6.10. Sözel ve Görsel İletişim Standardı

Öğrenciler iyi örnekler ve uygulama imkânlarının ortaya konması aracılığıyla etkili iletişimi öğrenirler. Onlar konuşarak, dinleyerek ve görsel imgeleri sözel dile çevirerek oldukça farklı yollarla iletişim becerilerine başvurmayı ve hedef kitleyi göz önünde bulunduran, ikna eden ve bilgi nakleden sunumlar yapmayı öğrenirler. Uzman konuşmacılar amaçlarını ve seçtikleri amaçlarına ve hedef kitleye uygun olarak sunumlarını ayarlamak için kullanacakları kelimeleri seçerler ve dillerini kontrol ederler.

3.1.4.7. Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Okuma

<p>Akademik İçerik Standartları</p> <ul style="list-style-type: none">• Bütün öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabileceğinin genel bir ifadesi.• Amaçları ve temaları ilişkilendirme	<p>AKADEMİK İÇERİK STANDARTLARI OKUMA</p>
<p>Ölçüt Noktaları</p> <ul style="list-style-type: none">• Süreci akademik içerik standartları doğrultusunda denetleyen anahtar kontrol noktaları• Sınıf seviyesi kümeleri/kuşakları tarafından tanımlanmış (Anaokulu -3, 4-7, 8-10, 11-12)• Sınıf seviyesi kuşakları içerik alanları arasında çeşitlenecek ve uygulanabilir başarı testleriyle sıralanacaktır.	
<p>Sınıf Seviyesi Göstergeleri</p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin her sınıf seviyesinde ne bilmeleri gerektiği ve ne yapabilecekleri• Süreci ölçüt noktaları doğrultusunda denetleyen kontrol noktaları	

Tablo 3.

3.1.4.8.Akademik İçerik Standartları Çerçevesi- Yazma

<p>Akademik İçerik Standartları</p> <ul style="list-style-type: none">• Bütün öğrencilerin ne bilmesi gerektiği ve ne yapabileceğinin genel bir ifadesi.• Amaçları ve temaları ilişkilendirme	<p>AKADEMİK İÇERİK STANDARTLARI YAZMA</p>
<p>Ölçüt Noktaları</p> <ul style="list-style-type: none">• Süreci akademik içerik standartları doğrultusunda denetleyen anahtar kontrol noktaları• Sınıf seviyesi kümeleri/kuşakları tarafından tanımlanmış (Ana okulu -2, 3-4, 5-7, 8-10,11-12)• Sınıf seviyesi kuşakları içerik alanları arasında çeşitlenecek ve uygulanabilir başarı testleriyle sıralanacaktır.	
<p>Sınıf Seviyesi Göstergeleri</p> <ul style="list-style-type: none">• Öğrencilerin her sınıf seviyesinde ne bilmeleri gerektiği ve ne yapabilecekleri• Süreci ölçüt noktaları doğrultusunda denetleyen kontrol noktaları	

Tablo 4.

3.1.4.9. İngiliz Dil Sanatı Felsefe ve İlkeleri

Ohio İngiliz dil sanatı içerik standartları bütün öğrencilerin liseden mezun olduğu zaman ne bilmeleri gerektiği ve ne yapabilecekleri konusunda bir temel olarak hizmet eder. Bu standartlar, ölçüt noktaları ve göstergeler Ohio eğitimcilerine İngiliz dil sanatı programını temel alan bir takım ortak beklentiler sağlaması için tasarlanmıştır.

Ohio İngiliz Dil Sanatı İçerik Standartlarının felsefesi şu şekilde ifade edebiliriz:

Ohio İngiliz dil sanatı içerik standartlarının niyeti:

- Öğrencileri günlük hayatta etkili olarak iletişim kurma yeteneği ile toplumun okur-yazar üyeleri olmaya hazırlamak,
- Öğrencilerin ileri teknoloji toplumun sürekli değişen okuma yazma taleplerine uyum sağlamalarını sağlamak ve
- Öğrencileri öğrenci, işçi, vatandaş ve hayat boyu öğrenici olarak kamusal alana katılmaları için ihtiyaç duydukları becerilerle donatmaktır.

İngiliz Dil Sanatı Akademik İçerik Standartları için varsayımlar ise şöyle ifade edilebilir:

Ohio Akademik İçerik Standartları:

- Bütün öğrencilere İngiliz dil sanatında başarılı olmaları için güçlü bir destek sağlar ve yüksek beklentiler oluşturur.
- Eğitimde lise sonrasına, iş hayatına ve günlük hayata başarılı bir geçiş için ihtiyaç duyulan okuma yazma becerilerini ortaya koyar.
- Öğrencilerin İngiliz dil sanatını nasıl öğreneceği üzerine araştırma uygulamasını yansıtır.
- Sınıf seviyesi göstergeleri ve ölçüt noktaları yoluyla ifade edilen önemli İngiliz dil sanatı başlıkları üzerinde yoğunlaşır.
- Her seviye süresince geniş kapsamlı çalışma ve derecelerin başından sonuna kadar sıkı bir ilerleme ortaya koyar.
- İngiliz dil sanatını öğrenen bütün öğrenciler için teknolojinin kullanımını bünyesinde bulundurur.
- Etkileşimli ve cazip bir bütünleştirilmiş dil öğrenme yaklaşımı ortaya koyar.

- Sınıf, bölge ve eyalet değerlendirmeleri için alt yapı olarak hizmet eder.

3.1.4.10. Herkes İçin İngiliz Dil Sanatı

Ohio Eğitim Bakanlığı Ohio akademik içerik standartlarının bütün öğrenciler için olduğuna inanmaktadır. Açıkça tanımlanmış olan standartlar, bütün çocukların, okulda ve iş yönetiminde, bütün öğrencilerin sınıf seviyesi aracılığıyla gelişirken ne bilmeleri gerektiği ve ne yapabileceklerinin taslağı oluştururlar. İyi tanımlanmış standartlar anne-babaların, öğretmenlerin ve yöneticilerin öğrencilerin gelişimlerini gözleyebilmelerini sağlar. Kendi öğrenmelerinde pay sahibi olarak öğrenciler, kendi öğrenmelerini izleme yeteneğine sahip olacaklardır.

Hiçbir birey veya grup öğrenme yaklaşımının dışında olmamalıdır ve bütün öğrencilerin öğrenme kapasitesine sahip olduğu farz edilmiştir. Her Ohio öğrencisi, ırkına, cinsiyetine, etnik kökenine sosyoekonomik statüsüne, sınırlı İngilizce yeterliğine, öğrenme yetersizliğine veya yeterliliğine bakılmaksızın, standart temelli program ile zorlukları aşabilmelidir.

Ohio akademik içerik standartlarında tanımlanmış olan bilgiler ve beceriler bütün öğrencilerin katılımıyladır. Ancak öğrenciler farklı oranlarda gelişirler. Bütün öğrenciler verilen zaman ve yaklaşımla başarıyı öğrenir ve tecrübe ederler fakat standartla hangi seviyede karşılaşacağı ve standardı benimsemesinin ne kadar zaman alacağı öğrenciden öğrenciye değişiklik gösterecektir.

Ciddi olarak engelli olan öğrencilerin dışında yetersiz öğrenciler, standartlar ile belirlenmiş olan “Bireysel Eğitim Planı” ile eğitilmelidir. Yetersiz öğrenciler, düzenli programın en başta gelen öğrencileridir ancak programda ilerleyebilmek için özel desteğe ve müdahaleye gerek duyabilirler. Bu adaptasyonlar içerik standartlarıyla uzlaşma eğiliminde değildir. Bu adaptasyonlar daha ziyade yetersiz öğrencilere güçlerini genişletmek için, öğrenme güçlüklerini dengelemek için ve standart temelli programa dâhil olmak ve bu programda ilerlemek için fırsat sağlar.

Standartlarda ortaya koyulan ölçüt noktaları ve sınıf seviyesi göstergelerini aşabilen öğrenciler fırsatı değerlendirmeli ve bunu yapmak için cesaretli olmalıdır. Engelli ve üstün

zekâlı öğrenciler özel bir içerik alanında başarı göstermek için veya entelektüel, yaratıcı, sanatsal ve liderlik yeteneklerini iyice geliştirmek amacıyla özel hizmetlere ve faaliyetlere ihtiyaç duyabilirler. Ayrıca ilerlemenin temel noktası standart temelli programdır.

Sınırlı İngilizce yeterliği olan öğrenciler(LEP), Ohio akademik içerik standartlarında başarılı olabilmek için özel desteğe ve uyum eğitimi verilmesine ihtiyaç duyabilirler. LEP olan bir öğrenci için özel bir eğitim verilirken öğrencinin İngilizce dil yeterliği seviyesinin yanı sıra kültürel tecrübeleri de dikkate alınmalıdır.

Çocuklar, yetersiz ve özürlü olarak tanımlanmalarına aldırış etmeksizin, onların bireysel ihtiyaçlarını ele almak amacıyla yapılan düzenlemeleri hak ederler. Bütün öğrencilerin zekâlarını tanımlayarak ve besleyerek, zaaflarını aşmak için öğrencilerle stratejiler oluşturularak bütün çocukları standartlara katma imkânı sağlanacaktır. Bakanlık bütün Ohio öğrencilerinin bütün güçlerini standartlara kattığından emin olup standartlar ile programlarını düzenlemek için okul bölgelerini teşvik etmektedir.

3.1.4.11. Standartlara Göre Ölçüt Noktaları

Sesle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık Standardı	
4-7 programının sonunda:	8-10 programının sonunda:
Bu standart A- 3 standardıdır.Bu yüzden bu sınıf seviyesine ait ölçüt noktaları bulunmamaktadır.	Bu standart A- 3 standardıdır.Bu yüzden bu sınıf seviyesine ait ölçüt noktaları bulunmamaktadır.

Tablo 5.

Kelime Edinimi Standardı	
4-7- programı sonunda:	8-10 programı sonunda:
<p>A. Yeni kelimelerin anlamlarını bulmak için bağlam ipuçlarını ve metin özelliklerini kullanın.</p> <p>B. Benzerlik ve diğer kelime ilişkilerinin tanımlanması ve çözümlenmesi yoluyla kelimeleri anlamlandırın.</p> <p>C. Kelime anlamlarını öğrenmek için çağrışım ve anlam bilgilerine başvurur.</p> <p>D. Bilinmeyen kelimelerin anlamlarına karar vermek için sembol, kısaltma, kelime kökleri ve köken bilgilerini kullanın.</p> <p>E. Karmaşık kelimelerin anlamlarına karar vermek için kök ve ek bilgilerini kullanın.</p> <p>F. Kelime dağarcığı anlayışını geliştirmek için çoklu kaynaklar kullanın.</p>	<p>A. Yeni kelimelerin anlamlarını bulmak için bağlam ipuçlarını ve metin özelliklerini kullanın.</p> <p>B. Kelimelerin anlamlarını çıkarmak için benzerlik ifade eden durum ilişkilerini inceleyin.</p> <p>C. Sembolik dilin önemini ve işlevini tanıyın.</p> <p>D. Farklı olayların İngiliz dil sanatını nasıl etkilediğini ve değiştirdiğini açıklayın.</p> <p>E. Konu alanına özel kelime dağarcığını ve karmaşık kelimeleri anlamak için kök ve ek bilgilerine başvurun.</p> <p>F. Kelime dağarcığı anlayışını geliştirmek için çoklu kaynaklar kullanın.</p>

Tablo 6

Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama Stratejileri ve Kendini Ayarlama Stratejileri	
4–7 programı sonunda:	8–10 programı sonunda:
<p>A. Okuma için bir amaç seçin ve metni daha iyi anlamak için bir dizi kavrama stratejisi kullanın.</p> <p>B. Özetleme ve tahminde bulunma gibi etkili okuma stratejilerine başvurun ve metindeki, metinler arası ve konu alanları arasındaki bilgileri karşılaştırın.</p> <p>C. Metinle ilgili sorular sorarak ve sorulara cevap vererek metni anlar.</p> <p>D. Anlamı kurgulamak ve metin hakkındaki karmaşayı açıklığa kavuşturmak için kendini izleme stratejilerine başvurur.</p>	<p>A. Seviyeye uygun metinleri anlamak için kavrama stratejilerine başvurun.</p> <p>B. Çeşitli sorulara (tanımaya, yorumlamaya, değerlendirmeye ve sentezlemeye yönlendiren) cevap vererek yazılı ve elektronik metinleri kavrayın.</p> <p>C. Kavrama için uygun kendini izleme stratejileri kullanın.</p>

Tablo 7.

Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin Standardı	
4-7- programı sonunda:	8-10 programı sonunda:
<p>A. Düzenlemek, incelemek ve metnin bağlamından sonuç çıkarmak için ve metinden ek bilgiler kazanmak için metin özelliklerini ve görsel düzenleyicileri kullanın.</p> <p>B. Metni incelemek için sebep-sonuç ve olay- olgu arasındaki farkı tanıyın.</p> <p>C. Çeşitli kaynaklarda ana fikirlerin birbiriyle nasıl bağlantılı olduğunu açıklayın.</p> <p>D. Bilgi verici metinlerde kullanılan savı ve ikna edici teknikleri tanımlayın.</p> <p>E. Bir konu hakkında çözüm ortaya koymak için işleyiş, kapsam ve fikirlerin düzenlenmesini açıklayın.</p> <p>F. Asıl metnin ana fikrini, önemli detaylarını ve temel anlamını net bir şekilde yansıtacak özeti genişliğine karar verin.</p>	<p>A. Özelliklerin bilgileri nasıl ulaşılabilir ve kullanışlı yaptığını ve yapıların yazara amacını gerçekleştirmede nasıl yardım ettiğini değerlendirin.</p> <p>B. Söz sanatları örneklerini ve geçerli ve geçersiz çıkarımları tanımlayın ve yazarların bu araçları amaçlarını gerçekleştirmek için ve hedef kitesine yönelik olarak nasıl kullandıklarını açıklayın.</p> <p>C. Görsel düzenin metinsel özellikleri tamamlayıp tamamlamadığını ve yazarın amacına destekleyip desteklemediğini inceleyin.</p> <p>D. Yazarın hedef kitleyi nasıl etkilediğini ve metinde nasıl bir sav veya bakış açısı geliştirdiğini açıklayın ve inceleyin.</p> <p>E. Yazarların farklı yollarla fikirlerini geliştirmelerini eleştirmek için bir konuyla alakalı çoklu kaynaklardan faydalanın.</p>

Tablo 8.

Edebi Metin Standardı	
4-7- programı sonunda:	8-10 programı sonunda:
<p>A. Şahıs gelişiminin öğelerini tanımlayın ve inceleyin.</p> <p>B. Yerin önemini inceleyin.</p> <p>C. Olay örgüsünün öğelerini tanımlayın ve bir öge ile gelecek bir olay arasında bağlantı kurun.</p> <p>D. Hikâye edici metinlerde bakış açıları arasında farkı ayırt edin.</p> <p>E. Temalardan, örneklerden ve sembollerden anlam çıkararak metni kavrayın.</p> <p>F. Çeşitli edebi tür ve üslupların benzerlik ve farklılıklarını tanımlayın.</p> <p>G. Sembolik dilin fikirleri nasıl ifade ettiğini ve metnin atmosferini nasıl aksettirdiğini açıklayın.</p>	<p>A. Edebi metinde şahısların nasıl etkileşimde olduklarını ve bu etkileşimin olay örgüsünü nasıl etkilediğini açıklayın.</p> <p>B. Mekanın bağlamının ve yazarın bakış açısı seçiminin edebi bir metni nasıl etkilediğini açıklayın ve inceleyin.</p> <p>C. Olay örgüsünün yapısal öğelerini tanımlayın ve bir yazarın edebi metinde olayları adım adım ilerletmek için çatışmaları nasıl geliştirdiğini tanımlayın.</p> <p>D. Farklı çalışmalar arasında yinelenen benzer temaları tanımlayın.</p> <p>E. Üslubun bir tema veya konuyu ifade etmek için kullanımını inceleyin.</p> <p>F. Yazarın olay örgüsünü ortaya çıkarmak, metnin anlamını oluşturmak ve tonunu geliştirmek için sembolik dili, ses araçlarını ve edebi teknikleri nasıl kullandığını tanımlayın ve inceleyin.</p> <p>G. Üslubu geliştirmek için yazar tarafından kullanılan teknikleri açıklayın.</p>

Tablo 9.

Yazma Süreci Standardı	
5-7 programı sonunda	8-10 programı sonunda:
<p>A. Yazma konuları üretin ve hedef kitle için uygun bir amaç belirleyin.</p> <p>B. Hedef kitleye ve amaca göre, kendi seçtiğiniz veya belirlenmiş yazma ödevlerine karar verir.</p> <p>C. Görsel düzenleyiciler ve diğer araçları kullanarak yazma ödevleri için fikirler ortaya koyun.</p> <p>D. Bütün düzeni, paragraflar içinde ve paragraflar arası fikirlerin açıklığını, tutarlılığını ve kelime seçiminin etkililiğini geliştirmek için gözden geçirme stratejileri kullanın.</p> <p>E. Çeşitli kaynak ve materyalleri kullanarak yazınızı düzenlerken daha etkili kelimeler seçin.</p> <p>F. Akıcılık, dil bilgisi ve kullanımı geliştirmek için yazınızı düzenleyin.</p> <p>G. Yazma kalitesini denetlemek için araçlar kullanın.</p> <p>H. Yazınızı, anlaşılır ve uygun bir şekilde devam ettirip elektronik kaynaklar ve görsel düzenleyiciler gibi teknikleri kullanarak yayına hazırlayın.</p>	<p>A. Yazma ile ilgili fikirleri formülleştirin ve amaca, hedef kitleye uygun olarak konu başlığını seçin.</p> <p>B. Düzenleyicilerin kullanılabilirliğine karar verin ve uygun ön yazma uygulamalarına başvurun.</p> <p>C. Üslubu, cümle özelliklerinin çeşitliliğini, fikirlerin açıklığını, mantığı, kelime seçiminin etkililiğini ve paragraflar, parçalar ve fikirler arasındaki geçişi geliştirmek için gözden geçirme stratejilerini kullanın.</p> <p>D. Cümle akıcılığı, dil bilgisi ve kullanımı geliştirmek için düzenlemeler yapın.</p> <p>E. Yazma kalitesini denetlemek için araçlara başvurun.</p> <p>F. Yazıyı anlaşılır ve uygun bir şekilde takip edin ve elektronik kaynaklar ve görsel düzenleyiciler gibi kaynakları kullanarak yazınızı yayına hazırlayın.</p>

Tablo 10.

Yazma Uygulamaları Standardı	
5-7 programı sonunda:	8-10 programı sonunda:
<p>A. Şahıslar, konu ve mekân öğelerini geliştirmek ve tutarlı bir bakış açısı sürdürmek için hikâye stratejileri (karşılıklı konuşma, eylem vb.) kullanın.</p> <p>B. Edebi metinden yola çıkarak özetin ötesinde bir genişlikte ve yargıları metinden referanslarla destekleyen yeni metinler oluşturun.</p> <p>C. Kitle ihtiyacına, belirli bir amaca ve açık, anlaşılır bir içeriğe hitap eden mektuplar (resmi mektuplar, editöre mektuplar, iş mektupları vb.) üretin.</p> <p>D. Açık ve anlaşılır bir bakış açısı sunan ve ana fikri gerçekler, detaylar, örnekler ve açıklamalarla destekleyen bilgi verici makaleler veya raporlar yazın.</p> <p>E. Uygun ve düzenli kanıtlarla oluşturulmuş bir öneri veya bir amacın desteğiyle net ifadeler kurmak ortaya koymak gibi ikna edici stratejiler kullanın.</p>	<p>A. Duyusal ayrıntılar ve uygun bir dil kullanarak şahıslar oluşturun ve belirli bir mekân, olay örgüsü ve uygun bir bakış açısı oluşturan hikayeler düzenleyin.</p> <p>B. Edebi metinden yola çıkarak özetin ötesinde bir genişlikte ve yargıları metinden referanslarla, diğer çalışmalarla, diğer yazarlarla veya kişisel bilgilerle destekleyen yeni metinler oluşturun.</p> <p>C. Metin için uygun üslubu seçen, uygun ayrıntıları içeren ve konu dışı ayrıntıları, tutarsızlıkları dışarıda bırakan mektuplar(iş mektupları, editöre mektuplar vb.) üretin.</p> <p>D. Bir araştırma konusunu desteklemek ya da edebi bir metnin anlamını doğrulamak için metinsel kanıtlar kullanın.</p> <p>E. Açık bir durumu belirten, uygun bilgiyi içeren, gerçekler ve ayrıntılar şeklinde inandırıcı kanıtlar sunan ikna edici parçalar yazın.</p>

Tablo 11

Yazma Düzeni Standardı	
5-7 Programı sonunda:	8-10 Programı sonunda:
<p>A. Doğru heceleme düzenini kullanın.</p> <p>B. Yazma ödevlerinde noktalama ve büyük harf düzenine dikkat edin.</p> <p>C. Yazarken fikirleri etkili olarak aktarabilmek için dilbilgisel özellikleri kullanın.</p>	<p>A. Doğru heceleme düzenini kullanın.</p> <p>B. Doğru noktalama ve büyük harf düzenini kullanın.</p> <p>C. İngiliz dilinin dilbilgisel düzenine anlayış gösterin.</p>

Tablo 12.

Araştırma Standardı	
5–7 programı sonunda:	8–10 programı sonunda:
<p>A. Açık uçlu araştırma sorularını araştırma ve inceleme için uygun şekilde ayarlayın ve bilgi toplamak için uygun bir plan geliştirin.</p> <p>B. Çoklu kaynaklardan önemli bilgileri belirleyin ve özetleyin.</p> <p>C. Bilgiyi sistematik bir yolla düzenleyin.</p> <p>D. Alıntıları, açıklamaları ve kullanılan belgelerin kaynaklarını bildirin.</p> <p>E. Sözel, görsel, yazılı veya çoklu kaynaklardan edinilen bulguları ifade edin.</p>	<p>A. Açık uçlu araştırma sorularını araştırma için uygun şekilde ayarlayın ve araştırma sürdürülürken gerekli olan soruları belirleyin.</p> <p>B. Bilgilerin ve kaynakların kullanılışılığını ve güvenilirliğini değerlendirin.</p> <p>C. Ana fikirleri, kavramları ve temaları desteklemek için uygun kaynaklar seçin ve bilgileri farklı kaynaklardan düzenleyin.</p> <p>D. Kaynaklar için uygun krediler (kelimeler, fikirler, imgeler, bilgiler vb.) veren ve kaynak beyanı için uygun bir biçimi içeren yazılı veya sözlü raporlar üretirken üslup rehberleri kullanın.</p> <p>E. Sözel, görsel, yazılı veya çoklu kaynaklardan edinilen çalışmanın sürecini ve özünü belirten bulguları ifade edin.</p>

Tablo 13

Sözel ve Görsel İletişim Standardı	
5-7 programı sonunda:	8-10 programı sonunda:
<p>A. Etkili stratejileri kullanın, temel fikirleri özetleyin ve görsel iletişim ortamından ve sunumlardan mantıklı çıkarımlarda bulunun.</p> <p>B. Görsel iletişim ortamında ve sunumlarda ikna edici stratejilerin kullanımını ve konuşmacının bakış açısını açıklayın.</p> <p>C. Dil seçimini çeşitlendirin ve ses değişimi ve sözceleme gibi etkili sunum teknikleri kullanın.</p>	<p>A. Dinlerken kavramayı geliştirmek için çeşitli stratejiler kullanın.</p> <p>B. Hedef kitleyi etkilemek için konuşmacı tarafından ve iletişim ortamında kullanılan teknikleri inceleyin ve bunun konuşmacı ya da iletişim ortamı üzerindeki etkisini değerlendirin.</p> <p>C. Konuşmacı tarafından yapılan konuşma biçimi seçimlerini ve dili inceleyerek sunumun bağlamını ve amacını değerlendirin.</p>

<p>D. Konuya, izleyiciye, olay örgüsüne ve amaca uygun bir düzen seçin.</p> <p>E. Mantık çerçevesinde fikirlerinizi sunun ve dinleyicinin ana fikirleri algılamasına rehberlik eden ve dinleyiciyi bilgilendiren etkili giriş ve sonuç kullanın.</p> <p>F. Çeşitli konuşma biçimi yöntemleri, görsel malzemeler ve teknolojiyi kullanarak sunumlar yapın.</p>	<p>D. Sunum tekniklerini ayarlayarak ve uygun bir dil seçerek etkili konuşma stratejilerini kavradığınızı gösterin.</p> <p>E. Fikirleri mantık çerçevesinde sunan, uygun olayları ve ayrıntıları içeren ve tutarlı bir düzeni olan bilgi verici sunumlar yapın.</p> <p>F. Çeşitli konuşma teknikleri ve stratejileri kullanan ve net bir sav ve kontrol fikirleri içeren ikna edici sunumlar yapın.</p> <p>G. Çeşitli konuşma yöntemleri, görsel araçları ve teknolojiyi kullanarak sunumlar yapın.</p>
---	---

Tablo 14

3.1.2.12. Anaokulundan 12. Sınıfa Sınıf Seviyesi Göstergeleri

ALTINCI SINIF

Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma, Akıcılık

Kelime Edinimi

Bağlamsal Anlayış	1. Bağlamdaki ipuçlarını, yazarın tanımlarını, yeniden ifadelendirmelerini ve örneklerini kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamlarını tanımlayın.
<i>Kavramsal Anlayış</i>	2. Kelimelere anlam yüklemek için çağrışım ve anlam bilgilerine başvurun.
3. Kelimelere anlam yüklemek için, zıt anlam ve eş anlamı içeren benzetme ve diğer kelime ilişkilerinin ayrımını yapın.
4. Metinlerdeki kelimelerin ve deyişlerin yeni kullanımlarını anlamak için mecazları ve benzerlikleri yorumlayın.
5. Diğer dillerden İngilizceye geçmiş olan kelimeleri tanıyın ve kullanın.
<i>Yapısal Anlayış</i>	6. Kelimelerin anlamlarını çözümlmek için ön ek, son ek, kök bilgilerine ve onların farklı çekimlerine başvurun.
7. Sembolleri ve kısaltmaları tanımlayın ve onları açılımlarıyla bağdaştırın.
<i>Araçlar ve Kaynaklar</i>	8. Sözlük, eş anlamlılar sözlüğü, terimler sözlüğü, teknoloji, tanımlayıcı dipnotlar ve açıklayıcı notlar gibi metinsel özellikleri kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamını ve telaffuzunu belirleyin.

Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavram İzlemleri ve Kendini Ayarlama Stratejileri

Kavrama Stratejileri

1. Okumak için problemleri bulmak, anlamak, yorumlamak, keyif almak ve çözmek gibi amaçlar belirleyin.
2. Geniş ölçüde metnin farklı bölümlerinde olabilen metne ait örnekleri özel referanslarla kanıtlayarak, metindeki bilgilerden uygun olarak tahminde bulunun ve hipotezler üretin.
3. Metnin gerçek ve kastedilen içeriğinin yanı sıra yazarın üslubunu da dikkate alarak, metinler arasında eleştirel mukayeseler yapın.
4. Önemli fikirleri ve destekleyici ayrıntıları tanıyarak ve anlamsal boşlukları ve zıtlıkları dikkate alarak metinlerde yer alan bilgileri özetleyin.
5. Metne ait bilgileri yorumlamak için görsel düzenleyicileri seçin, yaratın ve kullanın.
6. Seviyeye uygun yazılı, elektronik ve görsel ortamdaki metinlerin kavrandığını göstermek için tanımaya, yorumlamaya, değerlendirmeye ve sentezlemeye yönlendiren sorulara cevap verin.

Kendini Ayarlama İzlemleri

7. Amaca uygun olarak okuma hızını ayarlayarak veya göz atarak, tarayarak, okuyarak, geri dönerek, not alarak veya şimdiye kadar metinde okunmuş olanları özetleyerek kendi kavrayışınızı kontrol edin.
8. Anlamı yapılandırmak için sorular listeleyin ve metin içinden cevaplar arayın.

Bağımsız Okuma

9. Bağımsız okuma materyallerini seçmek için ölçütler(kişisel ilgiler, yazarlar ve üsluplar bilgisi ve diğerlerinden tavsiyeler gibi) kullanın.
10. Farklı amaçlar için (zevk için, edebi tecrübe için, bilgi kazanmak için veya bir görevi yerine

getirmek için vb.) bağımsız olarak kitaplar okuyun.

Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin

1. Bilgiyi saptamak için indeks, ekler, içerik tablosu, çevrimiçi araçlar(arama motorları) da dahil kitapların bölümleri, bölüm başlıkları, ana başlıklar ve alt başlıklar gibi metin özelliklerini kullanın.
2. Sebep- sonuç ve olay- olgu örneklerini çözümleyin.
3. Kitaplar dergiler, gazeteler ve çevrimiçi kaynaklar da dâhil farklı bilgi kaynakları kullanarak konu hakkında önemli ayrıntıları karşılaştırın ve kıyaslayın.
4. Özetin asıl metnin önemli detaylarını ve ana fikrini ne ölçüde yansıttığına karar vermek için asıl metni özetle karşılaştırın.
5. Haritalarda, çizelgelerde, tablolarda, grafiklerde, diyagramlarda ve kesitlerde bulunan bilgileri çözümleyin.
6. Yazarın savını ve bakış açısını tanımlayın ve kullanılan ayrıntıların yeterliğini ve doğruluğunu değerlendirin.
7. Bir yazarın açıklama, eğlendirme, ikna etme veya bilgi verme gibi yazma amaçlarını tanımlayın ve anlayın.
8. Fikirlerin işleyiş, kapsam ve düzenlemesini tanımlayarak bilgi verici metinlerden bilgileri özetleyin.

Okuma Uygulamaları: Edebi Metin

1. Yazarın anlatıcı ve diğer karakterlerin bakış açıları, karakterlerin kendi düşünceleri, kelimeleri veya eylemleri dâhil karakterleri tanımlamak için kullandığı teknikleri çözümleyin.
2. Hikâyenin geçtiği yerin özelliklerini tanımlayın ve edebi metindeki önemini açıklayın.

3. Olay örgüsünün temel ve ikincil olaylarını tanımlayın ve her olayın metne nasıl bir yön verdiğini açıklayın.
4. Birincil, üçüncül ve hâkim bakış açısını ve tonun metni nasıl etkilediğini açıklayın.
5. Edebiyatta bulunan farklı devirlerden ve kültürlerden tekrarlanan temaları, örnekleri ve sembolleri tanımlayın.
6. Şiirler, dramalar, efsaneler, biyografiler, otobiyografiler, romanlar ve kurgusal olmayan düz yazılar dâhil edebi tür ve üslupların belirli özelliklerini açıklayın.
7. Bir yazarın kelime seçimi, sembolik dil ve sentaks yoluyla anlamı ve atmosferi nasıl kurduğunun ayrımını yapın.

Yazma Süreci

Ön Yazma

1. Diğerleriyle yapılan tartışmalardan ve yazılı materyallerden hareketle yazma fikirleri üretin ve yazma fikirlerinden bir liste hazırlayın.
2. Uygun olduğunda konuyla ilgili röportaj, anket ve okuma yaparak artalan bilgisi edinin.
3. Bilgi verici bir yazma veya hikâye yazma planı için bir tez kurun.
4. Bir amaç ya da hedef kitle seçin.
5. Yazmayı planlamak için düzenleme stratejileri (taslak, diyagramlar, haritalar, web sayfaları ve ven şemaları vb.) kullanın.

*Gözden Geçirme,
Düzenleme, Yayınlama*

6. Yazınızı bir giriş, gelişme ve olay örgüsünün çözümlenmesiyle başlayarak ve önemli fikirlerin ve ayrıntıların özetiyle veya kapanış ifadeleriyle devam ederek oluşturun.
7. Basit, birleşik ve karmaşık yapılı cümleleri çeşitlendirin.
8. Paragrafları oluşturan ana fikir cümleleri de dahil paragraflar içindeki bağlantılı fikirleri gruplayın ve paragraflar arasında tutarlılığı koruyun.
9. Hedef kitleye ve amaca uygun olarak dil ve üslubu çeşitlendirir.
10. Metni düzenlemek için mevcut teknolojiyi kullanın.
11. Yazının açıklığını yeniden gözden geçirin ve analiz edin.
12. Temel bir fikri daha iyi işlemek ve amacı etkili bir şekilde başarıya ulaştırmak için yazıya bilgiler, ayrıntılar ekleyin ya da yazıdan bu bilgi ve ayrıntıları çıkarın.
13. Kelimeleri, cümleleri ve paragrafları yeniden düzenleyin ve anlamı daha açık hale getirmek için geçiş ifadeleri ve kelime öbekleri kullanın.
14. Daha etkili kelime dağarcığı seçmek için kaynaklar ve referans materyalleri (sözlükler ve eş anlamlı kelimeler sözlüğü vb.) kullanın.
15. Metin içindeki uyumu geliştirmek için dil bilgisi, heceleme, noktalama ve imla açısından düzenleyerek, metnin bütünden ayrı kalan parçalarını ve bölümlerini tanımlayarak ve düzelterek yazıyı eleştirel bir şekilde okuyun.
16. Yazma kalitesini muhakeme etmek için araçlara (rubrik, kontrol listesi, geri bildirim vb.) başvurun.

Baskı

17. Son ürünü geliştirmek için elektronik kaynaklar, tasarım prensipleri (ara, indeks etiketi, sütun aralığı ve sütun vb.) ve grafikler (çizimler, çizelgeler ve grafikler vb.) kullanarak amaca uygun bir şekilde devam eden yazıları (sunum ve ya diğerleriyle paylaşmak için) baskıya hazırlayın.

Yazma Uygulamaları

1. Olay örgüsünü, karakterleri ve mekânı geliştirmek için duyusal ayrıntılar ve diyaloglar kullanın ve net bir odak ve görüş noktası sağlayan hikayeler yazın.
2. Romanlar, hikâyeler, şiirler ve oyunlarla ilgili metinden özel çıkarımlarda bulunarak yargılarınızı destekleyen eleştiri ve yorum yazıları yazın.
3. Amacı ifade etmek ve bir istek ya da dilekte bulunmak için mektuplar yazın iş mektubu formunda kendinizi ifade edin.
4. Konu hakkında temel bir anlayışı sunan bilgi verici makaleler, raporlar ve araştırmalar yazın, buna belirli olaylar, ayrıntılar ve örnekler dahil edin ve amaca, hedef kitleye ve bağlama uygun örgütsel bir yapı yaratın.
5. Net bir düşünceyi yapılandıran ve fikirleri desteklemek için düzenlenmiş ve ilgili bilgileri içeren ikna edici makaleler yazın.
6. Farklı amaçlar için gayri resmi (günlükler, notlar ve şiirler gibi) yazılar üretir.

Yazma Düzeni

Heceleme

1. Sıklıkla yanlış hecelenen ve sık geçen kelimeleri doğru şekilde heceleyin.

Noktalama ve İmla

2. Virgül, nokta, kesme işareti ve soru işaretini doğru bir şekilde kullanın.
3. Noktalı virgül, iki nokta, kısa çizgi, kesik çizgi ve parantez kullanın.
4. Doğru imla kullanın.

Dil Bilgisi ve Kullanımı

5. Kelimenin tüm sekiz türünü (isim, zamir, fiil, zarf, sıfat, bağlaç, edat, ünlem) kullanın.
6. Fiilleri, yakın geçmiş zaman dâhil geçişli ve geçişsiz fiilleri ve yardımcı fiilleri kullanın.
7. Şahıs, işaret, iyelik, bağlama zamirlerini ve belgisiz zamirleri kullanın.
8. Topluluk isimleri, bağlama zamirler, birleşik kelimelerden oluşan özne ve edat gruplarıyla birlikte özne-yüklem uyumunu kullanın.

Araştırma

1. Ödev şeklinde verilmiş ya da kişisel ilgi olan bir konu ve araştırma için ucu açık sorular üretin ve bilgi toplamak için bir plan geliştirin.
2. Uygun kaynaklar belirleyin ve çoklu kaynaklardan(okul kütüphanesi katalogları, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar ve internet temelli kaynaklar vb.) konu ile ilgili bilgi toplayın.
3. Basım tarihi, kapsam, dil, bakış açısı dâhil kaynaklardaki geçerlik unsurlarını tanımlayın ve birincil ve ikincil kaynakları tartışın.
4. Kaynaklarda bulunan önemli bilgileri tanımlayın ve bulguları sistematik bir yolla(notlar, özetler, çizelgeler, tablolar, görsel düzenleyiciler vb.) yorumlayın.
5. Önemli bulguların benzer ve zıt yönlerini karşılaştırın ve ana fikirleri, kavramları ve temaları desteklemek için kaynaklar seçin.
6. Fikirleri desteklemek için alıntılar kullanın.
7. Kaynakları yazıda belirtmek için öğretmenin yardımıyla uygun belgeleme şekli(kaynakça, alıntı çalışmaları vb.) kullanın.
8. Konu veya araştırma hakkında düzenlenmiş ve konuyla ilgili kanıtlarla açık bir durumu destekleyen bilgiler sunmak için, sözel, görsel, yazılı ve çoklu ortam raporları dâhil çeşitli iletişim teknikleri kullanın.

Sözel ve Görsel İletişim

Dinleme ve İzleme

1. Aktif dinleme stratejileri(odaklama sorusu sorma, ipuçlarını yakalama, görsel alaka kurma vb.) gösterin.
2. Ana fikri özetleyin ve sunumlardan ve görsel ortamlardan sonuçlar çıkarın.
3. Konuşmacının sunumlarda ve görsel ortamlardaki amacını (bildirmek, eğlendirmek, ikna etmek vb.) değerlendirin.
4. Sunumlarda ve ortam mesajlarında kullanılan ikna edici teknikleri(sürü psikolojisi, onaylama, duygu sömürüsü, duygu ifade eden kelime tekrarları, göz boyama) tanıyın.

Konuşma Becerileri ve Stratejileri

5. İngiliz dilinin kurallarına uygun bir anlayış geliştirin ve amaca ve hedef kitleye uygun dil seçin.
6. Net bir diksiyon ve tonlama kullanın ve önemli fikirlere vurgu yapmak için ses şiddetini, ifade edilmesini ve temposunu ayarlayın.
7. Durum, yer ve izleyicinin ihtiyaçlarına göre konuşma içeriğini ve üslubunu ayarlayın.

Konuşma Uygulamaları

8.
 - a. Konuyu anladığını gösteren ve olayları veya fikirleri mantıksal bir sırada sunan,
 - b. Konuyla ilgili gerçekler, detaylar, örnekler, alıntılar, istatistikler, hikâyeler ve anekdotlar ile birlikte tezini ve tezle ilgili yargılarını destekleyen,
 - c. Etkili bir giriş ve sonuç içeren ve tutarlı bir örgütsel yapı(sebep-sonuç, benzerlik-zıtlık vb.) kullanan,
 - d. Uygun görsel materyaller(şemalar, tablolar, çizimler vb.) ve mevcut

teknolojiyi kullanan ve

- e. Çoklu kaynaklardan düzenlenen ve kullanılan kaynakları tanımlayan bilgi verici sunumlar(açıklayıcı, araştırmacı vb.) gerçekleştirin.
9. Konuyla ilgili bilgileri ve betimsel detayları ileten resmi ve resmi olmayan tanımlayıcı sunumlar gerçekleştirir.
- 10.
- a. Açık bir yargısı olan,
 - b. Yargıyı desteklemek için desteklemek ve dinleyicilerin potansiyel ilgilerine hitap etmek için konuyla ilgili kanıtlar içeren,
 - c. Uygun olduğunda genel örgütsel yapıları(sebep-sonuç, benzerlik- zıtlık, sorun- çözüm vb.) takip eden İkna edici sunumlar gerçekleştirin.

YEDİNCİ SINIF

Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık Standardı

Kelime Edinimi

Bağlamsal Anlayış

1. Bağlamdaki ipuçlarını, yazarın tanımlarını, yeniden ifadelendirmelerini ve örnekleri kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamlarını tanımlayın.

Kavramsal Anlayış

2. Kelimelerin anlam yüklemek için çağrışım ve anlam bilgilerine başvurun.
3. Eş ve zıt anlamlı sözcükleri içeren benzetme ve diğer kelime ilişkilerini tanımlama yoluyla kelime anlamlarını çıkarın.

4. Metinlerdeki kelimelerin ve deyişlerin yeni kullanımlarını anlamak için mecazları ve benzerlikleri yorumlayın.

5. Diğer dillerden İngilizceye geçmiş olan kelimeleri tanıyın ve kullanın.

Yapısal Anlayış

6. Kelime hazinesini anlamak için Yunan, Latin ve Anglosakson kökleri ve ekleri bilgisini kullanın

7. Kelimelerin açılımlarını tanımlamak için semboller ve kısaltmalar bilgisini kullanın.

Araçlar ve Kaynaklar

8. Sözlük, eş anlamlılar sözlüğü, terimler sözlüğü, teknoloji, tanımlayıcı dipnotlar ve açıklayıcı notlar gibi metinsel özellikleri kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamını ve telaffuzunu belirleyin.

Okuma Süreci: Yazma Düzeni, Kavrama İzlemleri ve Kendini Ayarlama İzlemleri

Kavrama İzlemleri

1. Okumak için problemleri bulmak, anlamak, yorumlamak, keyif almak ve çözmek gibi amaçlar belirleyin.

2. Geniş ölçüde metnin farklı bölümlerinde olabilen metne ait örnekleri özel referanslarla kanıtlayarak, metindeki bilgilerden uygun olarak tahminde bulunun ve hipotezler üretin

3. . Metnin gerçek ve kastedilen içeriğinin yanı sıra yazarın üslubunu da dikkate alarak, metinler arasında eleştirel mukayeseler yapın.

4. Ana fikirleri ve destekleyici ayrıntıları kullanarak, anlamsal boşluklar ve zıtlıklardan çıkarımda bulunarak bilgileri özetleyin.

5. Metne ait bilgileri yorumlamak için görsel düzenleyicileri seçin, yaratın ve kullanın.

6. Seviyeye uygun yazılı, elektronik ve görsel ortamdaki metinlerin kavrandığını göstermek için tanımaya, yorumlamaya, değerlendirmeye ve sentezlemeye yönlendiren sorulara cevap verin.

7. Amaca uygun olarak okuma hızını ayarlayarak veya

*Kendini Ayarlama
Stratejileri*

göz atarak, tarayarak, okuyarak, geri dönerek, not alarak veya şimdiye kadar metinde okunmuş olanları özetleyerek kendi kavrayışınızı kontrol edin.

Bağımsız Okuma

8. Bağımsız okuma materyallerini seçmek için ölçütler(kişisel ilgiler, yazarlar ve üsluplar bilgisi ve diğerlerinden tavsiyeler gibi) kullanın.
9. Farklı amaçlar için (zevk için, edebi tecrübe için, bilgi kazanmak için veya bir görevi yerine getirmek için vb.) bağımsız olarak kitaplar okuyun.

Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin

1. Bilgiyi saptamak için indeks, ekler, içerik tablosu, çevrimiçi araçlar (arama motorları) da dahil kitapların bölümleri, bölüm başlıkları, ana başlıklar ve alt başlıklar gibi metin özelliklerini kullanın.
2. Sebep-sonuç ve olay-olgu örneklerini çözümleyin.
3. Bir konu hakkında çıkarımda bulunmak için kitaplar, dergiler, gazeteler ve çevrimiçi kaynaklar da dâhil farklı bilgi kaynaklarını benzerlikleri ve farklılıkları açısından karşılaştırın.
4. Özeti asıl metnin önemli detaylarını ve ana fikrini ne ölçüde yansıttığına karar vermek için asıl metni özetle karşılaştırın.
5. Haritalarda, çizelgelerde, tablolarda, grafiklerde, diyagramlarda, kesitlerde ve yardımcı grafiklerde bulunan bilgileri çözümleyin.
6. İkna edici teknikleri ve yanlılık ve kalıplaşmış söz örneklerini tanımlayarak bir yazarın belirttiği ayrıntılarının yeterliği, doğruluğu ve uygunluğunu değerlendirin.
7. Yazarın yazma amacını tanımlayın ve yazarın metindeki savını, perspektifini ve bakış açısını açıklayın.
8. Aynı konu üzerinde farklı metinlere ait işleyiş, kapsam ve düzeni karşılaştırın.

Okuma Uygulamaları: Edebi Metin Standardı

1. Edebi metinde asıl ve ikincil karakterler arasındaki etkileşimi ve çatışmayı (karakterlerin kendisiyle, doğayla ve toplumla çatışması vb.) ve bu etkileşimin olay örgüsünü nasıl etkilediğini açıklayın.
2. Mekânın özelliklerini ve metindeki önemini çözümleyin.
3. Olay örgüsünün temel ve ikincil olaylarını tanımlayın ve her olayın metne nasıl bir yön verdiğini açıklayın.
4. Nesnel ve öznel bakış açısını ve bu bakış açılarının bir çalışmanın bütününe nasıl etkilediğini tanımlayın ve karşılaştırın.
5. Edebiyatta bulunan farklı devirlerden ve kültürlerden tekrarlanan temaları, örnekleri ve sembolleri tanımlayın.
6. Şiirler, dramalar, efsaneler, biyografiler, otobiyografiler, romanlar ve kurgusal olmayan düz yazılar dâhil edebi tür ve üslupların belirli özelliklerini açıklayın.
7. Kelime seçimi, sembolik dil ve sentaks yoluyla atmosferin ve anlamın nasıl iletildiğini değerlendirin.

Yazma Süreci Standardı

Ön Yazma

1. Diğerleriyle yapılan tartışmalardan ve yazılı materyallerden hareketle yazma fikirleri üretin ve yazma fikirlerinden bir liste hazırlayın.
2. Uygun olduğunda konuyla ilgili röportaj, anket ve okuma yaparak artalan bilgisi edinin.
3. Bilgi verici bir yazma veya hikâye yazma planı için bir tez kurun.
4. Bir amaç ya da hedef kitle seçin.
5. Yazmayı planlamak için düzenleme stratejileri (taslak, şemalar, haritalar, web sayfaları ve ven şemaları vb.) kullanın.

*Gözden Geçirme,
Düzenleme, Yayınlama*

6. Merak uyandıran bir etkili bir girişi ve gelişmesi olan ve metindeki temel noktaları veya fikirleri özetleyen, genişleten veya ayrıntılara inen bir sonucu olan yazılar yazın.
7. Basit, birleşik ve karmaşık yapıli cümleleri çeşitlendirin.
8. Paragraf içindeki bağlantılı fikirleri, paragraf şekilde devam eden başlık cümleler dâhil, gruplandırın ve paragraflar arasında tutarlı bir odak noktası sürdürün
9. Amaca ve hedef kitleye uygun açık bir dil, fiiller, duygusal ayrıntılar, dikkat çekici niteleyiciler ve üslup kullanın.
10. Metni düzenlemek için mevcut teknolojiyi kullanın.
11. Yazının açıklığını yeniden gözden geçirin ve analiz edin.
12. Temel bir fikri daha iyi işlemek ve amacı etkili bir şekilde başarıya ulaştırmak için yazıya bilgiler, ayrıntılar ekleyin ya da yazıdan bu bilgi ve ayrıntıları çıkarın.
13. Kelimeleri, cümleleri ve paragrafları yeniden düzenler ve anlamı daha açık hale getirmek için geçiş kelimeleri ve kelime öbekleri kullanır.
14. Daha etkili kelime dağarcığı seçmek için kaynaklar ve materyaller (sözlükler ve eş anlamlı kelimeler sözlüğü vb.) kullanın.
15. Yazmayı, bağlamın (dil bilgisi, telaffuz, noktalama ve imla) gelişmesi için düzenleme yapma ve devam eden bölümleri, parçaları düzeltme ve tanımlama açısından denetleyin.
16. Yazma kalitesini muhakeme etmek için araçlara (rubrik, kontrol listesi, geri bildirim vb.) başvurun.
17. Son ürünü geliştirmek için elektronik kaynaklar, tasarım prensipleri (ara, indeks etiketi, sütun aralığı ve sütun vb.) ve grafikler (çizimler, tablolar ve grafikler vb.) kullanarak amaca uygun bir şekilde devam eden yazıları (sunum ve ya diğerleriyle paylaşmak için) baskıya hazırlar.

Baskı

Yazma Uygulamaları Standardı

1. Olay örgüsünü, karakterleri ve mekânı geliştirmek için duygusal ayrıntılar ve diyaloglar kullanın ve net bir odak ve görüş noktası sağlayan hikâyeler yazın.
2. Romanlar, hikâyeler, şiirler ve oyunlarla ilgili metinden özel çıkarımlarda bulunarak yargılarınızı destekleyen eleştiri ve yorum yazıları yazın.

3. Fikirleri iletmek, sorunları belirtmek, istekte veya iyi dilekte bulunmak için düzenlenmiş resmi mektuplar yazın.
4. Konu hakkında temel bir anlayışı sunan bilgi verici makaleler, raporlar ve araştırmalar yazın, buna belirli olaylar, ayrıntılar ve örnekler dâhil edin ve amaca, hedef kitleye ve bağlama uygun örgütsel bir yapı yaratın.
5. Açık bir durumu saptayan ve fikirleri desteklemek için uygun düzenlenmiş bilgileri içeren ikna edici denemeler yazın.
6. Farklı amaçlar için gayri resmi (günlükler, notlar ve şiirler vb.) yazılar üretin.

Yazma Düzeni Standardı

Heceleme

Noktalama ve İmla

1. Sık tekrarlanan kelimeleri doğru şekilde heceleyin.
2. Virgül, nokta, kesme işareti ve soru işaretini doğru bir şekilde kullanın.
3. Noktalı virgül, iki nokta, kısa çizgi, kesik çizgi ve parantez kullanın.

Dil Bilgisi ve Kullanımı

4. Doğru imla kullanın.
5. Kelimenin tüm sekiz türünü (isim, zamir, fiil, zarf, sıfat, bağlaç, edat, ünlem) kullanın.
6. Bağımlı ve bağımsız cümleleri kullanın.
7. Şahıs, işaret, iyelik zamirleri ve belgisiz zamir, özne grubu ve edat grubuyla birlikte özne- yüklem uyumunu kullanın.
8. Düzenli ve düzensiz fiilleri bütün zamanlarda doğru olarak çekimleyin.

Araştırma Standardı

1. Ödev şeklinde verilmiş ya da kişisel ilgi olan bir konu ve araştırma için ucu açık sorular üretin ve bilgi toplamak için bir plan geliştirin.

2. Uygun kaynaklar belirleyin ve çoklu kaynaklardan (okul kütüphanesi katalogları, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar ve internet temelli kaynaklar vb.) konu ile ilgili bilgi toplayın.
3. Basım tarihi, kapsamı, dil ve bakış açısı dâhil kaynaklardaki geçerliğin önemini tanıyın ve açıklayın ve birincil ve ikincil kaynakları tanımlayın.
4. Bilgileri sistematik bir yolla (notlar, özetler, çizelgeler, tablolar ve metne ait düzenleyiciler vb.) düzenlemek için uygun bir yapı seçin.
5. Önemli bulguları analiz eder ve düzenleyin ve ana fikirleri, kavramları ve temaları desteklemek için kaynaklar seçin.
6. Fikirlerin akışını sürdürmek için alıntı ve aktarmaları yazıyla bütünleştirin.
7. Kaynakları bildirmek için öğretmenin yardımıyla uygun belgeleme şekli (bibliyografya, alıntı çalışmaları vb.) kullanın.
8. Konu veya araştırma hakkında düzenlenmiş ve konuyla ilgili kanıtlarla açık bir durumu destekleyen bilgiler sunmak için, sözel, görsel, yazılı ve çoklu ortam raporları dâhil çeşitli iletişim teknikleri kullanın.
9. Kaynakları yazıda belirtmek için öğretmenin yardımıyla uygun belgeleme şekli(kaynakça, alıntı çalışmaları vb.) kullanın.
10. Konu veya araştırma hakkında düzenlenmiş ve konuyla ilgili kanıtlarla açık bir durumu destekleyen bilgiler sunmak için, sözel, görsel, yazılı ve çoklu ortam raporları dâhil çeşitli iletişim teknikleri kullanın.

Sözel ve Görsel İletişim Standardı

Dinleme ve İzleme

1. Aktif dinleme stratejileri (odaklama sorusu sorma, ipuçlarını yakalama, görsel alaka kurma vb.) gösterin.
2. Sunumlardan ve görsel ortamlardan mantıksal sonuçlar çıkarın.
3. Konuşmacının sunumlarda ve görsel ortamlardaki amacını (bildirmek, eğlendirmek, ikna etmek vb.) değerlendirin.
4. Sunumlarda ve ortam mesajlarında kullanılan ikna edici teknikleri (sürü psikolojisi, onaylama, duygu sömürüsü, duygu ifade eden kelime tekrarları, göz boyama) tanıyın.

Konuşma Becerileri ve İzlemleri

5. İngiliz dilinin kurallarına uygun bir anlayış geliştirin ve amaca ve hedef kitleye uygun dil seçin.
6. Önemli fikirleri vurgulamak ve izleyiciyi etkilemek için ses şiddeti, ifade ediliş, sözceleme, ses değişimi ve çekimi ayarlayın.
7. Konuşmanın içeriğine uygun olarak dil seçimini çeşitlendirin.

Konuşma Uygulamaları

8.
 - a. Konuyu anladığını gösteren ve olayları veya fikirleri mantıksal bir sırada sunan,
 - b. Konuyla ilgili gerçekler, detaylar, örnekler, alıntılar, istatistikler, hikâyeler ve anekdotlar ile birlikte tezini ve tezle ilgili yargılarını destekleyen,
 - c. Etkili bir giriş ve sonuç içeren ve tutarlı bir örgütsel yapı (sebep-sonuç, benzerlik-zıtlık, sorun-çözüm vb.) kullanan,
 - d. Uygun görsel materyaller (şemalar, tablolar, çizimler vb.) ve mevcut teknolojiyi kullanan,
 - e. Çoklu kaynaklardan düzenleyen ve kullanılan kaynakları tanımlayan bilgi verici sunumlar (açıklayıcı, araştırmacı vb.) gerçekleştirin.

11. Konuyla ilgili bilgileri ve tanımlayan detayları ileten resmi ve resmi olmayan tanımlayıcı sunumlar gerçekleştirin.

12.

- a. Açık bir yargısı olan,
- b. Yargıyı desteklemek ve karşılıklı tartışmalara hitap etmek için konuyla ilgili kanıtlar içeren,
- c. Tutarlı olarak uygun olduğunda genel örgütsel yapıları (sebe-sonuç, benzerlik- zıtlık, sorun-çözüm vb.) takip eden ikna edici sunumlar gerçekleştirin.

SEKİZİNCİ SINIF

Seslerle İlgili Farkındalık, Kelime Tanıma ve Akıcılık

Kelime Edinimi

Bağlamsal Anlayış

1. Bağlamdaki ipuçlarını, yazarın tanımlarını, yeniden ifadelendirmelerini ve örneklerini kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamlarını tanımlayın.

Kavramsal Anlayış

2. Kelimelere anlam yüklemek için çağrışım ve anlam bilgilerine başvurun.

3. Benzerlik belirten ifadelerdeki kelime gruplarının ilişkilerini (eş anlamlılık, zıt anlamlılık gibi) tanımlayın ve bu ilişkilerden kelime anlamlarını çıkarın.

4. Kelime ve kelime gruplarının gerçek ve mecaz anlamlarını çıkarın ve mecaz, benzetme ve deyim içeren mecazi dilin fonksiyonunu tartışın.

5. Farklı olayların (kültürel, siyasi, sosyal, teknolojik ve bilimsel olaylar gibi) İngiliz dilini etkileme yollarını inceleyin ve tartışın.

Yapısal Anlayış

6. Karmaşık kelimeleri ve yeni konu alanlarının (fen, matematik ve sosyal bilimler gibi) kelime dağarcığını anlamak için Yunan, Latin ve Anglosakson kökleri, ön ekleri ve son ekleri bilgilerini kullanın.

Araçlar ve Kaynaklar

7. Sözlük, eş anlamlılar sözlüğü, terimler sözlüğü, teknoloji, tanımlayıcı dipnotlar ve açıklayıcı notlar gibi metinsel özellikleri kullanarak bilinmeyen kelimelerin anlamını ve telaffuzunu belirleyin.

Okuma Süreci: Yazma Kavramı, Kavrama İzlemleri ve Kendini Ayarlama İzlemleri

Seviye 8 ile 12 arasında öğrenciler önceki seviyelerde altı çizilen kavrama ve kendini izleme stratejilerini otomatik ve amaçlı olarak okumalıdır. Öğrenciler içerik alanları ve edebi metinlerle gittikçe artarak daha fazla yüz yüze gelecekları için bilinçli olarak bu stratejileri kullanmalı ve okuma sürecindeki öğretmen modelliğinden faydalanmalıdırlar.

Kavrama Stratejileri

1. Tahminde bulunma, benzerlik ve farklılıkları ortaya koyma, hatırlayıp özetleme, çıkarımda bulunma ve çözüm oluşturma gibi okuduğunu kavrama stratejilerine başvurun.
2. Seviyeye uygun yazılı, elektronik ve görsel ortamdaki metinlerin kavrandığını göstermek için tanımaya, yorumlamaya, değerlendirmeye ve sentezlemeye yönlendiren sorulara cevap verin.

Kendini Ayarlama Stratejileri

3. Amaca uygun olarak okuma hızını ayarlayarak veya göz atarak, tarayarak, okuyarak, geri dönerek, not alarak veya şimdiye kadar metinde okunmuş olanları özetleyerek kendi kavrayışınızı kontrol edin.

Bağımsız Okuma

4. Bağımsız okuma materyallerini seçmek için ölçütler (kişisel ilgiler, yazarlar ve üsluplar bilgisi ve diğerlerinden tavsiyeler gibi) kullanın.
5. Farklı amaçlar için (zevk için, edebi tecrübe için, bilgi kazanmak için veya bir görevi yerine getirmek için vb.) bağımsız olarak kitaplar okuyun.

Okuma Uygulamaları: Bilgi Verici, Teknik ve İkna Edici Metin

1. Yapısı ve amacı bakımından çeşitli bilgi verici metinlerin biçimi ve başlığı gibi metin özelliklerinin benzer ve farklı yönlerini ortaya koyun.
2. Bir metnin kronolojik, benzerlik-zıtlık, sebep-sonuç, problem- çözüm gibi örgütsel yapısını tanımlayın ve onun etkililiğini değerlendirin.
3. Aynı konu üzerinde farklı metinlere ait işleyiş, kapsam ve düzeni karşılaştırın ve kıyaslayın.
4. Haritalarda, çizelgelerde, tablolarda, grafiklerde, diyagramlarda, kesitlerde ve yardımcılarda bulunan bilgileri inceleyin.
5. İkna edici teknikleri (sürü psikolojisi, onaylama, duygu sömürüsü, duygu ifade eden kelime tekrarları, göz boyama) tanımlayarak bir yazara ait detayların yeterliği, doğruluğu ve uygunluğunu değerlendirin.
6. Yazarın amacını ve metin için tasarlanmış hedef kitleyi tanımlayın.
7. Yazarın metindeki çatışmasını, derinliğini ve bakış açısını analiz edin ve anahtar fikirlerin gelişimini açıklayın.
8. Bilgi verici metinlerde yazarların olayları nasıl aktardıklarını, nasıl çıkarımda bulduklarını ve düşüncelerini nasıl sunduklarını fark edin.
9. Tüketici malzemesinin (garanti belgeleri, ürün bilgileri, kullanım talimatı gibi) işlevsel veya iş yeri belgelerinin (işle alakalı malzemeler, muhtıralar, talimatlar gibi) ve kamu belgelerinin (demeçler, baş makaleler gibi) özelliklerini ayırt edin.

Okuma Uygulamaları: Edebi Metin

1. Farklı tipteki şahısların (düz, karmaşık, hareketli, durağan vb.) ve bu karakterlerin etkileşiminin ve çatışmasının olay örgüsünü nasıl etkilediğini tanımlayın ve açıklayın.
2. Mekânın diğer edebi unsurlarla ilişkisinin etkisini çözümleyin
3. Yazarın olayı nasıl ilerlettiğini ve ikincil derecedeki olayları, paralel bölümleri ve dönüm noktalarını nasıl kullandığını açıklayın.
4. Farklı bakış açılarını (birinci ve üçüncü kişi ile sınırlı bakış açısı ve hâkim, nesnel ve öznel bakış açısı gibi) benzer ve zıt özelliklerini karşılaştırın ve tonun edebi metni nasıl etkilediğini açıklayın.
5. Aynı ya da farklı yazarlar aracılığıyla farklı çalışmalar arasında evrensel temaları tanımlayın ve açıklayın.
6. Yazarın üslup seçiminin bir tema ya da konunun ifade edilmesini nasıl etkilediğini açıklayın.
7. Edebi bir metinde önceden ima etme ve geriye dönüş örneklerini tanımlayın.
8. Kelime seçimi, sembolik dil ve sentaks yoluyla yazarın havayı ve tonu ilerlettiği yolu açıklayın.
9. Edebi metinde kullanılan sembolleri inceleyin.

Yazma Süreci

Ön Yazma

1. Diğerleriyle yaptığı tartışmalardan ve yazılı materyallerden hareketle yazma fikirleri üretir ve yazma fikirlerinden bir liste hazırlayın.
2. Uygun olduğunda konuyla ilgili röportaj, anket ve okuma yaparak artalan bilgisi edinin.
3. Bilgi verici bir yazma veya hikâye yazma planı için bir tez kurun.
4. Bir amaç ve hedef kitle belirleyin ve bu amaç ve hedef kitleye uygun stratejiler(odak noktaya uyma, içerik özellikleri ve bakış açısı vb.) planlayın.
5. Yazmayı planlamak için (notlar ve ana hat vb.) düzenleme stratejilerini kullanın.

Gözden Geçirme, Düzenleme, Yayınlama

6. Merak uyandıran bir etkili bir girişi ve gelişmesi olan ve metindeki temel noktaları veya fikirleri özetleyen, genişleten veya ayrıntılara inen bir sonucu olan yazılar yazın.
7. Basit, birleşik ve karmaşık yapılı cümleleri çeşitlendirin.
8. Yazınızı bir giriş, gelişme ve olay örgüsünün çözümlenmesiyle başlayarak ve önemli fikirlerin ve ayrıntıların özetiyle veya kapanış ifadeleriyle devam ederek oluşturun.
9. Amaca ve hedef kitleye uygun açık bir dil, fiiller ve duyusal ayrıntılar, dikkat çekici niteleyiciler ve üslup kullanın.
10. Metni düzenlemek için mevcut teknolojiyi kullanın.
11. Konuya bakış açısının netliğini ve yazmanın açıklığını yeniden okuyun ve inceleyin.
12. Temel bir fikri daha iyi işlemek ve amacı etkili bir şekilde başarıya ulaştırmak için yazıya bilgiler, ayrıntılar ekleyin ya da yazıdan bu bilgi ve ayrıntıları çıkarın.
13. Kelimeleri, cümleleri ve paragrafları yeniden düzenleyin ve anlamı daha açık hale getirmek için geçiş kelimeleri ve kelime öbekleri kullanın.
14. Daha etkili kelime dağarcığı seçmek için kaynaklar ve materyaller(sözlükler ve eş anlamlı kelimeler sözlüğü vb.) kullanın.
15. Yazmayı, bağlamın(dil bilgisi, telaffuz, noktalama ve imla) gelişmesi için düzenleme yapma ve devam eden

bölümleri, parçaları düzeltme ve tanımlama açısından denetleyin.

16. Yazma kalitesini muhakeme etmek için araçlara(rubrik, kontrol listesi, geri bildirim vb.) başvurun.

Baskı

17. Son ürünü geliştirmek için elektronik kaynaklar, tasarım prensipleri (ara, indeks etiketi, sütun aralığı ve sütun vb.) ve grafikler (çizimler, tablolar ve grafikler vb.) kullanarak amaca uygun bir şekilde devam eden yazıları (sunum ve ya diğerleriyle paylaşmak için) baskıya hazırlar.

Yazma Uygulamaları

1.
 - a. Olayı adım adım ilerleterek ve merak uyandıran bir tema geliştirerek (gerilim ve belirsizlik gibi) okurun ilgisini devam ettiren,
 - b. Metnin türünü ve tonunu daha iyi hale getirmek için araçlar kullanan ve
 - c. Belirli, inandırıcı bir olay örgüsü içinde karmaşık karakterler yaratan hikâyeler yazın.
2. Pek çok net fikirler, öneriler, imajlar içeren kapsamlı bir yorum getirin ve asıl metin, diğer metinler, yazarlar ve ön bilgilerden yararlanarak yargıları destekleyin.
3.
 - a. Hedef kitlenin ihtiyaçlarına hitap eden, amaca ve içeriğe göre net ve etkili yöntem belirleyen
 - b. Doğru teknik terimleri kullanarak metne uygun bağlamsal şekli izleyen,
 - c. Uygun olayları ve ayrıntıları içeren,
 - d. Konu dışı ayrıntıları ve tutarsızlıkları dışarıda bırakan,
 - e. Yazmaya bütünlük duygusu sağlayan resmi mektuplar, editöre mektuplar ve iş başvurusu mektupları yazın.

4.
 - a. Konuyla alakalı ve konuya bağlı olarak oluşturulmuş okuyucuyu meraklandıran sorular ortaya çıkaran,
 - b. Konu üzerinde net ve doğru bir bakış açısı sağlayan,
 - c. İçeriğe, hedef kitleye ve amaca uygun bir düzenleme özelliği yaratan,
 - d. Ana düşünceyi gerçekler, ayrıntılar, örnekler ve kaynaklardaki açıklamalarla destekleyen,
 - e. Kaynakları belgeleyen kaynakçaya yer veren bilgi verici denemeler ve raporlar yazın.
5.
 - a. Bir kontrol fikri oluşturan,
 - b. Ayrıntılı kanıtlarla tartışmaları destekleyen,
 - c. İlgisiz bilgileri dışarıda bırakan,
 - d. Bilginin kaynaklarından alıntılar yapan ikna edici kompozisyonlar yazın.
6. Farklı amaçlar için resmi olmayan (günlükler, notlar ve şiirler vb.) yazılar üretin.

Yazma Düzeni

Heceleme

1. Doğru hecelemeyi kullanın.

Noktalama ve İmla

2. Doğru noktalama ve imlayı kullanın.

Dil Bilgisi ve Kullanımı

3. Kelimenin tüm sekiz türünü (isim, zamir, fiil, zarf, sıfat, bağlaç, edat ve ünlemi) kullanın.
4. Cümleleri (temel, yan vb.) ve sözcük gruplarını (isim-fiil, sıfat- fiil, zarf- fiil) kullanın.
5. Ögeleri bir dizi halinde vurgulamak için paralel yapıyı kullanın.
6. Niteleyicileri uygun yerlerde kullanın.
7. Uygun fiil zamanlarını kullanmayı sürdürün.

8. Düzenli ve düzensiz fiilleri bütün zamanlarda doğru olarak çekimleyin.

Araştırma

1. Ödev şeklinde verilmiş ya da kişisel ilgi olan bir konu ve araştırma için ucu açık sorular üretin ve bilgi toplamak için bir plan geliştirin.
2. Uygun kaynaklar belirleyin ve çoklu kaynaklardan (okul kütüphanesi katalogları, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar ve internet temelli kaynaklar vb.) konu ile ilgili bilgi toplayın.
3. Geçerliğine (otorite, doğruluk, objektiflik, basım tarihi ve kapsamı vb.) karar vererek kaynağın kullanılabilirliğini ve doğruluğunu açıklayın ve birincil ve ikincil kaynakları tanımlayın.
4. Bilgileri sistematik bir yolla (notlar, özetler, taslaklar, tablolar ve metne ait düzenleyiciler vb.) düzenlemek için uygun bir yapı seçin.
5. Önemli bilgileri derleyin ve düzenleyin ve ana fikirleri, kavramları ve temaları desteklemek için kaynaklar seçin.
6. Fikirlerin akışını sürdürmek için alıntı ve aktarmaları yazıyla bütünleştirin.
7. Kaynak bilgileri için kabul edilebilir bir şekil içeren sözel ve yazılı raporlar üretmek için üslup rehberleri kullanın.
8. Konu veya araştırma hakkında düzenlenmiş ve konuyla ilgili kanıtlarla açık bir durumu destekleyen bilgiler sunmak için, sözel, görsel, yazılı ve çoklu ortam raporları dâhil çeşitli iletişim teknikleri kullanın.

Sözel ve Görsel İletişim

Dinleme ve İzleme

1. Aktif dinleme stratejilerine (açıklık bakımından mesajı denetleme, zorunlu bilgileri seçme ve düzenleme, gidişatta değişen bilgiler gibi işaretleri not etme vb.) başvurun.
2. Uygun kaynaklar belirleyin ve çoklu kaynaklardan (okul kütüphanesi katalogları, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar ve internet temelli kaynaklar vb.) konu ile ilgili bilgi toplayın.
3. Konuşmacının inandırıcılığını (gizli gündem, yanlış malzemeler vb.) saptayın ve sunumlarda ve ortam mesajlarında kullanılan yanlış düşüncelerin sebeplerini fark edin.
4. Konuşmacının dil seçimini ve konuşma tarzını (tekrar, duygulara başvurma, göz irtibatı vb.) ve bunların anlama nasıl katkıda bulunduğunu tanıyın.

Konuşma Becerileri ve İzlemleri

5. İngiliz dinlin kurallarına anlayış gösterin ve amaca ve hedef kitleye uygun dil seçin.
6. Önemli fikirleri vurgulamak ve izleyiciyi etkilemek için ses şiddeti, ifade ediliş, sözceleme, ses değişimi ve etkiyi ayarlayın.
7. Konuşmanın içeriğine uygun olarak dil seçimini çeşitlendirin.

Konuşma Uygulamaları

8.
 - f. Konuyu anladığını gösteren ve olayları veya fikirleri mantıksal bir sırada sunan,
 - g. Konuyla ilgili gerçekler, detaylar, örnekler, alıntılar, istatistikler, hikâyeler ve anekdotlar ile birlikte tezini ve tezle ilgili yargılarını destekleyen,
 - h. Etkili bir giriş ve sonuç bölümü içeren ve tutarlı bir örgütsel yapı (sebeup-sonuç, benzerlik-zıtlık, sorun-çözüm vb.) kullanan,
 - i. Uygun görsel materyaller (şemalar, tablolar, çizimler vb.) ve mevcut teknolojiyi kullanan ve

- j. Çoklu kaynaklardan düzenlenen ve kullanılan kaynakları tanımlayan bilgi verici sunumlar (açıklayıcı, araştırmacı vb.) gerçekleştirin.
9. Konuyla ilgili bilgileri ve betimsel detayları ileten resmi ve resmi olmayan tanımlayıcı sunumlar gerçekleştirir.

10.

- a. Mantıklı ve tezle ilgili bir sav kuran ve geliştiren,
- b. Bir yargıyı desteklemek ve karşıt savlarına ve dinleyicilerin yanlılığına seslenmek için olay ve olgu arasında farklılaşan ilgili kanıtları içeren,
- c. Uygun olduğunda genel örgütsel yapıları (sebep-sonuç, benzerlik- zıtlık, sorun- çözüm vb.) takip eden İkna edici sunumlar gerçekleştirin.

4. BÖLÜM

4.1. BULGULAR VE YORUMLARI

4.1.1. Her İki Programın Eğitime Etki Eden Faktörler Açısından Ele Alınması

Eğitime çeşitli faktörler etki etmektedir. Bu faktörler eğitim sistemlerini şekillendirdiği gibi eğitim ve öğretim programlarına da yansımaktadır. Çalışmamızda iki farklı ülkenin öğretim programını ele aldığımız için programları amaçların taşınması gereken özellikler açısından ele alamadan önce bu noktaları tespit etmeyi uygun bulduk.

Amerika Birleşik Devletleri oldukça geniş bir ülkedir. Varış'ın da belirttiği gibi "Bu geniş memlekette farklı iklim, kaynaklar, ekonomi ve kültür gelenekleri bulunmaktadır. Bu durum Amerikan eğitim sistemine ve bunla bağlı olarak da öğretim programlarına yansımaktadır."⁷¹

İncelediğimiz A.B.D.'nin Ohio Eyaletini ve Türkiye'ye ait olan programları eğitime etki eden faktörler açısından ele alınca farklar dil, kültür ve teknolojik faktörler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

4.1.1.1. Kültür

Farklı ırkların bir arada olmasını getirdiği kültür çeşitliliği Ohio programında şu standartlarda hissedilmektedir:

(6,7) 2/5⁷² Diğer dillerden İngilizceye geçmiş olan kelimeleri tanıyın ve kullanın.

(6,7) 8/1 Edebiyatta bulunan farklı devirlerden ve kültürlerden tekrarlanan temaları, örnekleri ve sembolleri tanımlayın.

(6,7,8) 10/5 İngiliz dilinin kurallarına uygun bir anlayış geliştirin ve amaca ve hedef kitleye uygun dil seçin.

⁷¹ Lauwerys, Varış, Neff, s. 142.

⁷² Parantez içindeki sayılar (OELACS için) sınıf seviyesini, sonraki rakam standart başlığının numarasını ve en son yer alan rakam da standart numarasını ifade etmektedir.

(7) 2/6 Kelime hazinesini anlamak için Yunan, Latin ve Anglosakson kökleri ve ekleri bilgisini kullanın.

(8) 2/5 Farklı olayların(kültürel, siyasi, sosyal, teknolojik ve bilimsel olaylar gibi) İngiliz dilini etkileme yollarını inceleyin ve tartışın.

(8) 2/6 Karmaşık kelimeleri ve yeni konu alanlarının(fen, matematik ve sosyal bilimler gibi) kelime dağarcığını anlamak için Yunan, Latin ve Anglosakson kökleri, ön ekleri ve son ekleri bilgilerini kullanın.

(8) 5/5 Aynı ya da farklı yazarlar aracılığıyla farklı çalışmalar arasında evrensel temaları tanımlayın ve açıklayın.

Ohio programında Herkes İçin İngiliz Dil Sanatı başlığı altında kullanılan şu ifadeler de farklı ırk ve kökenlere Amerikan eğitiminin bakış açısını yansıtmaktadır. “Hiçbir birey veya grup öğrenme yaklaşımın dışında olmamalıdır ve bütün öğrencilerin öğrenme kapasitesine sahip olduğu farz edilmiştir. Her Ohio öğrencisi, ırkına, cinsiyetine, etnik kökenine, sosyoekonomik statüsüne, sınırlı İngilizce yeterliğine, öğrenme yetersizliğine veya yeterliliğine bakılmaksızın, standart temelli program ile zorlukları aşabilmelidir.”⁷³

Türkçe programında ise şu kazanım ifadeleri yer almaktadır:

(6,7,8) 2/1/4⁷⁴ Standart Türkçe ile konuşur.

(6,7,8) 2/1/5 Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.

(6,7,8) 2/1/6 Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.

(6,7,8) 4/1/4 Standart Türkçe ile yazar.

(6,7,8) 4/1/5 Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.

(6,7,8) 4/1/6 Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.

Türkiye ve A.B.D farklı nüfus yapılarına sahiptir. Bu da iki ülkenin kültür yapısı olarak farklı olmasına neden olmaktadır. Ohio programında kültür ve dil çeşitliliği ile ilgili standartlar ve açıklamalar yer alırken T.D.Ö.P’ de standart Türkçeye vurgu yapılmaktadır. Standart Türkçe programda şu şekilde tanımlanmaktadır: “ Standart Türkçe: Türkçenin toplumda saygınlık uyandıran, konuşma dilindeki farklılıkları ortadan kaldıran, yazımı Türk Dil Kurumu tarafından belirlenmiş, yazılan ve konuşulan ideal biçimidir.”⁷⁵

⁷³OELACS, s.25.

⁷⁴ Parantez içindeki rakam(TDÖPK için) sınıf seviyesini, sonraki rakam dil becerisinin numarasını, ortada yer alan rakam amaç başlığının numarasını ve en son yer alan rakam da kazanım numarasını ifade etmektedir.

⁷⁵ TDÖPK, s.21.

4.1.1.2. Dilin Yapısı

Türkçe ve İngilizce farklı dil yapılarına sahiptir. Bu yüzden de dil bilgisi ile ilgili standartlar ve kazanımlar arasında bazı farklılıklar gözlenmektedir. Ohio programında “Yazma Düzeni” altında verilen alt başlıklardan biri “Heceleme (spelling)”dir. Türkçe programında heceleme ifadesi yer almamaktadır. Çünkü bu İngiliz diline ait bir özelliktir. Standartlarda heceleme şu şekilde yer almaktadır:

(6) 8/1 Çoğunlukla yanlış hecelenen ve sık geçen kelimeleri doğru şekilde heceleyin.

(7) 8/1 Sık tekrarlanan kelimeleri doğru şekilde heceleyin.

(8) 8/1 Doğru heceleme kullanın.

İki dilin farklı olmasından dolayı yer alan farklı ifadelerden bir diğeri de yakın geçmiş zaman (present perfect tense) ifadesidir. Türkçede olmayan bu zaman İngilizcede mevcuttur. Diğer bir ifade de düzenli-düzensiz fiildir. Türkçede fiillerin düzenli ve düzensizlik gibi özellikleri yoktur.

4.1.1.3. Teknoloji

Eğitime etki eden diğer bir önemli faktör de teknolojidir. Ohio programına teknolojinin yansımaları şu standartlarda görülmektedir:

(6,7,8) 3/6 Seviyeye uygun yazılı, elektronik ve görsel ortamdaki metinlerin kavrandığını göstermek için tanımaya, yorumlamaya, değerlendirmeye ve sentezlemeye yönlendiren sorulara cevap verin.

(6,7) 4/1 Bilgiyi saptamak için dizin, ekler, içindekiler tablosu, çevrimiçi araçlar (arama motorları) da dâhil kitapların bölümleri, bölüm başlıkları, ana başlıklar ve alt başlıklar gibi metin özelliklerini kullanın.

(6,7) 4/3 Kitaplar, dergiler, gazeteler ve çevrimiçi kaynaklar da dâhil farklı bilgi kaynakları kullanarak konu hakkında önemli ayrıntıları kıyaslayın.

(6,7) 6/5 Yazmayı planlamak için düzenleme stratejileri (taslak, diyagramlar, haritalar, web sayfaları ve ven şemaları vb.) kullanın.

(6,7,8) 6/10 Metni düzenlemek için mevcut teknolojiyi kullanın.

(6,7,8) 6/17 Son ürünü geliştirmek için elektronik kaynaklar, tasarım prensipleri (ara, dizin etiketi, sütun aralığı ve sütun vb.) ve grafikler (çizimler, çizelgeler vb.) kullanarak amaca uygun bir şekilde devam eden yazıları (sunum veya diğerleriyle paylaşmak için) baskıya hazırlayın.

(6,7,8) 9/2 Uygun kaynakları belirleyin ve çoklu kaynaklardan (okul kütüphanesi katalogları, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar ve internet temelli kaynaklar vb.) konu ile ilgili bilgi toplayın.

TDÖPK’de teknolojinin yansımaları şu kazanım ifadelerinde görülmektedir:

(6,7,8) 1/5/4 Kaset, CD, film vb. kaynaklardan kişisel arşiv oluşturur.

(6,7,8) 4/1/3 Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.

TDÖPK’de çevrimiçi kaynaklarla ilgili herhangi bir ifadeye yer verilmemiştir.

Oysaki çevrimiçi kaynaklar şuan en çok kullanılan kaynaklardandır. TDÖPK’de

(6,7,8) 2/5/1 Kitaplık, kütüphane, kitap fuarı ve kitap evlerinden faydalanır.

gibi bir kazanım yer almasına rağmen bu ifadeye çevrimiçi veri tabanları dahil edilmemiştir.

Yer verilen ikinci kazanımda öğrencilerden elektronik ortamdaki yazışmalarda kurallara uymaları istenmiş ancak programda bu kuralların neler olduğu belirtilmemiştir. Bu kazanım maddesinden bir önceki maddede (4/1/2) öğrenciden düzgün, okunaklı ve işlek bitişik eğik yazı yazması istenmiş ve açıklamalar kısmında okunaklılık ve işleklik ifadelerinin açıklaması yapılmıştır. Aynı şekilde elektronik ortamdaki kurallarla ilgili olarak da açıklama yapılması gerekir.

4.1.2. Her İki Programın Amaçların Özellikleri Açısından Ele Alınması

4.1.2.1. Öğrenci Davranışına Dönüklük Açısından Kazanımlar ve Standartlar

OELACS’de yer alan standart ifadeleri doğrudan öğrenciye hitap eden ifadelerdir. Bu açıdan standartların öğrenci davranışına dönük olduğu söylenebilir.

(6) 2/4 Metinlerdeki kelimelerin ve deyişlerin yeni kullanımlarını anlamak için mecazları ve benzerlikleri yorumlayın.

(7) 8/2 Virgül, nokta, kesme işareti ve soru işaretini doğru şekilde heceleysin.

(8) 6/14 Daha etkili kelime dağarcığı seçmek için kaynaklar ve materyaller (sözlükler ve eş anlamlılar sözlüğü vb.) kullanın.

TDÖPK’de yer alan kazanım ifadelerinin de öğrenci davranışına dönüklük ilkesine uygun olduğu görülmektedir.

(6,7,8) 4/1/7 Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.

(6,7,8) 2/4/4 Konuşmasını sesini ve beden dilini kullanma yönünden değerlendirir.

(6,) 5/2/7 Sıfat tamlamalarının kuruluş ve anlam özelliklerini kavrar.

Bu özellik açısından her iki program paralellik göstermektedir.

4.1.2.2. Konuya Uygunluk, Genellik-Sınırlılık ve Açık-Seçiklik Açısından Kazanım ve Standartlar

STANDARTLAR	TEMEL DİL BECERİLERİ
1. SESLERLE İLGİLİ FARKINDALIK⁷⁶	
2. KELİME EDİNİMİ 2.1. Bağlamsal Anlayış 2.2. Kavramsal Anlayış 2.3. Yapısal Anlayış 2.4. Araçlar ve Kaynaklar	1.DİNLEME/ İZLEME 1.3. Söz Varlığını Zenginleştirme 3. OKUMA 3.4. Söz Varlığını Zenginleştirme
3.OKUMA SÜRECİ: YAZMA KAVRAMI, KAVRAMA STRATEJİLERİ VE KENDİNİ AYARLAMA STRATEJİLERİ 3.1. Kavrama Stratejileri 3.2. Kendini Ayarlama Stratejileri 3.3. Bağımsız Okuma	3. OKUMA 3.1. Okuma Kurallarını Uygulama 3.2. Okuduğu Metni Anlama ve Çözümleme 3.3. Okuduğu Metni Değerlendirme 3.4. Söz Varlığını Zenginleştirme 3.5. Okuma Alışkanlığı Kazanma
4. OKUMA UYGULAMALARI: BİLGİ VERİCİ, TEKNİK ve İKNA EDİCİ METİN	
5. OKUMA UYGULAMALARI: EDEBİ METİN	
6. YAZMA SÜRECİ 6.1. Ön Yazma 6.2. Gözden Geçirme, Düzenleme, Yayınlama 6.3. Baskı	4. YAZMA 4.1. Yazma Kurallarını Uygulama 4.2. Planlı Yazma 4.3. Farklı Türlerde Metinler Yazma 4.4. Kendi Yazdıklarını Değerlendirme 4.5. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanma 4.6. Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulama
7. YAZMA UYGULAMALARI	
8. YAZMA DÜZENİ 8.2. Noktalama ve İmla	
8. YAZMA DÜZENİ 8.3. Dil Bilgisi ve Kullanımı	5. DİL BİLGİSİ 6.Sınıf 5.1. Kelimelerin Yapı Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.2. Kelime Türleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 7.sınıf 5.1.Kelime Türleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.2. Fiillerin Yapı ve Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.3. Fiil Kiplerinde Zaman ve Anlam Kaymasıyla

⁷⁶ Seslerle İlgili Farkındalık programda da belirtildiği üzere 6. Sınıftan önceki sınıf seviyelerine aittir. 6,7 ve 8. Sınıfla alakalı olmadığı için bu standart değerlendirmeye tabi tutulmamıştır.

	İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.4. Ek Fiille İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.5. Zaman ve Kip Çekimlerindeki Birleşik Yapıların Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 8.sınıf 5.1. Fiilimsilerle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.2. Cümle ile İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama 5.3. Anlatım Bozukluklarını Belirleme ve Düzeltme
9. ARAŞTIRMA	
10. SÖZEL VE GÖRSEL İLETİŞİM	1. DİNLEME/İZLEME
10.1. Dinleme ve İzleme	1.1. Dinleme/ İzleme Kurallarını Uygulama 1.2. Dinleneni/ İzleneni Anlama ve Çözümleme 1.3. Dinlediklerini/ İzlediklerini Değerlendirme 1.4. Söz Varlığını Zenginleştirme 1.5. Etkili Dinleme/ İzleme Alışkanlığı Kazanma
10.2. Konuşma Becerileri ve Stratejileri 10.3. Konuşma Uygulamaları	2. KONUŞMA
	2.1. Konuşma Kurallarını Uygulama 2.2. Sesini ve Beden Dilini Etkili Kullanma 2.3. Hazırlıklı Konuşmalar Yapma 2.4. Kendi Konuşmasını Değerlendirme 2.5. Kendini Sözlü Olarak İfade Etme Alışkanlığı

Tablo 15. Standartların Birbirini Kapsama Durumları

4.1.2.2.1. Kelime Edinimi

Kelime Edinimi OELACS’de dört ayrı alt başlık altında ele alınmıştır: Bağlamsal kavrayış, kavramsal kavrayış, yapısal kavrayış ve araçlar ve kaynaklar. Bağlamsal kavrayış bilinmeyen kelimelerin anlamına bağlamdan yola çıkarak ulaşma davranışını öğrenciye öğretmeyi amaçlamaktadır. Kavramsal kavrayış da öğrenci benzetme ve mecaz bilgilerini kullanarak yani anlam bilime başvurarak bilinmeyen kelimenin anlamına ulaşır. Yapısal kavrayış ise kelimenin ek ve kök bilgilerine bakarak kelimenin anlamına ulaşma çabasını temsil etmektedir. En son başlık olan araçlar ise bilinmeyen kelimenin anlamına ulaşmak için kullanılacak çeşitli kaynaklara (sözlük, eş anlamlılar sözlüğü, terimler sözlüğü vb.) yer vermektedir.

4.1.2.2.1.1. Söz Varlığını Zenginleştirme

“Çocuk yaşı ilerleyip çevresi genişleyerek ihtiyaçları çeşitlendikçe, çoğaldıkça çocuğun sözcük dağarcığı da genişler, zenginleşir. Yalnız bu gelişme sistemsiz ve çevre olanaklarıyla sınırlıdır. Çocuğun sözcük dağarcığı asıl okulda zenginleşir. Özellikle Türkçe dersinin türlü etkinlikleri; okuma, dinleme, anlama, anlatma çalışmaları, bu zenginleşmeyi hem bir sisteme bağlar, hem de hızlandırır.”⁷⁷ Bu açıdan bakıldığında kelime ediniminin ne kadar önemli olduğu görülmektedir.

Kelime Edinimi Standardının TDÖPK’deki karşılığı olan Söz Varlığını Zenginleştirme amacı altında, anlam ilişkilerini kavramaya ve anlam farklılıklarını dikkate almaya değinilmiş, öğrenciden çeşitli türlerde metin ezberlemeleri ve en son da yeni öğrenilen kelimelerin kaydedilmesiyle oluşmuş bir sözlük çalışması yapmaları istenmiştir. Kazanımların açıklamalarında ise anlam ilişkileri eş anlamlılık, yakın anlamlılık vb. olarak tanımlanmış, söz varlığını zenginleştirmede kullanılacak OELACS ile örtüşen çeşitli kaynaklardan (Türkçe sözlük, ata sözleri ve deyimler sözlüğü, terimler sözlüğü vb.) bahsedilmiş ve bu kazanımların değerlendirilmesinde kullanılacak çeşitli yöntemlere ve araçlara (açık uçlu, kısa cevaplı, doldurmalı sorular, çalışma kağıtları, kavram haritası vb.) yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere TDÖPK’de kelime öğretimiyle ilgili sadece iki aşama yer almıştır: Anlam ilişkileri ve sözlük. OELACS’de ise kelime öğreniminin anlam ilişkileri ve sözlükten başka, bağlam ve ek-kök bilgisine başvurma aşamaları yer almıştır.

Söz Varlığını Zenginleştirme amacı altında verilen son 3 kazanım edinilen söz varlığını pekiştirmeye yöneliktir. Öğrenilen kelimelerin pekiştirilmesi için tekerleme, bilmece, şiir vb. metin türlerinde metinlerin ezberlenmesi öğrenciden istenmektedir. Ayrıca öğrenciden yeni öğrendiği kelimelerden oluşan bir sözlük oluşturmasını istemek de pekiştirme niteliğinde bir kazanımdır. OELACS’ de kelime edinim süreci kelimenin anlamına sözlükten bakıldıktan sonra sona ermektedir.

OELACS, kelime öğretimi aşamaları açısından daha açık seçik ve konu alanının özelliklerine daha uygunken sürecin pekiştirme aşamasına yer veren TDÖPK de bu açıdan daha zengin ve konuya daha uygundur. Her iki programın da kelime edinimi açısından eksikleri olduğu görülmektedir. Standart ve kazanım ifadelerinin kelime edinimi konusu ile kenetliliği bir daha gözden geçirilmelidir.

⁷⁷ Mukim SAĞIR, İlköğretim Okullarında Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi, Ankara 2002.

4.1.2.2.2. Okuma

Okuma ile ilgili iki programda yer alan başlıklara bakmak bile genellik ve sınırlılık açısından farkı ortaya koymaktadır. TDÖPK' de okuma tek bir başlık altında ele alınırken OELACS'de okuma süreç ve uygulama olarak farklı şekillerde ele alınmıştır.

Okuma becerisi öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay, durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri; öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma, eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci içine alır.⁷⁸ Okuma süreci OELACS'de, yazma kavramı, kavrama stratejileri ve kendini ayarlama stratejileri olarak ele alınmıştır. Sürecin alt başlıkları kavrama stratejileri, kendini ayarlama stratejileri ve bağımsız okumadır. Kavrama stratejileri okunan metni anlamak için çeşitli stratejiler sunarken kendini ayarlama stratejileri de okuma yaparken kullanılacak stratejiler sunmaktadır. Son aşama ise öğrencinin okul dışında yapacağı bağımsız okumaları şekillendirmeye yöneliktir.

Okuma uygulamaları iki farklı şekilde ele alınmıştır. İlk okuma uygulaması başlığı bilgi verici, teknik ve ikna edici metinleri işaret ederken ikinci okuma uygulaması başlığı edebi metni işaret etmektedir.

TDÖPK' de ise Okuma kurallarını uygulama, okuduğu metni anlama ve çözümleme, okuduğu metni değerlendirme, söz varlığını zenginleştirme, okuma alışkanlığı kazanma alt başlıkları yer almaktadır.

4.1.2.2.2.1. Okuma Kurallarını Uygulama

OELACS'de TDÖPK'de yer olan 2/1 Okuma kurallarını uygulama gibi herhangi bir alanda kuralların sıralandığı standartlar başlıkları bulunmamaktadır. Bu kurallar daha çok standartların içine yayılmıştır.

(6) 3/7 Amaca uygun olarak okuma hızını ayarlayarak kendi kavrayışınızı kontrol edin.

TDÖPK' de okuma kuralları altında öğrenciden okuma yöntem ve tekniklerini kullanması istenmiştir.

(6,7,8) 2/1/5 Okuma yöntem ve tekniklerini kullanır.

OELACS'de de okuma yöntem ve tekniklere yer verilmiştir ancak uzun uzadıya değil sadece bir standartta bu yöntem ve teknikler sıralanmıştır:

⁷⁸ TDÖPK, s. 6.

(6,7,8) 3/7 Amaca uygun olarak okuma hızını ayarlayarak veya göz atarak, tarayarak, okuyarak, geri dönerek, not alarak veya şimdiye kadar metinde okunmuş olanları özetleyerek kendi davranışınızı kontrol edin.

4.1.2.2.2 .Okuduğu Metni Anlama ve Çözümleme

OELACS'de okuma süreci başlığının okumayı bir kavrama süreci olarak gördüğü anlaşılmaktadır. Bu sürece adım atan öğrenci önce amacını belirlemeli:

(6) Okumak için problemleri bulmak, anlamak, yorumlamak, çözmek ve keyif almak gibi amaçlar belirleyin.

Sonra metinle ilgili tahminde bulunup hipotezler üretmeli, metinler arası mukayeseler yapmalı, metindeki bilgileri özetlemeli, metni yorumlamak için çeşitli araçlar kullanmalı, metinle ilgili sorulara cevap vermeli ve kendi kavrayışını kontrol etmelidir.

TDÖPK'de Okuduğu Metni Anlama ve Çözümleme amaç başlığında ise öğrenci metinden hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamını, anahtar kelimeleri, metnin konusunu, ana fikri, yardımcı fikirleri, anlatımın kimin ağzından yapıldığını, hikâye unsurlarını, sebep-sonuç ilişkilerini, kalıplaşmış ifadeleri, amaç-sonuç ilişkilerini, örtülü anlamları, öznel ve nesnel yargıları bulur. Metni özetler, metne ilişkin sorulara cevap verir, metne ilişkin karşılaştırmalar yapar, metne yönelik tahminlerde bulunur. Metinle ilgili görselleri yorumlar, metne farklı başlıklar bulur ve metnin yazarı hakkında bilgi edinir. Okumanın süreç yönüne işaret eden kazanım ifadelerine yer verilmiştir. Ancak bunlar bu başlık içerisinde dağınık olarak yer almaktadır.

OELACS'de okunacak metinler bilgi verici, teknik, ikna edici ve edebi metin olarak sınıflandırılmakta ve edebi metnin okunması diğer metin türlerinden ayrı tutulmaktadır. Bu konu alanına oldukça uygun bir davranıştır. Öğrenci farklı metin türlerini okurken farklı şekillerde okuma süreçleri gerçekleştirmektedir. Bilgi verici bir metni okuyan öğrenci bilgiyi saptamak için metin özelliklerini kullanır, sebep-sonuç ilişkilerini çözümler, farklı bilgi kaynakları kullanarak metnin konusuyla ilgili kıyaslamalar yapar, özetlediği metni asıl metinle karşılaştırır ve ana fikrini ne ölçüde yansıttığını kontrol eder, çeşitli görsel araçlardaki bilgileri çözümler, yazarın savını ve bakış açısını tanımlar, yazarın yazma amacını tanımlar ve bilgi verici metinlerdeki bilgileri özetler.

Edebi bir metni okuyan öğrenci ise yazarın metindeki karakterlerini nasıl oluşturduğunu çözümler, mekanın özelliklerini tanımlar ve metne nasıl bir katkısı olduğunu açıklar, birincil ve ikincil olayları ve bu olayların metne nasıl yön verdiğini açıklar, bakış açısının ve metnin tonunun metni nasıl etkilediğini açıklar, edebi metinlerdeki farklı

devirlerden ve farklı kültürlerden temaları tanımlar, çeşitli edebi türlerin özelliklerini açıklar ve kelime seçimleriyle metnin anlamını nasıl kurduğunun ayrımını yapar.

Görüldüğü üzere TDÖPK’de metinler tek tip olarak ele alınırken OELACS’de metinlere farklı açılardan yaklaşmıştır. TDÖPK’de okumanın süreç yönü ve metin tipleriyle ilgili kazanım ifadeleri Okuduğu Metni Anlama ve Çözümleme amaç başlığı altında yer almasına rağmen;

(6,7,8) 2/2/17 Metnin planını kavrar.

(6,7,8) 2/2/6 Anlatımın kimin ağzından yapıldığını belirler.

(6,7,8) 2/2/8 Metindeki sebep-sonuç ilişkilerini fark eder,

bu ifadeler hem karışık bir şekilde sıralanmıştır hem de eksiktir. Üstte verilen örneklerde görüldüğü gibi kavrama ile ilgili bir kazanım 17. sırada yer alırken, edebi metnin çözümlenmesiyle ilgili kazanım 6. sırada yer almaktadır. Bilgi verici metinlerin çözümlenmesiyle ilgili olan kazanım ise 8. sıradadır.

4.1.2.2.2.3. Okuduğu Metni Değerlendirme

TDÖPK’ de yer alan Okuduğu Metni Değerlendirme başlığında iki kazanım yer almaktadır:

(6,7,8) 2/3/1 Metni dil ve anlatım yönünden değerlendirir.

(6,7,8) 2/3/2 Metni içerik yönünden değerlendirir.

OELACS’de ise değerlendirmeye ilgili ifadeler ayrı bir başlıkta değil diğer standartların içerisinde yer almıştır:

(6) 4/6 Yazarın savını ve bakış açısını tanımlayın ve kullanılan ayrıntıların yeterliğini ve doğruluğunu değerlendirin.

4.1.2.2.2.4. Okuma Alışkanlığı Kazanma

TDÖPK’de okuma dil becerisinde yer alan son amaç başlığı ise Okuma Alışkanlığı Kazanmadır. Okumayı bir alışkanlığa dönüştürmek için öğrenciden okuma planı yapması, farklı türlerde metinler okuması, süreli yayınları takip etmesi, okuduğu kitaplardan kitaplık oluşturması, ailesiyle okuma saatleri düzenlemesi vb. istenmektedir. OELACS’de ise okuma alışkanlığı okuma süreci altında 2 standart ile okuma sürecinin son aşaması olarak belirtilmiştir:

(6) 3/9 Bağımsız okuma materyallerini seçmek için ölçütler (kişisel ilgiler, yazarlar ve üslûplar bilgisi ve diğerlerinden tavsiyeler gibi) kullanın.

(6) 3/10 Farklı amaçlar için (zevk için, edebi tecrübe için, bilgi kazanmak veya bir görevi yerine getirmek için vb.) bağımsız olarak kitaplar okuyun.

Bu noktada okumayı günlük hayatta bir alışkanlık olarak öğrenciye kazandırmak açısından TDÖPK' de verilen kazanım ifadeleri daha zengindir. Ancak bu ifadelerdeki eksiklik OELACS'de belirtilen “bir amaç belirleme”dir. Öğrenci günlük hayatında okuma eylemini gerçekleştirirken bir amaca sahip olmalı ve öğrenci okuyacağı metinler seçerken belli ölçütlerden hareket etmelidir.

Okuma ile ilgili genel bir değerlendirme yapacak olursak, okumayı süreç ve metin türlerine göre farklı şekillerde ele alan OECLACS'de standartların daha düzenli olduğu ve hem genellik-sınırlılık hem de konu alanına uygunluk açısından TDÖPK'den önde olduğu görülmektedir. Ancak TDÖPK'de yer verilen okuma alışkanlığıyla ilgili kazanımlar daha zengindir. Bu açıdan OECLACS'ın da tamamlanması gereken eksiklikleri olduğu görülmektedir. Her iki programda da yer verilen ifadeler açık-seçiklik açısından uygundur.

4.1.2.2.3.Yazma

Tıpkı okuma da olduğu gibi yazmada da OELACS iki farklı sınıflamada bulunmuştur: Yazma Süreci ve Yazma Uygulamaları. TDÖPK'de de bu dil becerisi yine tek başlık altında ele alınmıştır.

Yazma Süreci, yazma fikirleri oluşturmadan baskı aşamasına kadar öğrencinin yazma sürecinde neler yapacağına yer verirken Yazma Uygulamaları belli edebi türleri oluşturmayla ilgili standart ifadelerine yer vermiştir.

TDÖPK'de yer alan yazma dil becerisinin alt başlıkları şöyledir: Yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını uygulama.

4.1.2.2.3.1.Yazma Kurallarını Uygulama

TDÖPK' de yer verilen Yazma Kurallarını Uygulama amaç başlığı gibi kurallara yer veren bir başlık OELACS'de bulunmamaktadır. Kural belirten ifadeler standartların içerisine yayılmıştır.

(6,7,8) 4/1/5 Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.

(7) 9/5 İngiliz dilinin kurallarına uygun bir anlayış geliştirin ve amaca ve hedef kitleye uygun dil seçin.

4.1.2.2.3.2. Planlı Yazma

TDÖPK’de yer alan ikinci amaç başlığı Planlı Yazmadır. Bu başlık OELACS’deki Yazma Süreciyle örtüşmektedir. Ancak iki başlığı süreç olarak yan yana koyup ele aldığımızda karşımıza tablo 16’daki gibi bir durum çıkmaktadır.

OELACS süreci yazma fikirleri üretme kısmında başlatıp baskı kısmında bitirirken, TDÖPK bu süreci konu ile ilgili araştırma yaparken başlatıp yazı kağıda döküldükten sonra sonlandırmıştır. Yazma sürecini fikir aşamasından baskı aşamasına kadar devam ettirmek konu alanına daha uygun bir davranıştır. TDÖPK’ de yazma sürecinin ögelerinde eksiklik görülmekte ve bu açıdan OELACS’nin genellik- sınırlılık ilkesine daha uygun olduğu gözlenmektedir.

Ayrıca OELACS’de sürekli vurgulanan ‘hedef kitleye göre yazma’ ifadesine TDÖPK’ de rastlanmamaktadır. Bu da konu alanı açısından bir eksikliklerdir. Yıldız’ın da belirttiği gibi “Yazma bir anlatım eylemidir. Anlatım eylemlerinde esas olan nokta muhatabın durumudur. Anlatım muhataba göre değişir. Bir çocuğa yetişkin muamelesi yapılamayacağı gibi yetişkine de çocuk muamelesi yapılmaz. Bu yüzden muhatabın seviyesi, anlatımı etkileyen faktörlerin başında gelir.”⁷⁹

⁷⁹ Yıldız, s. 203.

Planlı Yazma	Yazma Süreci
<ul style="list-style-type: none"> • Yazma konusu hakkında araştırma yapar. • Yazısını bir ana fikir etrafında planlar. • Yazacaklarının taslağını oluşturur. • Konuya ve türe uygun bir giriş ve etkileyici ifadelerle sonuç • Yazıya konuyla ilgili dikkat çekici bir başlık bulun. • Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yazma fikirleri üretir. • Yazma konusu hakkında araştırma yapar. • Hikâye yazma planı için bir tez kurar. • Bir amaç ya da hedef kitle seçin. • Yazmayı planlamak için taslak vb. düzenleme stratejileri kullanır. • Giriş, gelişme ve olay örgüsünün çözümlenmesi, ayrıntıların özetlenmesi ve kapanış ile metnin oluşturulması • Yazıyı gözden geçirip değerlendirir. • Yazıyı baskıya hazırlar.

Tablo 16. Planlı Yazma ve Yazma Sürecinin Karşılaştırılması

4.1.2.2.3.3.Farklı Türlerde Metinler Yazma

OELACS’de yer alan Yazma Uygulamaları ile TDÖPK’de yer alan Farklı Türlerde Metinler Yazma başlıkları örtüşmektedir. Çünkü her ikisi de metin türü açısından yazma sürecini ele almaktadır. Yazma Uygulamalarında 6 standart, Farklı Türlerde Metinler Yazmada 4 kazanım yer almaktadır.

TDÖPK’de öğrenciden olay, düşünce ve bildirme yazıları ve şiir yazması istenmektedir. Olay yazıları hikâye, masal, anı ve tiyatro; düşünce yazıları 6. sınıfta deneme, 7. sınıfta deneme ve söyleşi, 8.sınıfta deneme, söyleşi ve makale; bildirme yazıları 6. sınıfta mektup, dilekçe, haber yazısı; 7.sınıfta rapor, tutanak ve tanıtma yazıları, 8.sınıfta biyografi ve otobiyografi olarak açıklanmıştır. Ancak tür isimlerinden başka herhangi bir açıklama yer almamıştır.

OELACS’de ise roman, hikâye, şiir, oyun, mektup, makale, rapor, araştırma, günlük ve not türlerine yer verilmektedir. Ancak bunlar TDÖPK’deki gibi sadece ismen yer almamıştır.

Farklı Türlerde Metinler Yazma	Yazma Uygulamaları
<ul style="list-style-type: none">• Hikâyeler yazar.• Mektup yazar.• Makaleler, raporlar yazar.	<ul style="list-style-type: none">• Olay örgüsünü, karakterleri ve mekânı geliştirmek için duyusal ayrıntılar ve diyaloglar kullanın ve net bir görüş noktası sağlayan hikayeler yazın.• Amacı ifade etmek ve bir istekte bulunmak için mektuplar yazın, iş mektubu formunda kendinizi ifade edin.• Konu hakkında temel bir anlayışı sunan bilgi verici makaleler, raporlar ve araştırmalar yazın, buna belirli olaylar, ayrıntılar ve örnekler dâhil edin ve amaca, hedef kitleye ve bağlama uygun metinler oluşturun.• Net bir düşünceyi yapılandıran ve fikirleri desteklemek için düzenlenmiş ve ilgili bilgileri içeren ikna edici makaleler yazın.

Tablo 17. Farklı Türlerde Metinler Yazma ve Yazma Uygulamalarının Karşılaştırılması

İki programın yazmada edebi türlere yaklaşımı yukarıda açık olarak görülmektedir. Bir programda türler sadece ismen yer aldığı halde diğer programda yazmanın bütün öğeleriyle birlikte daha açık-seçik ifadelerle edebi türlere yer verilmiştir. Bu hem konu alanının özelliklerine hem de genellik ve sınırlılık özelliğine uygun düşmektedir.

4.1.2.2.3.4.Kendi Yazdıklarını Değerlendirme

TDÖPK’de yazma dil becerisi altında verilen diğer bir amaç başlığı Kendi Yazdıklarını Değerlendirme’dir. Bu başlıkta öğrenciden yazısını biçim ve içerik, dil ve anlatım ve yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirmesi istenmiştir. OELACS’de ise değerlendirme bildiren ifadeler Yazma Süreci başlığı altında yer almaktadır:

(6) 6/15 Metnin içindeki uyumu geliştirmek için dil bilgisi, heceleme, noktalama ve imla açısından düzenleyerek, metnin bütününden ayrı kalan parçalarını ve bölümlerini tanımlayarak ve düzelterek yazıyı eleştirel bir şekilde okuyun.

(67,8) 6/16 Yazma kalitesini muhakeme etmek için araçlara (rubrik, kontrol listesi, geri bildirim vb.) başvurun.

(7,8) 6/15 Yazmayı, bağlamın (dil bilgisi, telaffuz, noktalama ve imlâ) gelişmesi için düzenleme yapma ve devam eden bölümleri, parçaları düzeltme ve tanımlama açısından denetleyin.

Her iki programın da değerlendirme açısından aynı noktalara işaret ettiği ve konu ile uygunluk gösterdiği görülmektedir.

4.1.2.2.3.5. Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanma

Bir diğer TDÖPK’de yer alan amaç başlığı Kendini Yazılı Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanmadır. Bu başlık altında öğrenciye yazmayı bir alışkanlık olarak kazandırmak için sözlük kullanma, ilgi alanına göre yazma, şiir defteri tutma, günlük tutma, beğendiği metinleri derleme, okul dergisine yazı hazırlama, yazdıklarından arşiv oluşturma ve yazma yarışmalarına katılma kazanımları gerekli görülmüştür. Yazma Uygulamalarında yer verilen:

(6,7,8) 7/6 Farklı amaçlar için gayri resmi yazılar (günlükler, notlar ve şiirler gibi) üretin.

Yazma Uygulamaları standardında günlük hayatta kullanılabilecek türlere yer verilmiştir ancak TDÖPK’deki gibi ayrıntılı bir yazma alışkanlığı kazandırma OELACS’de söz konusu değildir. Yazmayı bir alışkanlık haline getirmek için çeşitli kazanımları gerekli gören TDÖPK yazma alışkanlığı açısından konu alanına daha uygun ve ayrıntılı ifadelere yer vermiştir. Bu durum genellik ve sınırlılık özelliğine daha uygundur. Tek bir ifade yerine birçok kazanım ifadesiyle yazma alışkanlığına yer veren TDÖPK’nin bu amaç başlığının daha açık seçik olduğu söylenebilir.

4.1.2.2.3.6. Yazım ve Noktalama

TDÖPK’de yazma dil becerisi altında yer verilen son amaç başlığı Yazım ve Noktalama Kurallarını Uygulamadır. Bu başlık her sınıf seviyesi için ayrı şekilde düzenlenmiş ancak sınıf seviyelerinde aynı kazanım ifadeleri tekrarlanmıştır:

(6,7,8) 4/6/1 Yazım kurallarını kavrayarak uygular.

(6,7,8) 4/6/2 Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır.

Kazanım ifadeleri ile ilgili hangi noktalama işaretinin ve imla kuralının ne zaman öğretileceği açıklamalar kısmında yer almaktadır.

“ 6.sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır: Ünsüz yumuşaması, ünsüz benzeşmesi, ünlü düşmesine uğrayan kelimelerin, yazımı karıştırılan kelimelerin, sayıların, soru eki mi'nin, bağlaç olan de ve ki'nin, kısaltmalar ve kısaltmalara getirilen eklerin yazımı, büyük harfin kullanımı.

Bu sınıfta ele alınacak noktalama işaretleri şunlardır: nokta, virgöl, noktalı virgöl, iki nokta, üç nokta, kısa çizgi, eğik çizgi, tırnak işareti, yay ayraç, kesme işareti.

7. sınıfta ele alınacak yazım kuralları şunlardır: yazımı karıştırılan kelimelerin ve sayıların yazımı, büyük harfin kullanımı. Birleşik kelimelerin yazımına okuma, yazma, dil bilgisi etkinliklerinde yeri geldikçe değinilir.

Bu sınıfta ele alınacak noktalama işaretleri şunlardır: nokta, virgöl, iki nokta, üç nokta, soru işareti, ünlem işareti, kısa çizgi, eğik çizgi, yay ayraç, köşeli ayraç, kesme işareti.

8.sınıfta ele alınacak noktalama işaretleri şunlardır: virgöl, noktalı virgöl, kısa çizgi.

Noktalama işaretlerinin işlevlerine ilişkin maddelerin belirlenmesinde TDK Yazım Kılavuzu (2005) esas alınmıştır.”⁸⁰

OELACS'de noktalama ve imla ile ilgili standartlar Yazma Düzeni başlığı altında yer almaktadır.

(6,7,8) 8/2 Virgöl, nokta, kesme işareti ve soru işaretini doğru bir şekilde kullanın.

(6,7,8) 8/3 Noktalı virgöl, iki nokta, kısa çizgi, kesik çizgi ve parantez kullanın.

(6,7,8) 8/4 Doğru imla kullanın.

Öğrenciden imlayı ve noktalamayı doğru şekilde kullanması istenmiş ancak 'doğru' tam olarak neyi tanımlamaktadır açık bir ifadesi verilmemiştir. TDÖPK'de hangi sınıf seviyesinde hangi noktalama ve imla kurallarının öğretileceği açıklamalar kısmında verildiği gibi 'doğru' ifadesini tanımlamak için TDK Yazım Kılavuzu kaynak olarak gösterilmiştir. Yani TDÖPK'nin noktalama ve imla kazanımlarının Yazma Düzeni standartlarından daha açık seçik olduğu söylenebilir. Her iki programdaki ifadeler de konu alanına uygundur.

⁸⁰ TDÖPK, s. 38.

4.1.2.2.4. Dil Bilgisi

TDÖPK’de sınıf seviyelerine göre hazırlanmış tek alan Dil Bilgisi’dir. “Dil bilgisi, yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar, öğrencinin gelişim düzeyine göre altıncı sınıftan sekizinci sınıfa doğru aşamalı olarak verilmiştir.”⁸¹

6. sınıfta:

- Kelimelerin Yapı Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Kelime Türleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama

7.sınıfta:

- Kelime Türleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Fiillerin Yapı ve Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Fiil Kiplerinde Zaman ve Anlam Kaymasıyla İlgili Bilgileri ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Ek Fiille İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Zaman ve Kip Çekimlerindeki Birleşik Yapıların Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama

8.sınıfta:

- Fiilimsiler ile İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Cümleyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama
- Anlatım Bozukluklarını Belirleme ve Düzeltme

OELACS’de Yazma Düzeni başlığı altında Dil Bilgisi ve Kullanımı alt başlığı yer almaktadır. Bu başlık altındaki standartlar da şöyledir:

(6,7,8) 8/5 Kelimenin tüm sekiz türünü (isim, zamir, fiil, zarf, sıfat, bağlaç, edat, ünlem) kullanın.

(6) 8/6 Filleri yakın geçmiş zamanda dahil olmak üzere çeşitli zamanlarda, geçişli ve geçişsiz fiilleri ve yardımcı fiilleri kullanın.

(6) 8/7 Şahıs, işaret, iyelik, bağlama zamirlerini ve belgisiz zamirleri kullanın.

⁸¹ TDÖPK, s.8.

(6) 8/8 Topluluk isimleri, bağlama zamirleri, birleşik kelimelerden oluşan özne ve edat gruplarıyla birlikte özne- yüklem uyumunu kullanın.

(7) 8/7 Nesnel, öznel, iyelik, belgisiz; zamir, özne grubu ve edat grubuyla birlikte özne yüklem uyumunu kullanın.

(7, 8) 8/8 Düzenli ve düzensiz fiilleri bütün zamanlarda doğru olarak çekimleyin.

(8) 8/4 Cümleleri (temel ve yan vb.) ve sözcük gruplarını (isim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil) kullanın.

(8) 8/5 Ögeleri bir dizi halinde vurgulamak için paralel yapıyı kullanın.

(8) 8/6 Niteleyicileri uygun yerlerde kullanın.

(8) 8/7 Uygun fiil zamanlarını kullanmayı sürdürün.

Bu ifadeler dışında birebir dil bilgisi başlığı altında verilmeyen ancak diğer standart başlıkları arasında yer alan dilbilgisel ifadeler de şöyledir:

(6) 2/6 Kelimelerin anlamlarını çözümlmek için ön ek, son ek, kök bilgilerine ve onların farklı çekimlerine başvurun.

(6) 5/7 Bir yazarın kelime seçimini, sembolik dil ve sentaks yoluyla anlamı ve atmosferi nasıl kurduğunun ayrımını yapın.

(6) 6/7 Basit, birleşik ve karmaşık yapılu cümleleri çeşitlendirin.

(6) 6/13 Kelimeleri, cümleleri ve paragrafları yeniden düzenleyin ve anlamı daha açık hale getirmek için geçiş ifadeleri ve kelime öbekleri kullanın.

(6) 6/15 Metin içindeki uyumu geliştirmek için dil bilgisi, heceleme, noktalama ve imla açısından düzenleyerek, metnin bütünden ayrı kalan parçalarını ve bölümlerini tanımlayarak ve düzelterek yazıyı eleştirel bir şekilde okuyun.

4.1.2.2.4.1. Kelimelerin Yapı Özellikleri

Bu başlıkta kök, ek, isim ve fiil kökü, yapım ve çekim eki, gövde, basit, türemiş ve birleşik kelime kavramlarına değinilmiştir. Bu kavramlarla ilgili açıklayıcı bilgiler açıklamalar kısmında yer almaktadır.

Programda, kök ve ek ile ilgili olarak “Türkçenin sondan eklemeli bir dil olduğu vurgulanır.”⁸² açıklaması,

⁸² TDÖPK, 2006, s.41.

İsim fiil kökleriyle ilgili olarak “Fiil köklerinin –mek/-mak eki ile okunması gerektiği, fiilin –mek/-mak eki almış biçimine mastar eki verildiği, mastarın fiilin adı olduğu belirtilir. Hem isim hem de fiil olan köklere örnek verilerek bunların kök çeşidinin aldıkları ekler aracılığıyla belirlenebileceği kavratılır.”⁸³ açıklamaları,

Yapım ve çekim ekleriyle ilgili olarak “Çekim eklerinin çeşitlerine ilgili oldukları konulara gelindiğinde değinilir. Ekler arasındaki hiyerarşik ilişkiye dikkat çekilir. Bu durum, yapım ekler kelime türetirken çekim eklerinin var olan kelimeyi kelime grubu ya da cümle içinde kullanılmaya elverişli hale getirmesi, yani ona son şeklini vermesiyle açıklanır.”⁸⁴ açıklamaları,

Yapım eklerinin işlevleriyle ilgili olarak “Yapım eklerinin işlevi kavratılırken isimden isim yapma ekleri, isimden fiil yapma ekleri, fiilden fiil yapma ekleri, fiilden isim yapma ekleri ayırımına gidilir. Eklerin sesçe farklı biçimlerinin farklı birer ek olmadığı, aynı ekin çeşitleri olduğu kavratılır. Bu amaçla ilgili ses olaylarına değinilir. Fiilden fiil yapma eklerinin işlevleri ve anlam özellikleri ayrıntılı olarak fiil çatısı konusunda durulur. Burada eklerin kelimeye kazandırdığı anlam özelliklerine ağırlık verilir.”⁸⁵ açıklamaları,

Birleşik kelimelerle ilgili olarak “Birleşik kelimelerin anlam özelliklerine dikkat çekilir. Birleşik kelimelerin kuruluş özellikleri konusuna girilmez.” açıklaması,

Basit ve türemiş kelimelerle ilgili olarak “Tarihi nedenlerle kök ve ek arasına anlam ilişkisinin kaybolduğu türemiş kelimeler basit kelime olarak ele alınır.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Yazma Düzeni başlığı altında verilen standartlarda kelimenin yapı ve özellikleriyle ilgili herhangi bir kavram yer almamaktadır. Yalnızca Kelime Edinimi başlığı altında şu standart yer almaktadır:

(6) 2/6 Kelimelerin anlamlarını çözümlmek için ön ek, son ek, kök bilgilerine ve onların farklı çekimlerine başvurun.

TDÖPK’de kelimenin yapısı ve özellikleriyle ilgili bilgiler ve kurallar ayrıntılı olarak yer bulmuş ancak OELACS’de tek bir standart ifadesinde ek, kök bilgilerine rastlanmıştır. TDÖPK’de bu başlık altında yer alan kazanımların konu alanına daha uygun olduğu görülmektedir. Ayrıca kazanımlar açıklamalarıyla birlikte düşünüldüğünde daha açık-seçiktir.

⁸³ TDÖPK, 2006, s.41.

⁸⁴ TDÖPK, 2006, s.41.

⁸⁵ TDÖPK, 2006, s.41.

4.1.2.2.4.2. Kelime Türleriyle İlgili Kuralları Kavrama ve Uygulama

Bu amaç başlığı altında isim, zamir, hal ekleri, iyelik ekleri, isim tamlamaları, sıfat, sıfat tamlamaları, edat, bağlaç, ünlem, fiil, kip, dilek ve bildirme kipleri ve fiillerin çekimleri kavramları yer almaktadır. Kavramlar ile ilgili açıklamalar kısmında çeşitli bilgiler ve açıklamalar yer almaktadır:

Programda isimlerle ilgili olarak, “ Özel isim, cins ismi; teklik, çokluk, topluluk ismi; somut isim, soyut isim konuları ele alınır. Çokluk eki ve işlevlerine değinilir. Özel isimlerin yazımına yönelik kurallarla gerekli ilişkilendirme yapılır.”⁸⁶ açıklamalarına,

Zamirlerle ilgili olarak, “ Düzeye uygun metinlerden hareketle zamirlerin hangi kelimenin, ifadenin yerine kullanıldığını belirlemeye yönelik çalışmalara ağırlık verilir. Zamirlerin bütün çeşitleri örneklendirilir, bunlardaki anlam özelliklerine değinilir. Ancak kişi, işaret, belirsizlik, soru zamiri adlandırılmaları kullanılarak ayrıma gidilmez.”⁸⁷ açıklamalarına,

Hal ekleriyle ilgili olarak, “ İsmi halleriyle fiiller arasındaki ilişkiye dikkat çekilir. Hal eklerinin eklendikleri kelimeye kazandırdığı farklı anlam özelliklerine ağırlık verilir.”⁸⁸ açıklamalarına,

İsim tamlamalarıyla ilgili olarak. “ İsim tamlamalarında belirtili ve belirtisiz tamlama çeşitlerine değinilir. Zincirleme isim tamlamasının ayrı bir tamlama çeşidi olmadığı belirtili ve belirtisiz isim tamlamalarının iç içe girmesiyle oluştuğuna dikkat çekilir. İsim tamlamalarının anlam özelliklerine ağırlık verilir.”⁸⁹ açıklamalarına,

Sıfatlarla ilgili olarak, “ Sıfatların bütün çeşitleri örneklendirilir. Bunlardaki anlam özelliklerine değinilir ancak niteleme ve belirtme sıfatları ayırımına, belirtme sıfatlarının çeşitlerine girilmez.”⁹⁰ açıklamalarına,

İsim ve sıfat tamlamalarıyla ilgili olarak, “ Öğrencilerin cümle ya da metin içinde isim ve sıfat tamlamalarını, bunların iç içe girmiş biçimlerini bir bütün olarak algılamasına yönelik çalışmalara ağırlık verilir.”⁹¹ açıklamalarına,

Fiillerle ilgili olarak, “ İş, oluş, durum fiilleri örneklendirilir.”⁹² açıklamalarına,

⁸⁶ TDÖPK, s.42.

⁸⁷ TDÖPK, s.42.

⁸⁸ TDÖPK, s.42.

⁸⁹ TDÖPK, s.42.

⁹⁰ TDÖPK, s.42.

⁹¹ TDÖPK, s.42.

⁹² TDÖPK, s.42.

Kiplerle ilgili olarak, “Kipin mastar durumundaki fiili biçimlendirmesindeki rolü ile çekimli fiilin cümle kuruluşundaki rolü vurgulanır. Buradan hareketle yüklem kavramına girilir.”⁹³ açıklamalarına,

Bildirme kipleriyle ilgili olarak, “ Bildirme kiplerinin fiili zaman açısından biçimlendirdiği dilek kiplerinin ise fiile farklı anlam özellikleri kazandırdığı vurgulanır. Geçmiş zaman (duyulan geçmiş zaman, görülen geçmiş zaman), şimdiki zaman, gelecek zaman, geniş zaman ele alınır. Haber kiplerinin temel işlevlerine ağırlık verilir. Bu zamanların hangi eklerle ifade edildiğine değinilir. İlk örnekler, üçüncü teklik kişi ile çekimlenmiş fiillerden seçilir. Daha sonra diğer kişilere ve kişi eklerine değinilir. Çekimli fiillerin kişinin cümle kuruluşundaki işlevi vurgulanır. Buradan hareketle özne kavramına girilir. Şimdiki zaman ekinin ünlü daralmasına neden olduğu örneklerden hareketle kavratılır.”⁹⁴ açıklamalarına,

Dilek kipleriyle ilgili olarak, “Gereklilik, istek, şart, emir kipleri ele alınır. Dilek kiplerinin temel işlevlerine ağırlık verilir. Şart kipi için dilek-şart kipi adlandırılması kullanılmaz. Bu kiplerin hangi eklerle ifade edildiklerine değinilir. İlk örnekler, emir kipi için ikinci teklik kişi, diğerleri için 3. teklik kişi ile çekimlenmiş fiillerden seçilir.” açıklamalarına,

Zarflarla ilgili olarak, “Zarfların bütün çeşitleri örneklendirilir, bunlardaki anlam özelliklerine değinilir ancak durum, zaman, belirsizlik, soru, miktar zarfları adlandırılmaları kullanılarak ayrıma gidilmez.” açıklamalarına yer verilmiştir.

Yazma Düzeni başlığı altında kelime türleriyle ilgili isim, zamir, zarf (şahıs, işaret, iyelik, bağlama zamirleri ve belgisiz zamir), sıfat, bağlaç, edat, ünlem, topluluk isimleri, fiiller, yakın geçmiş zaman, geçişli-geçişsiz ve düzenli-düzensiz fiiller kavramları kullanılmıştır. Bakıldığında bu kavramlar TDÖPK’deki kazanımlar içerisinde yer alan bu alana ait kavramlarla örtüşmektedir. İki programda da yer alan kavramlar konu alanına uygundur. Ancak genellik ve sınırlılık açısından bu başlık altında kazanımlar ve standartlar incelendiğinde karşımıza şu durum çıkmaktadır:

⁹³ TDÖPK, s.42.

⁹⁴ TDÖPK, s. 42.

Kelime Türleriyle İlgili Kuralları Kavrama ve Uygulama	Dil Bilgisi ve Kullanımı
<ul style="list-style-type: none"> • İsimleri cümledeki işlevlerini kavrar, isimleri işlevlerine uygun olarak kullanır. • Zamirlerin cümledeki işlevlerini fark eder, zamirleri işlevlerine uygun olarak kullanır. • Sıfatların cümledeki işlevlerini fark eder, sıfatları işlevlerine uygun olarak kullanır. • Edat, bağlaç, ünlemlerin işlevlerini ve cümleye kazandırdıkları anlam özelliklerini kavrar; bu kelimeleri işlevlerine uygun olarak kullanır. • Kip ve çekimli fiili kavrar. Dilek ve bildirme kiplerini ayırt eder ve bu kiplerin kullanım özelliklerini kavrar. 	<ul style="list-style-type: none"> • İsimleri kullanın. • Zamirleri kullanın. • Şahıs, işaret, iyelik, bağlama zamirlerini ve belgisiz zamirleri kullanın. • Sıfatları kullanın. • Niteleyicileri uygun yerde kullanın. • Edat, bağlaç ve ünlemi kullanın. • Uygun fiil zamanlarını kullanmayı sürdürün.

Tablo 18. Kelime Türleriyle İlgili Kurallar ile Dil Bilgisi ve Kullanımının Karşılaştırılması

TDÖPK bu başlıkta genellik ve sınırlılık ilkesine daha uygun bir tablo çizmektedir. OELACS’de yer alan ifadeler hem daha kapalı hem de yeterinde genel değildir.

4.1.2.2.4.3.Fiil Yapı Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Fiil Kiplerinde Zaman ve Anlam Kaymasıyla İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Ek Fiille İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Zaman ve Kip Çekimlerindeki Birleşik Yapıların, Özellikleriyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama, Fiilimsiler İle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama

TDÖPK’de yer alan bu amaç başlıklarını ve altında yer alan kazanım ifadelerini karşılayacak standart ifadeleri OELACS’ de bulunmamaktadır. Sadece bu başlıklar bile TDÖPK’nin dil bilgisi alanındaki ayrıntılı ve konu alanına uygun davranışını açıkça ortaya koymaktadır.

4.1.2.2.4.4.Cümleyle İlgili Bilgi ve Kuralları Kavrama ve Uygulama

Bu başlık altında cümle ile ilgili şu kavramlar yer almaktadır: cümlenin temel ögeleri, yardımcı ögeleri, kurallı ve devrik cümle, kalıplaşmış cümleler, cümlenin anlam özellikleri, cümleler arasındaki anlam ilişkileri ve cümleye hâkim olan duygu. Açıklamalarda ise şu ifadeler yer almaktadır.

“Çekimli fiil ve çekimli fiillerde kişi konusuna gönderme yapılarak yüklem ve öznenin özellikleri kavratılır. Yükleme belirtilmemiş olan eksilteli cümlelerin anlatımda kazandığı özelliklere değinilir.”

“ Yardımcı ögeler nesne (belirtili ve belirtisiz), yer tamlayıcısı, zarf tamlayıcısı olarak ele alınır. Belirtisiz nesnenin yüklemden hemen önce kullanıldığına dikkat çekilir.

“ Cümlede yer ara sözler ile bunların ilgili olduğu ögeler vurgulanır. Cümlenin herhangi bir ögesinin açıklaması olmayan ara sözler örneklendirilir.”

“ Cümleyi ögelerine ayırma çalışmaları yapılır, Bu sırada kelime gruplarının bölünmemesine dikkat edilir.

“ Özneye göre etken ve edilgen, nesneye göre geçişli ve geçişsiz çatı özelliklerinden söz edilir. Fiilden fiil yapma ekleriyle ilişkilendirilir.”

“ İsim ve fiil cümlelerin anlam ve kullanım özelliklerine dikkat çekilir.”

“ Kurallı ve devrik cümlelerin anlam ve kullanım özelliklerine dikkat çekilir.”

“ Cümleler arasında öge/ek ortaklığı; bağlaç, noktalama işareti ve anlamca zıtlık ya da paralellik oluşturan kelimelerin kullanımı gibi ilişkilere dayalı bağlantı şekillerine ve içinde fiilimsi bulunan cümlelerin yapı özelliklerine dikkat çekilir. Basit, birleşik, sıralı, bağlı cümle adlandırmaları kullanılmaz.”

“Kalıplaşmış cümle yapılarında belli kuruluş ve kullanım özellikleri taşıyan cümleler ele alınır. Öğrencinin kalıplaşmış cümle yapılarını kullanmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilir.”

“Varsayım, ihtimal, karşılaştırma, öneri, onaylama, değerlendirme, tanımlama, beklenti, kararsızlık vb. anlam özellikleri ele alınır.”

“ Yakın/uzak anlamlılık, sebep-sonuç, amaç-sonuç vb. anlam ilişkileri ele alınır.

OELACS’de Dil Bilgisi ve Kullanımı başlığında cümle ilgili yer verilen kavramlar şu şekildedir: özne grupları, özne-yüklem uyumu, bağımlı-bağımsız cümle, temel ve yan cümledir. Standartlar ise şu şekilde sıralanmaktadır:

(6)8/8 Topluluk isimleri, bağlama zamirle, birleşik kelimelerden oluşan özne ve edat gruplarıyla birlikte özne- yüklem uyumunu kullanın.

(7) 8/6 Bağımlı ve bağımsız cümleyi kullanın.

(8) 8/ 5 Ögeleri bir dizi halinde vurgulamak için paralel yapıyı kullanın.

Dil Bilgisi ve Kullanımı başlığı dışında yer alan cümle ile ilgili standartlar şöyledir:

(6,7,8) 5/7 Bir yazarın, kelime seçimi, sembolik dil ve sentaks yoluyla anlamı nasıl durduğunun ayrımını yapın.

(6,7,8) 6/7 Basit, birleşik ve karmaşık yapılu cümleleri çeşitlendirin.

Dil Bilgisiyle ilgili diğer başlıklarda olduğu gibi bu başlıkta da TDÖPK konu alanının özelliklerine daha uygundur ve genellik-sınırlılık, açık seçiklik özellikleri açısından da OELACS’den öndedir.

4.1.2.2.4.5. Anlatım bozukluklarını Belirleme ve Düzeltme

TDÖPK’de bu başlık altında 2 kazanım ifadesi yer almaktadır.

(8) 5/3/1 Cümlede anlatım bozukluğuna neden olan kullanımları belirler.

(8) 5/3/2 Anlatım bozukluklarını düzeltir.

Bu kazanım ifadelerinin açıklamasında yer alan ifade ise şöyledir:

“ Öğrencinin 8. sınıfa kadar öğrendiği dil ve anlatım kurallarının temelini teşkil ettiği anlatım bozuklukları üzerinde durulur.”

Doğruluk, açıklık, duruluk ve yanlılık niteliklerini taşımayan cümlelerde karşımıza çıkan anlatım bozukluğu⁹⁵ için OECLACS’de ayrı bir başlık yoktur. Anlamsal boşluk, konu dışı ayrıntılar ve tutarsızlıklar kavramları programda var olsa da bunlar dilin yanlış kurulmasından kaynaklanan hatalar olarak değil de bağlama ait genel unsurlar olarak ele alınmıştır.

4.1.2.2.5. Araştırma

OECLACS’de yer alan bu başlık, ödev şeklinde verilen ya da kişisel merak duyulan konular hakkında araştırma yaparken bilgi toplamadan, toplana bu bilgilerin rapora dönüştürülmesine kadarki süreci kapsayan standartlara yer vermiştir.

Süreç içerisinde öğrenciden okul kütüphanesi, çevrimiçi veri tabanları, elektronik kaynaklar, internet temelli kaynaklar gibi çok çeşitli kaynaklardan faydalanması istenmiştir. Bu kaynaklardaki bilgiyi yorumlayan öğrenci, kaynakları birincil ve ikincil olarak sınıflandırabilmelidir. Ulaştığı ve üzerinde tartıştığı bu kaynaklardan alıntılar yapan öğrenci bunu yazısında uygun şekilde (gerek metin içinde gerek metin sonunda) belgeler. En son olarak da edindiği bilgileri sözel, görsel ya da elektronik ortamlarda raporlara dönüştürür.

TDÖPK’de bu standart başlığının karşılığı yoktur. Sadece Yazma Becerisi başlığı altında yer alan Planlı Yazma amacı altında şu kazanım yer almaktadır ve bu kazanıma ilgili herhangi bir açıklama yoktur:

(6,7,8) 4/2/11 Dipnot, kaynakça, özet, içindekiler vb. kısımları uygun şekilde düzenler.

Öğrencilerin ilköğretim seviyesinde kaynaklardan bilgi toplama, bu bilgileri kullandığını belgeleme ve bu bilgilerden yola çıkarak metinler oluşturma davranışlarını kazanması oldukça yerinde bir düşüncedir. Bu davranışlara yer verilmemesi TDÖPK açısından büyük bir eksikliklerdir.

4.1.2.2.6. Sözel ve Görsel İletişim

OECLACS’de bu başlık üç alt başlıktan oluşmaktadır: Dinleme ve İzleme, Konuşma Becerileri ve Stratejileri ve Konuşma Uygulamaları.

4.1.2.2.6.1. Dinleme ve İzleme

TDÖPK’de Dinleme/İzleme Dil Becerisi altında “Dinleme/İzleme Kurallarını Uygulama, Dinlenen/İzlenen Anlama ve Çözümleme, Dinlediklerini/İzlediklerini Değerlendirme, Söz Varlığını Zenginleştirme, Etkili Dinleme/ İzleme Alışkanlığı Kazanma”

⁹⁵ Cahit KAVCAR, Ferhan OĞUZKAN, Özlem AKSOY, Yazılı ve Sözlü Anlatım, 2007, s.28.

başlıkları yer almaktadır. Sözel ve Görsel İletişim başlığı altındaysa yalnızca 4 standarda yer verilmiştir.

OELACS’de Okuma ve Yazma başlıklarında olduğu gibi Dinleme/İzleme başlığında da belirtilmiş açık kurallar yoktur ancak “Dinleme/ İzleme Kurallarını Uygulama” başlığı altında verilen aşağıdaki kazanım ile,

(6,7,8) 1/1/4 Dinleme/izleme yöntem ve tekniklerini kullanır.

OELACS’de yer alan şu standart örtüşmektedir:

(6) 10/ 1 Aktif dinleme stratejilerini (odaklama sorusu sorma, ipuçlarını yakalama, görsel alaka kurma vb.) gösterin.

OELACS’de yer alan diğer üç standart ifadesi, yapılan sunumlarda amacı belirlemek, sunumlardan sonuç çıkarmak ve sunumlarda kullanılan ikna edici teknikleri fark etmek davranışlarını kapsamaktadır. Bu üç standart Dinlenenin İzlenenin Anlama ve Çözümleme başlığıyla örtüşse de TDÖPK’de bu başlık altında 25 kazanım ifadesi yer almaktadır. Ayrıca amaç, sonuç ve kullanılan teknikler dışında ana fikir, konu, yardımcı fikirler, hikaye unsurları, sebep-sonuç, amaç-sonuç, öznel nesnel yargılar, şahıs kadrosu, başlık, şiir dili kavramları bu başlıkta yer verilen kavramlardır.

OELACS’de değerlendirme başlığı ayrı olarak yer almasa da standartlar içerisinde değerlendirmeye yer verilmiştir:

(6,7) Konuşmacının sunumlardaki ve görsel ortamlardaki amacını (bildirmek, eğlendirmek, ikna etmek vb.) değerlendirin.

Dinleme/İzlemenin son aşaması olan bunu alışkanlık olarak öğrenciye kazandırma sadece TDÖPK’de yer almaktadır. OELACS’de alışkanlık olarak kazandırmakla ilgili herhangi bir standart ifadesi yoktur.

Dinleme/İzleme başlığını genel olarak ele alacak olursak her iki programdaki ifadelerin de konu alanına uygun olduğu ancak TDÖPK’nin daha ayrıntılı olduğu görülmektedir. Dinleme/İzleme dil becerisi açısından TDÖPK genellik-sınırlılık ve açık-seçiklik ilkelerine uymaktadır. Ancak OELACS bu beceri ile ilgili sadece dört standarda yer vermiştir. Bu açıdan genellik- sınırlılık ve açık- seçiklik ilkelerine uymamaktadır.

4.1.2.2.6.2. Konuşma Becerileri ve Stratejileri

OELACS’de yer alan Konuşma Becerileri ve Stratejileri sunum yaparken konuşmaya uygun olarak dil seçimi yapmayı ve ses özelliklerini kullanmayı kapsamaktadır. Bu açıdan Konuşma Kurallarını Uygulama başlığı ile örtüşmektedir. Ancak Konuşma Kurallarını Uygulama başlığında OELACS’dan farklı olarak konuşmaya başlarken

kullanılacak ifadeler, hitap ifadeleri, sebep-sonuç ilişkileri, amaç-sonuç ilişkileri, konuşmayı bitirirken kullanılacak ifadeler gibi ayrıntılı kavramlar yer almaktadır. Konuşma Kurallarını Uygulama başlığıyla ilgili açıklamalar şöyledir:

“Merhaba, günaydın, affedersiniz vb. iletişimi başlatmak için kullanılan ifadeler üzerinde durulur.”

“ Teşekkür ederim, görüşmek üzere vb. ifadeler üzerinde durulur.”

Kazanımlarda yer verilen kavramlara ve açıklamalara baktığımızda her iki programın bu başlıkta konu alanına uygun olduğu ancak TDÖPK'nin daha açık seçik ve genellik-sınırlılık ilkesine daha uygun olduğu görülmektedir.

4.1.2.2.6.3. Konuşma Uygulamaları

TDÖPK'de Konuşma Uygulamaları başlığına denk gelen amaç başlıkları şöyledir: Sesini ve beden dilini etkili kullanma, Hazırlıklı Konuşmalar Yapma, Kendi Konuşmasını Değerlendirme, Kendini Sözlü Olarak İfade Etme.

Bu amaç başlıklarının karşılığı olarak Konuşma Uygulamaları alt başlığında 3 standart yer almaktadır. Ancak her standart maddesi de alt maddelere ayrılmaktadır. Bu üç standart “Nasıl bir sunum gerçekleştirilmelidir?” sorusunun cevabı niteliğindedir.

- Konuyu anladığını gösteren,
- Olayları ve fikirleri mantıksal sırada sunan,
- Konuya ilgili gerçekler, detaylar, örnekler, alıntılar, istatistikler, hikâyeler ve anekdotlar içeren,
- Tezi ve tezle ilgili yargıları destekleyen,
- Etkili bir giriş ve sonuç içeren,
- Sebep-sonuç. Amaç-sonuç kullanan,
- Uygun görsel materyalleri ve teknolojiyi kullanan,
- Konuyla ilgili bilgileri ve betimsel detayları içeren,
- Açık bir yargısı olan,
- Yargıyı desteklemek için konuyla ilgili kanıtlar içeren sunumlar yapın.

TDÖPK'de “Nasıl ?” sorusuna cevap veren amaç başlıkları Sesini ve Beden Dilini Etkili Kullanma ve Hazırlıklı Konuşmalar Yapma başlıklarıdır. İlk başlık altında

- Nefesi ayarlama,
- İşitilebilir sesle konuşma,
- Doğru telaffuz,
- Gereksiz seslerden kaçınma,

- Uygun vurgu ve tonlama,
- Özentiden uzak bir ses,
- Jest ve mimiklere dikkat etme,
- Dinleyicilerle göz teması kurma özellikleri “Nasıl?” sorusunu karşılarken ikinci başlıkta bu soruya cevap niteliğinde şu maddeler yer almaktadır:

- Bir ana fikir etrafında planlanan,
- Konunun özelliklerine uygun,
- Uygun düşünce geliştirme yolları kullanan,
- Farklı iletişim araçlarını kullanan,
- Sunum öncesi konuyla ilgili açıklamalar yapan,
- Dikkat dağıtıcı ayrıntılardan kaçınan,
- Belirlenen sürede gerçekleşen,
- Dikkat dağıtacak ayrıntılarda kaçınan,
- Teşekkür cümleleriyle sonlanan,
- Konuşma yöntem ve tekniklerini kullanan sunumlar yapar.

Bu iki amaç başlığı ve OELACS’ de yer alan Konuşma başlığı yapılacak sunumların nasıl olması gerektiği incelendiğinde TDÖPK’de yer alan Hazırlıklı Konuşma başlığı ile Konuşma Uygulamalarının örtüştüğü görülmektedir. Ancak Sesini ve Beden Dilini Etkili kullanma başlığında sunumun ses ve beden diliyle ilgili olarak nasıl olması gerektiği ortaya konmuştur. OELACS’de bu kazanımların karşılığı kazanımlar bulunmamaktadır.

Diğer bir noktaysa OELACS’de sunumlar bilgi verici, resmi veya resmi olmayan ve ikna edici olmak üzere türlere ayrılmış ve hangi türün nasıl gerçekleştirilmesi gerektiğine dair özellikler ayrı ayrı sıralanmıştır. Yer alan üç standardın her biri bir sunum türüne yer vermektedir.

Bu iki açıdan yaklaşıldığında her iki programda da konu alanına uygunluk olarak eksiklik olduğu görülmektedir. Her iki programın ifadeleri açık- seçiklik ilkesine uysa da genellik-sınırlılık açısından iki program da bu başlıkta yeterli değildir.

TDÖPK’de yer alan diğer iki amaç başlığı Kendi Konuşmasını Değerlendirme ve Kendini Sözlü Olarak İfade Etme Alışkanlığı Kazanma başlıklarıdır. OELACS’de bu başlıkların karşılı olarak herhangi bir standart yer almamaktadır. Okuma, Yazma ve Dinleme de olduğu gibi OELACS bu dil becerisine de bir alışkanlık olarak yaklaşmamıştır.

4.2. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.2.1. Sonuçlar

Bu çalışmada TDÖPK ve OELACS çeşitli ölçütler göz önünde bulundurularak karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Yapılan incelemelerin sonunda şu sonuçlara ulaşılmıştır:

1. TDÖPK’de teknolojiyle ilgili çeşitli kavramlar yer alsa da günlük hayatta sıkça kullanılan ve OELACS’de önemli bir yer tutan e-mektup, veri tabanları, çevrimiçi kaynaklar, arama motorları gibi teknolojik öğelere ve bunların nasıl doğru kullanılacağıyla ilgili bilgilere yer verilmemiştir.

2. TDÖPK’de yer alan kazanımlar ve OELACS’de yer alan standartlar olması gerektiği gibi öğrenci davranışına dönüktür.

3. OELACS’de dil becerilerine, günlük hayatta yer alması gereken bir alışkanlık olarak yaklaşılmamıştır. Bu açıdan program eksik görülmektedir.

4. İki programda yer alan kazanım ve standartlar konu alanına uygundur . Ancak TDÖPK, Okuma, Yazma Becerileri ve Kelime Edinimi konularının bütününde ve Konuşma Becerisinin Konuşma Uygulamaları alt başlığında genellik sınırlılık ve açık seçiklik ilkelerine uygun değilken; OELACS ise Dinleme Becerisinin ve Dil Bilgisi konu alanının tamamı ve Konuşma Becerisinin alt başlıkları olan Konuşma Becerileri ve Stratejileri ile Konuşma Uygulamaları alt başlıkları bu ilkelere uygun değildir.

5. Araştırma yapma ile ilgili OELACS’de bir ana başlık yer alırken TDÖPK’de her hangi bir kazanıma rastlanmamıştır.

6. TDÖPK Dil Bilgisini her sınıf seviyesi için ayrı ayrı ele alırken ve programda bu “Öğrencilerin gelişim düzeylerine uygun olarak sınıf seviyelerine göre ayrı ayrı ele alınmıştır.”⁹⁶ şekilde belirtilirken diğer dil becerileri için öğrencilerin gelişim düzeylerine göre bir düzenleme yapılmamıştır.

7. Öğretim programlarının eksikliklerinin tespitinde karşılaştırmalı çalışmaların daha faydalı olduğu ve daha somut veriler sağladığı gözlenmiştir.

⁹⁶ TDÖPK, s. 8.

4.2.2. Öneriler

1. Öğrenciyi her açıdan yetiştirmeyi ve hayata hazır hale getirmeyi planlayan öğretim programları günlük hayatın vazgeçilmez unsuru haline gelen e-mektup, veri tabanları vb. teknolojik unsurların doğru kullanımına yer vermelidir.

2. Kelime edinimi bir süreç olarak kabul edilmeli ve bu süreci başarılı bir şekilde sürdürebilmek için programda bu sürecin tüm aşamalarını vurgulayacak kazanımlara yer verilmelidir.

3. Farklı türlerdeki metinlerin farklı okuma süreçleri gerektirdiği vurgulanmalı ve bu farklı süreçlerin altı çizilerek bu süreçlere uygun çeşitli etkinlikler hazırlanmalıdır.

4. Okuma ve Yazma Dil Becerileriyle ilgili kazanımlar daha açık hale getirilmelidir.

5. Yazma süreci yazı kağıda aktarıldığında bitirilmemeli, baskı aşamasına kadar devam eden bir süreç olarak ele alınmalıdır.

7. Araştırma gibi öğrencinin günlük hayatında büyük bir yer tutan bir konu alanı ile ilgili kazanımlar programa eklenmelidir.

8. OELACS'deki Dil Bilgisi konu alanında yer alan kazanımlar yeniden düzenlenip daha açık seçik hale getirilmelidir.

9. TDÖPK'deki dil becerileriyle ilgili bütün kazanımlar sınıf seviyelerine göre yeniden düzenlenmelidir.

10. Öğretim programlarının daha nitelikli hale gelmesi ve dünya standartlarını takip edebilmesi için bu alanda karşılaştırmalı çalışmalara daha çok yer verilmelidir.

KAYNAKÇA

- BALCI, Ali(Edt.); “ Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri”, Pegem A Yay.,Ankara 2007.
- CAFOĞLU, Zuhale(edt.); “ Eğitim Bilimine Giriş Temel Kavramlar”, Grafiker Yay., Ankara 2007.
- ÇELENK, Süleyman; İlk Okuma Yazma Programı ve Öğretimi , Ankara,2001.
- DEMİRCİ, Ali, “ABD’de Eğitim Sistemi ve Coğrafya Öğretimi”, Aktif Yay., İstanbul 2005.
- DEMİREL, Özcan; “ Eğitim Sözlüğü”, Pegem A Yay., Ankara 2005.
- DEMİREL, Özcan; “ Karşılaştırmalı Eğitim”, Pegem A Yay., Ankara 2000.
- DEMİREL, Özcan; “Kuramdan Uygulamaya Program Geliştirme”, Pegem A Yay., Ankara 2002.
- DEMİREL, Özcan ve YAĞCI, Esed; “Öğretim İlke ve Yöntemleri”, Ankara 2001.
- DEMİRTAŞ, Hasan ve GÜNEŞ, Hasan; “ Eğitim Yönetimi ve Denetimi Sözlüğü”, Anı Yay., Ankara 2002.
- DIETRICH, Ayşe Pamir; “Dil Bilim Terimleri Sözlüğü”, Multilingual Yay., İstanbul 2001.
- “English Language Arts Academic Content Standards”, Ohio State 2004.
- ERDEN, Münire; “Eğitimde Program Geliştirme”, Anı Yay., Ankara 1998.
- ERDOĞAN, İrfan; “Çağdaş Eğitim Sistemleri” , Sistem Yay., İstanbul 2006.
- ERTÜRK, Selahattin; “Eğitimde Program Geliştirme”, Yelken Tepe Yay., Ankara 1986.
- GÖÇER, Ali; “Türkçe Öğretimi”, Niğde, 2007.
- İmla Kılavuzu, TDK, Ankara 2005.
- KAVCAR, Cahit, OĞUZKAN, Ferhan ve AKSOY, Özlem; “Yazılı ve Sözlü Anlatım”, Anı Yay., Ankara 2007.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla; “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme”, Nobel Yay., Ankara 2005.
- LAUWERYS, Joseph, VARIŞ, Fatma ve NEFF, Kenneth; “Mukayeseli Eğitim”, Ankara Üniv. Basımevi, Ankara 1979.
- MEB, “Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu”, Ankara 2006.
- MEB; “Türk Eğitim Sistemi”, MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara 2007.

MEB; “Türk Eğitim Sistemi”,http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2006/takvim/egitim_sistemi.html.(08.08. 2010.)

RAVICTH, Diane; “Debating the Future of Amerikan Education”, Brooking Institution, 1995.

SAĞIR, Mukim; İlköğretim Okullarında Türkçe Dil Bilgisi Öğretimi, Nobel Yay., Ankara 2002.

SÖNMEZ, Veysel; “Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı”, Anı Yay., Ankara 2009.

Türkçe Sözlük, TDK, Ankara 2005.

UŞUN, Salih ve DEMİREL Özcan; “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme”, Lisans Yay., İstanbul 2006.

ÜLTANIR, Gürcan; “Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi Kuram ve Teknikler”, Eylül Yay., Ankara 2002.

VARDAR, Berke; “ Dilbilim Terimleri Sözlüğü”, Multilingual Yay., İstanbul 2007.

VARIŞ, Fatma; “Eğitimde Program Geliştirme”, Ankara Üniversitesi Yay., Ankara 1988.

YILDIRIM Ali ve ŞİMŞEK Hasan; “Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri”, Seçkin Yay., Ankara 2008.

YILDIZ, Cemal; “ Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi” ,Pegem A Yay., Ankara 2008.

www.cde.ca.gov/index.asp (09,08,2010).

www.dpi.state.nd.us (09,08,2010).

www.ed.gov (09,08,10).

www.michigan.gov/mde (09,08,2010).

www.ncte.org (09,08,10).

www.reading.org (09,08,10).

www.ode.state.oh.us (09,08,10).

EK-1

SÖZLÜK

- accomplish: temel(fikir)
accuracy: doğruluk
acquisition: edinim
acronym: kısaltma
action: eylem
adequacy: yeterlik
adjective: sıfat
adverb: zarf
affix: ek
agreement: uyum
analogue: benzetme
analogical statement: benzerlik ifade eden durumlar
anecdote: anekdot
antonym: eş anlam
apostrophe: kesme işareti
appendix: ekler
appropriateness : uygunluk
argument: sav
assigned: ödev şeklinde verilmiş
audience: hedef kitle
background: artalan
bait and switch: göz boyama
bandwagon: sürü psikolojisi
benchmark: ölçüt noktaları
bias: yanlılık
bibliography: kaynakça
body: gelişme (yazıda)

bracket: parantez
capitalization: imla
cause and effect: sebep- sonuç
central idea: ana fikir
chapter: bölüm
character: şahıs
chart: çizelge
checklist: kontrol listesi
cited: alıntı
clarity: açıklık
climax: dönüm noktası
closure: bütünlük
collective noun: topluluk ismi
colon: iki nokta
column: sütun
comma: virgül
common: genel
comparison: mukayese
complex: karmaşık
compliment: dilek
compound: sıralı (cümle), bileşik
comprehension: kavrama
concept: kavram
concern: ilgi
conclusion: sonuç
conjunction: bağlaç
connotation: çağrışım
concept: kavram
consistent focus: tutarlı bir odak noktası
consistency: tutarlılık
construct: yapılandırma
consumer: tüketici
content: içerik
contextual: bağlamsal

contradiction: zıtlık
controlling idea: tezle ilgili fikirler
convention: bağlam
coverage: kapsam
credibility: güvenilirlik
critical: eleştirel
cronological: kronolojik
cue: ipucu
cutaway: kesit
dash: kesik çizgi
define: tanımlamak
definition: tanım
delivery: konuşma biçimi
denotation: anlama
descriptive: tanımlayıcı
depent sentence: bağımlı cümle
diagram: diyagram
diction: diksiyon
documentation: belgeleme
emotional: duygu ifade eden
enunciation: sözceleme
era: devir
essay: makale
evaluative question: değerlendirmeye yönlendiren soru
evidence: kanıt
expository: açıklayıcı
extraneous: konu dışı
fact and opinion: olay- olgu
fallacies: yanlış düşünce
feedback: geri bildirim
fiction: kurgusal
figurative: mecaz, sembolik
first points of view: birincil bakış açısı
flashback: geleceğe gidiş

flat character: düz karakter
focus question: odaklama sorusu
foreshadowing: geriye dönüş
form: tür (metnin türü), şekil
format: biçim
footnote: dipnot
functional: işlevsel
gap: anlamsal boşluk
genre: üslup
gerund: isim fiil
give rise: yön verme
glittering generality: ipuçlarını yakalama
glossary: terimler sözlüğü
graph: grafik
graphic organizer: görsel düzenleyici
header: başlık
heading: başlık
hyphen: kısa çizgi
idiom: deyim
implied: kastedilen
incident: olay
inconsistence: tutarsızlık
indefinite pronoun: bağlama zamiri
independent: bağımsız
indepent sentence: bağımsız cümle
index: indeks
inference: çözüm
inferential question: yorumlamaya yönlendiren soru
infinitive: sıfat fiil
inflection: çekim(ek-kök çekimi)
informal: gayriresmi
instruction: talimat
instructional material: kullanım talimatı
interjection: ünlem

interview: röportaj
intransitive verb: geçişsiz fiil
introduction: giriş(yazıda)
irregular: düzensiz
journal: günlük
juxtaposed: yan yana sıralanmış, dizi halinde
main event: hikâyedeki ana olay
map: harita
margin: ara
mark: nokta
media: ortam
memoranda: muhtıra
metaphor: mecaz
misspelled: yanlış hecelenen
minor: hikâyedeki ikincil olay
modifier: niteleyici
modulation: değişim
mood: atmosfer(metnin atmosferi)
multimedia: çoklu ortam
narrative writing: hikâye edici yazma
narrator: anlatıcı
newspaper editorial: baş makale
nominative pronoun: şahıs zamiri
non-fiction: kurgusal olmayan
noun: isim
linking verb: yardımcı fiil
literal: gerçek
literal question: tanımaya yönlendiren soru
literary: edebi
logical sequence: mantıksal sıra
looking back: geriye dönerek okuma
objective pronoun: işaret zamiri
objective viewpoint: nesnel bakış açısı
omniscient: hakim bakış açısı

online tools: çevrimiçi araçlar
open-ended question: ucu açık soru
oral: sözel
organization: düzenleme
organizational strategies: düzenleme stratejileri
organizing: örgütsel
outline: özet
overall: bütün
overlay: yardımcı grafik
pace: gidişat
participial: zarf fiil
pattern: örnek
perspective: perspektif
persuasive: ikna edici
phrase: deyiş, ifade
phrasing: ifade ediliş
plot: olay örgüsü
position: düşünce, yargı
possessive pronoun: iyelik zamiri
precise: açık
prefix: önek
preposition: edat
prepositional phares: edat grubu
presentation: sunum
primary source: birincil kaynak
premise: öneri
pronoun: zamir
punctuation: noktalama
purpose: amaç
quotation: alıntı
quotation mark: soru işareti
recommendation: tavsiye
reference: referans
regular: düzenli

relative pronoun: belgisiz zamir
relevant: ilgili(bilgi)
repetition: tekrar
resolution: çözüm, sonuç(yazıda)
restatement: yeniden ifadelendirme
root: kök
rough outline: taslak
round character: yuvarlak karakter
scanning: tarayarak okuma
scope: kapsam
secondary source: ikincil kaynak
semicolon: noktalı virgöl
sensory: duyuşal
setting: hikâyede yer
sidebar: açıklayıcı not
sight words: hedef kelimeler
simile: benzerlik
simple: basit (cümle)
skimming: göz atarak okuma
slanted: taraflı
spacing: sütun aralığı
speech: demeç
spell: heceleme
specific: belirli
static character:
structure: yapı
subheading: alt başlıklar
subjective viewpoint: öznel bakış açısı
subordinate clause: yan cümle
subplot: olay örgüsündeki ikincil derecede olaylar
supporting: destekleyici
survey: anket
suspense: belirsizlik, bir şeyin askıda kalması
syntax: sentaks

stereotyping: kalıplaşmış söz
style: üslup
suffixe: son ek
symbol: sembol
synonym: zıt anlam
synthesizing question: sentezlemeye yönlendiren soru
tab: indeks etiketi
table: tablo
task: görev
tension: gerilim
testimonial: onaylama
theme: tema
thes: tez
thesauruse: eş anlamlılar sözlüğü
third point of view: üçüncül bakış açısı
transitional word: geçiş kelimeleri
transitive verb: geçişli fiil
treatment: işleyiş
tone: tonlama
topic: konu
topic sentence: anafikir cümlesi
validity: geçerlik
verb: fiil
viewpoint: bakış açısı
visual: görsel
visual contact: görsel alaka
voice: ton (metnin tonu)
volume: ses şiddeti
warrant: garanti belgesi
writen: yazılı

